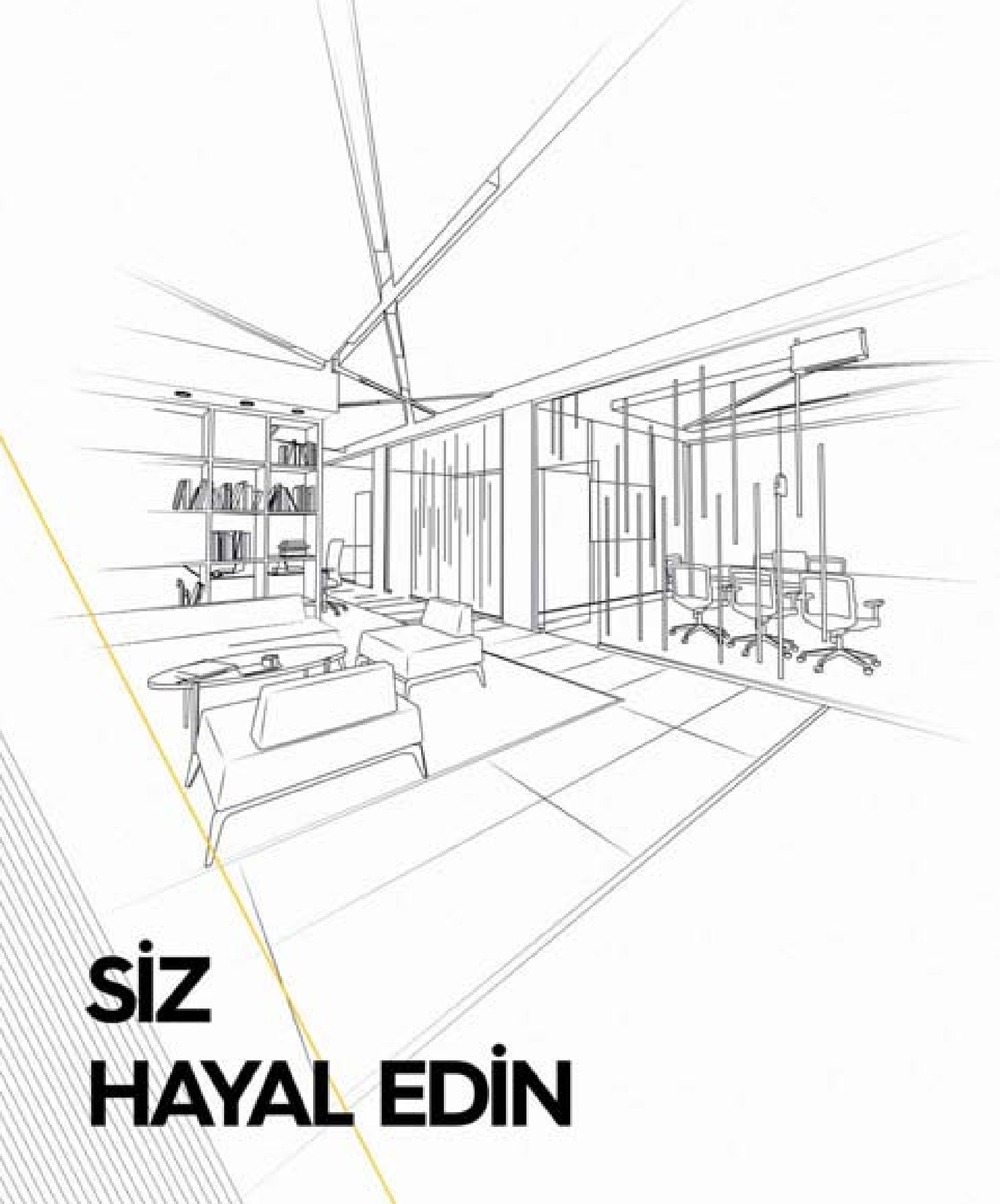

siz
HAYAL EDİN

BİZ GERÇEKLEŞTİRELİM

MAS PROJE: MİMAR VE İÇ MİMARLARDAN OLUŞAN
GENİŞ TASARIM EKİBİ KONUSUNDA UZMAN
İDARİ VE TEKNİK KADROSUYLA HAYALLERİ GERÇEKLEŞTİRİYOR,
ÖZEL ÜRETİM HİZMETİYLE PROJELERİNİZİ HAYATA GEÇİRİYOR.

bürotime

masofis

masproje

PROJE OFİSİ / SHOWROOM

Çetin Ermeç Bulvarı No:43 / 16. A. Çekirge / ANKARA
T : 0 312 480 22 66 / 480 22 11 • F : 0 312 480 22 66

MERKEZ / SHOWROOM

Karaçokuyu Caddesi No:46 Sıhır / ANKARA
T : 0 312 350 69 35 / 353 70 56 • F : 0 312 350 62 15

www.masofis.com

TEMMUZ 2017 26

04 masaüstü

08 yaka resmi

Faruk Nafiz Erkal
Namık ErkalFaruk Ağabeyim
Yurdanur SepkinMimarlık Centilmeni: Faruk Nafiz Erkal
Hasan ÖzbayKemal'in Miyar'ı
Nimet ÖzgönülKemal Nalbant'ın Ardından
Emine ÖgünKemal Nalbant, Sevgili Mimar Arkadaşım
Mehmet Ögün

14 SMD'lerden

18 SÖYLEŞİ

Sosyal Hayatını Meslek Hayatına Tercih Eden Mimar: Yusuf Dino
Mehmet Soylu, Ercan Çoban, Derya Yazman Noyan

28 YENİ

Özel İAOSB Nedim Uysal Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi
T.C. Başbakanlık Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı Merkez Hizmet Binası
İstanbul Akvaryum - Aqua Florya AVM, Aqua Florya Otel
Arma Kuleler

48 YARIŞMA

Bandırma Onyedici Eylül Üniversitesi Merkez Yerleşkesi
Kentsel Tasarım Yarışması

66 ORADAYDIK

Freiburg, Almanya: Uçan Kuşun Kanadından Enerji Üretmek!
Aytaç Özen

70 özetler

(İngilizce, Rusça ve Arapça) . Summary . Содержание . خلاصة

İSTANBUL SMD

Miralay Şefik Bey Sokak 13/2 Gümüşsuyu
34015 İstanbul
+90 212 2924380 (tel)
+90 212 2924382 (faks)
www.ismd.org.tr

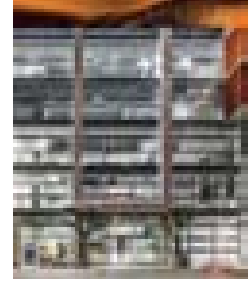
TÜRK SMD

TSMD Mimarlık Merkezi
Dumlupınar Bulvarı Eskişehir Yolu 7. Km.
Mustafa Kemal Mah. 2123. Sk. No: 164
Kentpark AVM Arka Cephesi
+90 312 219 94 08
www.tsmd.org.tr

İZMİR SMD

Cumhuriyet Bulvarı 2. Kordon 209/4 Alsancak
35220 İzmir
+90 232 4631630 (tel)
+90 232 4631057 (faks)
www.izmir-smid.org.trYazılarda ifade edilen görüşler yazarlarına aittir.
Kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.

Reklamlar, reklamı veren firmanın sorumluluğundadır ve serbestMİMAR reklamlarda verilen bilgilerden sorumlu tutulamaz.

26. Sayı Kapak Konusu
Metin Kılıç, Dürrin Süer
Özel İAOSB Nedim Uysal Mesleki ve
Teknik Anadolu LisesiserbestMİMAR
Üç Ayda Bir YayımlanırSahibi
Aytekin İtez
TSMD BaşkanıSorumlu Yazı İşleri Müdürü
Mehmet SoyluEditör
Derya Yazman Noyan
editor@tsmd.org.trYayın Komisyonu
Ali Sinan, Aslı Özbay,
Aytaç Özen, Cüneyt Kurtay,
Deniz Güner, Derya Yazman Noyan,
Dürrin Süer, Figen Kıvılcım,
Hasan Özbay, H. Okan Çetin,
Hüseyin Kahvecioğlu, İlhan Selim Kural,
Kadri Atabaş, Kerem Piker, Mehmet Soylu,
Osman Tural, Ömer Mustafa Özen, Şerife MeriçYayın Sekreterliği
Serap SürGrafik Uygulama
Fikriye Karasu
ANBA Anadolu Basın Ajansıİletişim
TSMD Mimarlık Merkezi
Dumlupınar Bulvarı Eskişehir Yolu 7. Km.
Mustafa Kemal Mah. 2123. Sk. No: 164
Kentpark AVM Arka Cephesi
+90 312 219 94 08
www.tsmd.org.tr
info@tsmd.org.tr

Abone, Reklam ve Dağıtım

ANBA Anadolu Basın Ajansı
Tunus Caddesi 50A/11 Kavaklıdere 06550 Ankara
+90 312 4675381 (tel)
+90 312 4675383 (faks)Reklam Koordinatörü
Selver Toprak
selver@anbarapor.comBaskı
Salmat Basım Yayıncılık
+90 312 341 10 24SMD Üyelerine Ücretsiz Gönderilir
Fiyatı 10 TL Abonelik 35 TL Öğrencilere 30 TL

YIKIMLARIN GÖLGESİNDEKİ MİMARLIK

2014 yılından bu yana yıkılma tehdidi altında bulunan İller Bankası Binası, 16 Haziran gecesi tüm itirazlara rağmen umarsızca yıkıldı.

Cumhuriyet dönemine ait birinci derece tescilli kültür varlığı olan bu yapının ilk olarak, Koruma Kurulu kararı ile tescili kaldırıldı. Yanına yapılan cami projesi ile yapının yok edilmek istenmesi aşikârdı. Meslek odaları, STK'lar ve akademisyenlerin itirazlarına rağmen yıkıldı. Bu durumun benzerlerini daha önce de maalesef yaşadık. Baraj Gazinosu, Su Süzgeci Binası, Hava Gazı Fabrikası, Danıştay Binası, Marmara Köşkü ve Etibank binalarının yıkımında olduğu gibi aynı diktaya şahit olduk.

Ülkenin durumunun da çok iç açıcı olmadığı bu günlerde, artık herkes bir şeylerin peşinde koşmaktan, doğruları anlatmaya çalışmaktan yoruldu. Fakat ilk olmayan bu yıkımların peşi sıra devam etmesi, biz mimarlık örgütleri, akademisyenler, odalar ve diğer meslek savunucularını umutsuzluğa düşürmemeli. Çağdaş ve modern mimarlığın izlerini yansıtan diğer yapıtaşlarımızı geleceğe taşımak adına elimizden geleni yapmalıyız.

Bu sene ODTÜ Mimarlık Bölümü mezunlarının, mezuniyet töreninde açmış oldukları pankart çok anlamlıydı. Paylaşmak istedim...

Derya Yazman Noyan

Fotoğraf: Aydan Balamir, ODTÜ

01

02

03

04

01 CEPA KONUT 1, Ankara

Ali Osman Öztürk

Proje Müellifi: Ali Osman Öztürk-
A Tasarım Mimarlık
Tasarım Ekibi: Ali Osman Öztürk,
Eser Çengel, Canan Karakaya, Süreyya Atalay,
Burcu Şenal, Güray Tekin, Bülent Karakaya,
Cenk Erkoçoğlu, Öznur Yıldız,
Tuğberk Cem Kuranel
Statik: Yüksek Proje
Mekanik: METTA Mühendislik
Elektrik: Akay Mühendislik
Peyzaj Tasarımı: Dalokay Design Studio
İşveren: Üstünçelik A.Ş.
Projenin Alınış Yöntemi: Teklif
Proje Yılı: 2015
İnşaat Alanı: 58 900 m²

CEPA KONUT 1, Çayyolu Alacaatlı konut yerleşim bölgesinde yer almaktadır. 188 daireli yerleşimde az ve çok katlı bloklar düzenlenmiştir. Mahalle yaşamı ölçeğini temsil eden konutların tasarımı ortak kullanım alanları, oyun alanları, yürüyüş yolları ve bahçeleriyle çeşitli yaşam mekanları düzenlenmiştir. Doku çeşitliliği ile yapı yoğunluğunun dengeli dağılımı sağlanmıştır. Çok katlı bloklarda her katta 2+1, 3+1 ve 4+1 daireler yer almaktadır. Az katlılarda ise daha büyük daireler düzenlenmiştir. Girişten kolay algılanan sosyal merkez komşuları buluşturan bir konumdur. Önde düzenlenen Çınarlı meydan Anadolu'da sıkça rastladığımız mekanlar ile bağ kurar. Site girişinde etkinlikler düzenlenen bu merkez ailelerin buluşma yeridir. Açık otopark alanları büyük ağaçları ile yeşil alan düzenlemelerini bütünleştirir. Yatay bloklar arasındaki gül bahçesi, üzüm bağı, dutluk ve ıhlamur ağaçları yürüyüş yoluna bağlanır. Bahçe dairelerin özel terasları peyzaja katılmaktadır. Cephelerde renkli paneller kullanılmıştır. Panel renklerinde farklı tonlarda pişmiş kil rengi tercih edilmiştir. CEPA KONUT 1 projesi inşaat aşamasındadır.

02 Bulvar LOFT, Ankara

Ali Osman Öztürk

Proje Müellifi: Ali Osman Öztürk-
A Tasarım Mimarlık
Tasarım Ekibi: Ali Osman Öztürk,
Eser Çengel, Canan Karakaya, Süreyya Atalay,
Burcu Şenal, Güray Tekin, Bülent Karakaya,
Cenk Erkoçoğlu, Öznur Yıldız,
Tuğberk Cem Kuranel
Statik: Yüksek Proje
Mekanik: Okutan Mühendislik
Elektrik: Yurdakul Mühendislik
Peyzaj Tasarımı: Dalokay Design Studio
Yangın Danışmanı: Alara Proje Mühendislik
İşveren: Akfen İnşaat A.Ş.
Projenin Alınış Yöntemi: Teklif
Proje Yılı: 2015
İnşaat Alanı: 170 000 m²

Bulvar LOFT, Ankara batı bölgesi konut dokusunun yoğun olduğu Çayyolu yerleşiminin İncek Bulvarına bağlandığı ekseninde, önemli bir konumda yer almaktadır. Karma kullanımları ile yerleşim, İncek'te kentsel alt merkez oluşturma kurgusunu içermektedir. Çok katlı tasarlanan konutlar ve ticari mekanlar kentsel doku çeşitliliği içinde ele alınmıştır. 822 adet dairenin yer aldığı yerleşimde farklı büyüklüklerde daire tipleri tasarlanmıştır.

Üniversite kampüsleri ve diğer eğitim kurumlarına yakın bir konumda olan Bulvar LOFT'a iki ayrı yoldan bağlantı sağlanmaktadır. Çayyolu bölgesinden gelen ana ulaşım yolu ve kent merkezi ile bağlanan İncek Bulvarı ulaşım alternatifleri düşünülerek girişler düzenlenmiştir.

Buluşma mekânı olarak düşünülen Lof avluda kafeler, mağazalar, gıda marketi, pastane, eczane, terzi, kuru temizleme ve kuaför gibi konutlara ve yakın komşuluklara hizmet verebilecek birimler düzenlenmiştir. Geçiş mekânı olan bu alanda buz pateni pisti ve geniş çim alanlar yer almaktadır.

Konut bloklarından rahat bir şekilde erişimi sağlanan sosyal merkezde spor ve eğlence mekânları yer almaktadır. Sosyal merkez, özel tasarlanmış peyzaj alanlarına bağlanmaktadır. İncek'de sosyal yaşamı destekleyecek ölçekte bir yerleşim tasarlanarak Bulvar LOFT konut sakinlerine komşuluklar ile birlikte huzurlu bir yaşam atmosferi sağlanması amaçlanmıştır.

03 Mehmet Zakir Ekni Anadolu Lisesi ve Fatma Ekni Spor Salonu, Ankara

Bilge Sezer Ölmez

Proje Adı: Mehmet Zakir Ekni Anadolu Lisesi ve Fatma Ekni Spor Salonu
Proje Tasarım Yılı: 2010
Yer: İncek/Ankara
İşveren: Ekni Ailesi
Proje Müellifi: Bilge Sezer Mimarlık Bürosu
Tasarım Ekibi: Bilge Sezer Ölmez, Mine Kınalı
Statik: Sigma Anadolu Müh.
Mekanik: Aykal İnş. Müh.
Elektrik: Promete Müh.
Altyapı: Diyar Proje
Toplam inşaat alanı: 8.450 m²
Toplam arsa alanı: 9.872 m²
Yapım türü: Çelik ve betonarme
Maliyet: 5.000.000 TL

Projenin arsası ve yapının maliyeti, EKNİ ailesi tarafından devlete bağışlanmıştır. 10 dönüm olan arsanın coğrafi yapısı ve geometrisi proje şemasını belirlemede etken olmuştur. Kitlenin formu yönlenme ve eğime uyumlu gelişmiştir. Arsa doğu-batı cephele olduğu halde derslikler güneydoğu cephesinde olacak şekilde kurgulanmıştır.

24 derslik ve 300 kişilik spor salonundan oluşan yapı, ana teması ile geleneksel okul şema-

larından farklıdır. Projenin en vurgulu alanı yürüme yoludur. Ana bina ile spor salonunu bağlayan yol, birinci katta aynı akslarda bulunan yemekhane kitlesi ile üstü kapalı açık alana dönüşmüştür.

Projenin dinamik şeması ile iç sirkülasyonda esneklik sağlanmış, alternatif i açık tenef üs alanları yaratılmıştır. İşlevsel farklılıklar modern bir anlatımla cephelere yansımıştır.

04 Bodrum Ticaret Odası Hizmet Binası

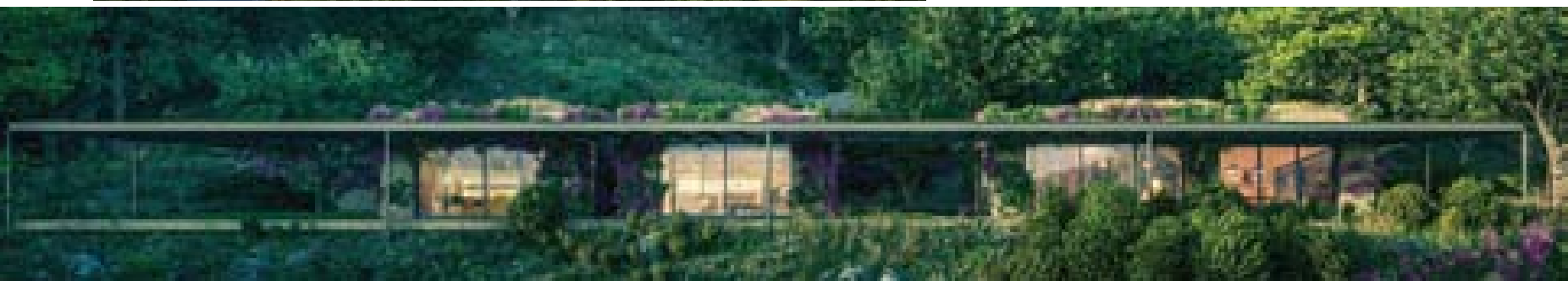
Cenk Çeşmeli, Müge Erkalıç

Proje Ofisi: Stüdyo501 Mimarlık
Proje Müellifi: Cenk Çeşmeli, Müge Erkalıç
Statik: Tolga Çeşmeli
Mekanik: Duru Mekanik
Elektrik: Emtes Elektrik
İç Mimari: ADW Bodrum
Projenin Alınış Yöntemi: Bölgesel Yarışma - 1. Ödül
Proje Yılı: 2015
İnşaat Alanı: 3066 m²
İnşaat Süreci: Yapım Aşamasında

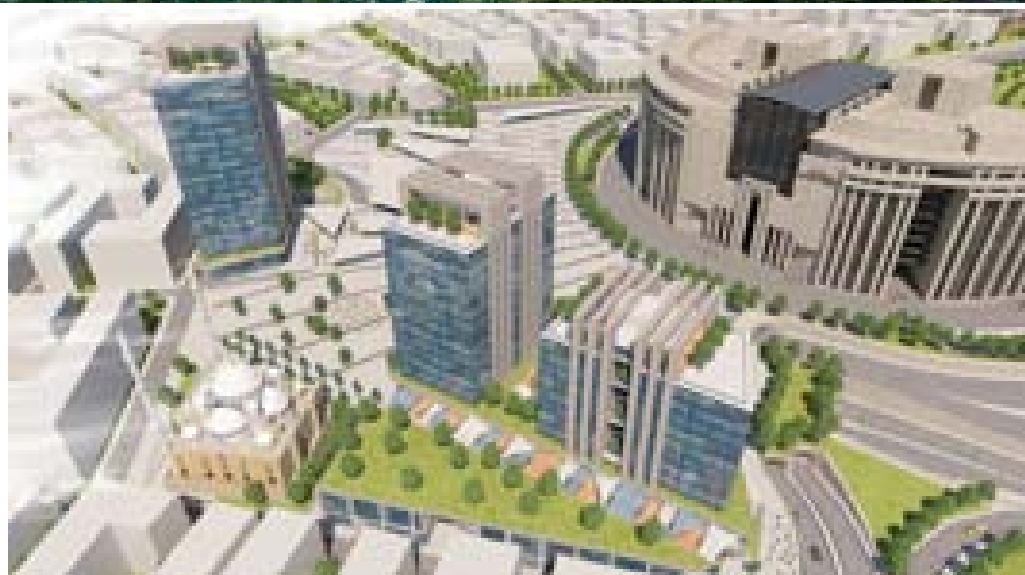
Kentsel gelişim planlamasında önemli bir yere sahip olan Bodrum-Turgutreis yolu üzerinde bulunan proje alanı, bitişik parseldeki Kültür Kongre Fuar Alanı ile birlikte kentin kültürel yaşantısı için yüksek bir potansiyele sahiptir. Bu bağlamda program dahilindeki halka açık sosyal birimler; hizmet birimleri ve kent arasında bir arayüz oluşturarak kapalı ofis binası tipolojisinden uzak, açık- yarı açık kamusal kullanım alanları bakımından zengin bir kurguyu mümkün kılmıştır. Ana fikir, yapıdaki bütün kullanımları bütünleştirebilecek bir açık mekan sistematığıyla bütüncül bir ortam yaratmak üzerinde şekillenmiştir. Bunun için bir kabuk sistemi tarif enmiş ve bu kabuğun altında bodrum katta fuayenin açıldığı düşük avlu, zemin katta yapıya çoklu giriş tarif eyen sokak ve üst kotlarda ofis birimlerine hizmet eden balkonlar olarak düşünülmüştür. Böylece farklı kotlarda ve farklı fonksiyonellikteki bu yarı açık alanlar, fiziksel olarak ayırıcı bir etkiye sahipken, görsel olarak aktiviteleri birbiriyle ilişkilendiren bağlayıcı bir etki oluşturmuştur. Yapının dış cidarı için önerilen kabuk sistemi ise; simgesellik, iç-dış mekan ilişkisini bütünlemek, ışığın verimli kullanımı ve ısı kontrolü gibi 4 temel amaç çevresinde tasarlanmıştır. Kabuk, Bodrum'un geleneksel mimari tipolojisine uyum sağlayacak şekilde sade ve modern bir şekilde ele alınmış, iç mekanın ihtiyaçları baz alınarak doluluk boşluk sıklıkları ayarlamış, tek düzelikten uzak ama bina genelinde bir kimlik bütünlüğü oluşturacak şekilde kurgulanmıştır.

05

06

07

08

05 Bodrum Yalıkavak Papatya Evleri

Boran Ekinci

Projenin Adı: Bodrum Yalıkavak Papatya Evleri
Projenin Müellifi: Boran Ekinci
Tasarım Ekibi: Tuba Akyıldız
İşveren: Sanlı Yücel
Projenin Alınış Yöntemi: Teklif
Proje Yılı: 2015
İnşaat alanı: 5500 m²
3D Görseller: Artı Eksi Sıfır Mimarlık

Papatya evleri, Bodrum 'da Yeniköy Mahallesinde yeşil doğal doku içerisinde eğimli bir arazide yer almaktadır. Tasarım sürecinde eğimli arazi ve yeşil doku önemli bir girdi olarak değerlendirilmiş, konut yapılarının topografya ve yeşil doku içerisinde kamufl e olması hedef enmiştir. Böylece, Bodrum'da yaygın olan, evlerin yan yana, üst üste dizildiği ve bütün bir araziyi yapı silsilesiyle dolduran yerleşim düzeninin dışına çıkmış, topografyayı kullanarak yeşil ile bütünleşen bir konut yerleşimi elde edilmiştir. Konutlarda yaşama mekanları zemin katlarda, yatak odaları ise bodrum kata yerleştirilmiştir. Teraslar ve düşük bahçeler ile her iki katında açık mekan ile ilişkileri aktif bir şekilde kurulmuştur. Programın topografya ile birlikte ele alınması ile 2 kat algısı ortadan kaldırılmış, eğime oturan tek katlı yapılar yeşil dokuda kaybolmuştur.

06 S.S.Gümüşlük Evleri

Konut Yapı Kooperatifi, Bodrum

Boran Ekinci

Projenin Müellifi: Boran Ekinci
Tasarım Ekibi: Cansu Yanık,
Handenur Yazıcı Engin
Statik: Ural mühendislik
Elektrik: RAM mühendislik
Mekanik: FNP mühendislik
İşveren: S.S.Gümüşlük Evleri
Konut Yapı Kooperatifi
Projenin Alınış Yöntemi: Teklif
Proje Yılı: 2016
İnşaat alanı: 4500 m²
3D Görseller: Artı Eksi Sıfır Mimarlık

S.S.Gümüşlük Evleri Konut Yapı Kooperatifi, Bodrum Gümüşlük'te doğal doku içerisinde eğimli bir arazide yer almaktadır. Proje, kooperatif modeli ile oluşturulmuştur. Arazi alımı gerçekleştirilmiş, genel yerleşim kararlarıyla parsellere bölünmüştür. Şerefiyelendirilen parseller kura sistemi (talebe göre) ile 15 üye arasında dağıtılmıştır. Her üyenin parseli belli olduktan sonra her parseldeki ev, üye ile karşılıklı görüşülerek tasarlanmıştır. Tüm ağaç dokusunun korunması ve çevreye uyum tasarımı şekillendiren en önemli etkenlerdir. Bu doğrultuda ağaç dokusu ve eğime göre değiş-

ken olabilecek bir modül sistemi geliştirilmiştir. Modül sistemi ile her mekan ayrı bir birim olarak ele alınmış, çevre özellikleri ve kullanıcı istekleri ile modül sistemi her parselde yeniden değerlendirilmiştir. Böylece kullanıcı istekleri ve çevre özelliklerinin çakıştırıldığı bir tasarım anlayışı ile tüm arazideki tasarım bir bütün olarak kurgulanmıştır. Mevcut ağaç dokusu, mekan modüllerinin arasında devamlılığını sürdürürken, ağaç dokusu bulunmayan yerlerde ise açık alan kurgusu avlular ve teraslar ile devam ettirilmiştir. Bu yaklaşım ile kapalı mekan kurgusundan öte açık alan kurgusu ile kapalı ve açık alanlar arasındaki maksimum geçirgenlik elde edilmiştir. Tek katlı mekan modüllerinde, saz saçaklar ile bir bütünlük sağlanmış, saçaklar ile her mekan modülünün avlusu ve terasları için, sıcak iklim koşullarında önemli olan gölgelik alanlar oluşturulmuştur. Malzeme kullanımında yere özgü malzemeler seçilmiş, arazideki parçalı yerleşim ve sade yapı anlayışı ile çevreye ve yere ait bir doku oluşturulmuştur.

07 Çağlayan Meydanı ve Çevresi

Kentsel Dönüşümü Fikir Projesi

Hayri Anamurluoğlu

Proje Müellif eri: Tanart Mimarlık
Tasarım Ekibi: Melike Tanya Anamurluoğlu,
Ümit Anamurluoğlu, Hayri Anamurluoğlu

Çağlayan Adliye Meydanı ve çevresinde bulunan üç ada üzerinde gerçekleştirilen mimari fikir proje çalışmasında öncelikle tasarım alanından başlamak üzere, Kâğıthane ilçesinin diğer bölgelerine de etkisinin sürdürülebilmesi hedef enmiştir. Planlanan yeni oto ve yaya yolları, birleştirilmesi önerilen yapı adaları, öneri ada planlama tipolojileri, yeni önerilen yeşil park aksları ile ileride planlanacak komşu adalara tüm bölgeye referanslar sunulmuştur.

Adliye Binasının işletmeye açılması ile beraber çevre yapı fonksiyonları ticari, ofis, konut ve ulaşım açılarından dengeleri dönüştürmeye başlamış ve çevre yapı alanlarının işlevsellik, ulaşım ve sosyal donanım vb. açılardan yeniden planlanmasına ihtiyaç duyulmuştur. Adliye meydanının bir kenarından geçmekte olan ve yapımı devam eden metro hattı ile bölgeye toplu taşıma ulaşımı çözümlenmiş olacaktır.

Adliye Meydanı yeniden planlanarak hem üzerinde bulunan kafe restoran gibi çevreyi besleyecek yeme içme dinlenme mekanları düzenlemeleri arttırılmış hem de çeşitli bitkisel ve su ögeleri ile meydan kullanımını zenginleştirilmiştir. Meydanın adliye çeperinde (doğu güney-doğu) bir dizi saksı ağaç ile yeşil bir silüet oluşması önerilmiş, batı yönün de ise yeni planlanan yapının üst zemininde kafe restoran ve çeşitli mağazalar ile ofis bloklarının girişleri planlanmıştır.

08 Mersin İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü

Hizmet Binası

Mete Öz, Mehmet Soylu

Proje Müellifi: Mete Öz, Mehmet Soylu
Mimarî Proje: Uz Mimarlık Atölyesi Ltd. Şti.
Statik Danışman: Özün Proje İnş. Taah. Tic. Ltd. Şti.
Mekanik Danışman: Y.M.T. Müh. Müş. Tic. Ltd. Şti.
Elektrik Danışmanı: Pro Dizayn Elektrik Proje Müh. Taah. Tic. Ltd. Şti.
İşveren: Kültür ve Turizm Bakanlığı
Proje Tarihi: 2017
Toplam İnşaat Alanı: 4.400 m²
Arazi Alanı: 2.686 m²

Faruk Nafiz Erkal (1935 - 2017)

FARUK NAFİZ ERKAL

Namık Erkal

Babamla ve kaybıyla ilgili -bir meslektaş olarak da olsa- yazı yazmak henüz eksikliği taze iken kolay değil. 1 Mayıs 2017 tarihinde vefat etmesinden bir haf a önce, İTÜ Mimarlık Bölümü'nden Doç. Dr. Funda Uz, Türkiye'de 1960 ve 1970'lerde mimari yapı ve detay uygulamalarıyla ilgili araştırma projesi kapsamında kendisiyle söyleşi yapmaya Ankara'ya gelmiş, onu sabırla dinlemiş ve notlar almıştı. Bir kısmına kulak misafiri olduğum bu son söyleşi şimdi hafızama yardım ediyor. Gene babam kendisi hatıralarını kaleme almıştı; bu metnin yayınlanmasını sağlamak yakın zamanın bir ödevi olacak. Burada yazacağlarım ise benim hatırladıklarımın onun hayatının özeti.

Faruk Nafiz Erkal 1935 yılında Ankara'da Hacettepe mahallesinde doğdu. Kişiliğinin ilk referansı "Hacettepelilik" idi; üniversite yapıları için yıkılan bu geleneksel mahalle ve onun devamında Hamamönü'yle ilgili pek çok anısı, tanıklığı ve tanıdığı vardı. Aile arasında "Hacettepelilere rastlamak" tanımadığımız kişilerle babamın ayak üstü uzun uzun konuşmasını ifade ederdi. Ankara'yla ilgili ikinci önemli kimliği "Atatürk Lisesilik" idi; okul arkadaşlarıyla ve okulun mezuniyet derneğiyle ilişkisini hep muhafaza etmişti. Bu yıllarda Hamamönü'nden Sıhhiye'ye uzanan yürüyüşlerde kendi devresi dışında kurulmuş pek çok dostluğu vardı.

Faruk Erkal için üçüncü kimlik "Akademililik" idi; şimdilerin Mimar Sinan Üniversitesi olan Güzel Sanatlar Akademisi'nde 1955-1960 yılları arasında eğitim gördü, yüksek mimar oldu. Sonraları, 1990lardan bugüne, Ankara Akademililer Derneği'nin yönetiminde görev üstlenecekti; eski Akademi balolarını bir süre için tekrar canlandırmayı başsaracaklardı. Akademi dönemdaşlarından benim hatırlayabildiklerim arasında Yüksel Erdemir, Ünal Tümer, Ahmet Uzel, Mustafa Aslaner

ve Cengiz Bektaş var. Okulda lakabı "poz Faruk" idi; fotoğraf ara bakılırsa takım elbisenin cebine sokulmuş eller, ince kravat, hafif yukarda bir kafa ve uf a bakan kara gözlükler. Mezuniyet sonrası bir süre İstanbul'da mimarlık- mühendislik ofislerinde çalışıp arkadaşlarıyla Manifaturacılar Çarşısı, ODTÜ Kampüsü gibi yarışmalara katıldı. 1980 ve 90larda girdiği bir kaç yarışmayla beraber "yarışmacı mimar" olmak, yarışma sürecini yaşamak, kazanılamayan ödüllerin ötesinde hayatında güzel anılar olarak hep yer aldı, tekrar tekrar anlatıldı.

1962 yılında Kıvanç Dural ile evlendikten sonra Emek İnşaat'ın Otel ve Otogar projesinde çalışmak için Eskişehir'e gitti. Kızı Zeynep 1963 yılında burada dünyaya geldi. Ardından Ankara'ya döndü; kısa süreliğine İller Bankası'na çalıştıktan sonra Emek İnşaat bünyesinde yaklaşık 20 sene boyunca süreceğe işine başladı. Yarı özel bir devlet kuruluşu olan bu inşaat şirketi dönemin önemli iştiraklerinin binalarını yapıyordu. "Emek İnşaatlılık" onun için önemli bir kurumsal kimlikti, burada çok sayıda yapının uygulanmasında inşaat müdür yardımcısı olarak görev aldı. Özellikle Emek Otelleri'nin inşaatları (Ankara Oteli, Maçka Oteli ve Stad Oteli gibi) ve yıllık inşai bakım ve onarımları konusunda çalışmıştı. Bu otellerin denetimlerine bazen ailece giderdik; dönemin Efes, Hilton ve Tarabya'sı anılarımızda var.

Profesyonel hayatının büyük kısmını uygulama alanında geçirmekle beraber gönlünde yatan hep "tasarımcı mimar" olma idi. Eskişehir ve Ankara'da toplu konutlar, Emekli Sandığı Ek Binası (şimdilerde Yargıtay ek binası) ve tatil köyü projeleri; bu projelerin bir kısmını Emek İnşaat'da çalışırken geceleri ek iş olarak yapmıştı. Emekli İnşaat'dan ayrıldıktan sonra proje bazında ortaklıkları oldu, müşavirlik yaptı ve kendi ofisini açtı. 1990ların başında Gündüz Özdeş'in tasarımı Ankara Tübitak Merkez Binası'nın uygulamasını projelendirdi. Bu dönemde Serbest Mimarlar Derneği'ne üye oldu. Tarih benim ODTÜ Mimarlık Bölümü'nde öğrenciliğime denk geliyor. Herhalde birlikte mimarlık yapmamıza dair olasılığı düşünmüş, bunun altyapısını kurmuştu. Ben bu olasılığı değerlendirmemiş oldum ama o Serbest Mimarlar Derneği etkinliklerine, sonraları onur üyesi olarak, katılmaya hep özen gösterdi. Belki de son dansını Yeşim Hatırlı'yla Serbest Mimarlar Derneği ödül töreninde yapmıştır.

Faruk Erkal 1980'lerden 2000'lerin başına Gazi Üniversitesi Mimarlık ve Şehircilik Bölümleri'nde stüdyo derslerinde yarı-zamanlı öğretim üyesi olarak görev yaptı. Neşe Gurallar'ın vefatını takiben söylediği gibi aslında neredeyse tam zamanlıydı. Pek çok öğrencisiyle tanışma fırsatım oldu, onların sevgi ve takdir ifadelerinden iyi bir stüdyo hocası olduğunu anlıyorum. Özellikle mimari detay konusunda bilgiliydi ve bunu iyi aktarırdı. "Hocalık" çok özümsemişti bir kimlikti.

Faruk Erkal döneminin bir çok mimarı gibi mesleğin ötesinde çok boyutlu bir "sanat adamı" olmayı amaç edindi; doğrusu bu konuda ileriye gitti. Emeklilik döneminde mimari eskiz yapma becerisini sulu-boya resim çalışmalarıyla geliştirdi. Özellikle geleneksel konut dokusu ve manzara ressamlığını benimsedi. Çok sayıda kişisel ve karma sergiye katıldı. Sanat yaşamının diğer bir alanı musiki idi. Güzel bir sesi ve çok iyi bir kulağı vardı. Nota bilmeden yaylı tanbur çalmaya başladı; ardından nota bilgisi, tanbur, kanun ve klavye geldi. Hayatının sonuna kadar Ankara'nın sayılı Türk Sanat Müziği korolarında koro ve orkestrada yer aldı. Kendi beste ve güf eleri vardır.

Ne güzel emeklilik diye düşünenlere bütün bu faaliyetlerin çok büyük bir çabayla yapıldığını söylemem gerekir. 1998 senesinde yakalandığı kanser hastalığı ve takip eden pek çok özürle -örneğin son yedi senedir haf a da üç kere diyalize girerek- yaşamın içinde kalmayı becerdi. Eşi Kıvanç'ın ilgisi ve profesyonelle yakın bakımıyla hayatına bir yirmi sene daha katıldı; o da bunu onu sevenlerle sonuna kadar paylaştı. Yaşamının özünü yazınca babam Faruk Erkal'ı en iyi tarif edebilecek kavramın "humanizma" ya da "beşerperestlik" olabileceğini düşündüm. Mimarlık beşerperestlik olarak kavrandığında kendisi gerçek bir mimar idi.

MİMARLIK CENTİLMENİ: FARUK NAFİZ ERKAL

Hasan Özbay

Telefonum çaldı. Faruk Bey her zamanki nazik ifadesi ile hatırlamı sorduktan sonra beni ve büro arkadaşlarımı akşam verecekleri konsere davet etti. Tarif ettiği yere gittik. Oran'daki kütüphanenin içindeki salonda kendisini buldum. Kalabalık bir koro ve müzisyenler arasında Faruk Ağabey klavyenin başında oturuyordu. Konser arasında konuşma fırsatımız oldu. Türk Sanat Müziğini çok sevdiğini, öğrencilik yıllarından beri müziğin içinde olduğunu ve klavye ve keman olmak üzere pek çok müzik aletini çaldığını söyledi. Sohbetimiz sadece müzik ile sınırlı kalmadı. Mimarlık doğal olarak konuşmamıza sızdı. "Aslı ne yapıyor" ile başlayan soru, Uçhisar'a uzandı ve Uçhisar'daki bir dönemler Fransız tatil zinciri olan Club Med'in kaya oyarak yaptırdığı Kaya Otel'in inşaatında çalıştığını öğrendim. 1964 yılında kaya oyularak yapılan bu yapının öyküsünü biraz biliyordum, ancak sürecin içinde bulunan bir meslektaşımın anıları ilginçti. Bunu daha fazla konuşmak ve başka konserlerde buluşmak üzere sözleştik. Bir de hatıra resmi çektik. Faruk Ağabey kendisinden beklenmedik bir şey yaptı ve ilk kez sözünde durmadı. Centilmen ağabeyimi her zaman özleyeceğim.

FARUK AĞABEYİM

Yurdanur Sepkin

Zarif ve centilmen bir Mimar olan Faruk Nafiz Erkal'ı aramızdaki sınıf farkından dolayı Güzel Sanatlar Akademisi Y.Mimarlık Bölümünden anımsayamıyorum.

Ancak, TSMD, Akademi Derneği ve Türk Sanat Musikisi Koro'sundaki çalışmalarından ve tenis kortlarından hatırlayacağım.

Çevresindekileri bir araya toplama çabasını sürdürmek herhalde eksiklik olarak kalacak bizler arasında.

Akademi kıyafet Balolarındaki esprili varlığı, TSMD Bartın Gezisindeki şen tavrını hep anımsayacağız.

Evimdeki eski Ankara Sokağı suluboya tablosunu her gün göreceğim.

Birlikte çalıştığımız Türk Sanat Musikisi Korosundaki yaylı tamburunun hüznünlü sesi kulaklarımda hep çınlayacak. Güz esi de kendisine ait ve TRT Repertuarına önerilmiş olan "Yine Arıyor Gözlerim" adlı Hicaz eserini seslendirmeye çabalayacağım.

Sevgili Faruk Nafiz Abim, sen gönlümüzde yaşayacaksın, beni de aralarına aldığın sınıf arkadaşlarınla, bazen de Kale'de "Fikirhane"de ki musiki sohbetlerinde seni rahmetle anacağız.

KEMAL'İN MİYAR'I

Nimet Özgönül

Miyar Kemal'in özenerek kurduğu mimarlık bürosunun adıdır. Sözlüklerde kelime anlamı ölçü, ölçüt olarak verilen bu sözcük Kemal'in seçiminde daha derinlikli bir kavram olarak kullanılır. Kemal'in Miyar'ı olması gerekeni, doğru olanı ve aynı zamanda kişisel olanı anlatır.

1959 yılında Bilecik'te doğan, 1976'da girdiği Devlet Güzel Sanatlar Akademisi Yüksek Mimarlık Bölümü'nü 1983'te Mimar Sinan Üniversitesi Mimarlık Fakültesi mezunu olarak bitiren Kemal Nalbant 1981 yılında öğrenci statüsünde Cansever Mimarlık Atölyesinde profesyonel yaşama başlar ve 1986 yılında ODTÜ Mimarlık Bölümü Restorasyon Anabilim Dalındaki Yüksek Lisans Programı ile tekrar öğrenciliğe döner. İstanbul efendisi, Akademi'nin sanatla bütünleşmiş değeri Kemal ile ilk tanışıklığımız bu dönemdedir.

Ağa han ödülleriyle layık görülen, araştıran, yazan ve de tabi ki sürekli çizen, her noktada okuyan, yaptığı işleri büyük bir ciddiyetle ele alan Kemal, düşüncelerini esirgmeden, eğip bükmeden söyleyen, hani içi dışı bir deniler ya işte öyle biri idi.

Mimarlar Odası Ankara Şubesi Yönetim Kurulu üyesi olarak içinde bulunduğu süreçlerde insana, mekana olan aşırı duyarlılığını kente ilişkin kaleme aldığı yazılarında bize sunan Kemal, 2004 yerel seçimler öncesinde, belediyenin hazırladığı uçuşan "Zihni Sınır" Ankara projelerine, Ulus Tarihi Kent Merkezi, Cumhuriyet Dönemi Ankara'sı ve Ulus Tarihi Kent Merkezi Projesi çalışmalarını "...filin züccaciye dükkanına girmesi" ile özdeşleştirerek, "tarih nasıl hacamat edilir" konusunda kendi özgün üslubu ile kamuoyunda herkesin katılabileceği bir tartışmayı başlatır.

Kaleme aldığı ULUS "bir başka" güzelleşecek şimdi¹ başlıklı değerlendirmesinde "1950'li yıllarda İstanbul'u güzelleştiren Menderes ve etrafındaki "mühendis gözlüklü adamların" ikinci kuşak daha İslami versiyonlarının (tüm ülkeyi saran bölünmüş yol projelerini hatırlayım) animasyonlarla başlayıp giderek yakınlardan nal seslerine artık kulak vermek zamanı gelmiştir." diyerek Belediye Başkanına şöyle seslenir; "Halfeti gibi bir kültürel mirasa sahip yerden gelen, Ankara Belediye Spor Başkanı'na da teessüflerimizi bildiriyoruz. Çünkü Brezilyalılar iyi oynamıyor. Güzelleşelim beyler, hanımlar."

Kemal üstlendiği proje metinlerinde mimarlık ve araştırmayı kendine özgü bir bütünsellik anlayışı ile harmanlar. Ortaya çıkan metinler Kemal'i anlatan, "onu", mimarisindeki yaklaşımını anlamamızı sağlayan, kendine özgü yazınsal yapıtlardır, Kemal'i çağrıştıran mimarlık ürünleri kadar da özgün ve özeldir.

Kimlik karmaşasının yaşandığı günümüz kentlerinde artık mimari, mekan ve yaşam, Osmanlı yada Selçuklu ve İslami yaşamın renklerine büründürülmeye çalışılırken, İslam dinine ve Osmanlı dönemine ait kavramlar, "...mışcasına" karakterlere yeniden ortaya çıkartılırken, işte tam da böylesi bir dönemde, Hatay Arkeoloji Müzesini tasarlar Kemal.

Tasarımında alanın kültürel peyzaj öğeleri olan Roma Dönemine ait "su kanalları" ile "okaliptüs korusunu" ve "anıtsal" denebilecek "çınar ve ardıç ağaçlarını" koruyan, onların etrafında konumlanan bir müze yapısını bölgenin bağlamı ve mimarinin evrenselliği ile yorumlayarak kurgular...

Kültürlerin, dinlerin buluştuğu, birleştiği mottos/sloganı ile her dönemde ülkenin öne çıkan kentlerinden biri olan günümüz Hatay yerleşmesinin yeni hafıza mekanı Hatay Arkeoloji Müzesi ile tarım ve sanayi emekçisinin mekanı endüstri mirası Adana Milli Mensucat Fabrikası'nın korunarak yaşatıldığı Adana Müzesi Kemal Nalbant'ın son dönem tasarladığı ve uygulamasını kontrol ettiği hafıza, bellek mekanlarından sadece ikisidir.

Projelerinin her aşamasını heyecanla anlatan Kemal, Hatay Arkeoloji Müzesi tasarımını "hafıza" üzerine kurgularken, Hafıza'yı kronolojik olarak hafıza sanatının üç klasik kaynağından biri olan Roma'nın en etkili retorik hocası Quintilianus'a ait Instutio Oratoria adlı eserine gönderme yaparak, müze projesinin senaryosunda da buradan esinlenir.

"...İlk adım, belirli bir sıra izleyen bir dizi yerin hafızaya işlenmesidir... Hafızaya bu bir dizi yeri işleyebilmek için önce bir yapıyı hayal etmek gerekir. Bu yapı mümkün olduğu kadar büyük ve farklı odalara sahip olmalıdır: giriş, oturma, misafir ve yatak odaları vb. Daha sonra, ilerde konuşma yaparken hatırlanması gereken imgeler, örneğin bir çapa veya silah, hayali yapıdaki sırası ezberden bilinen odalara yerleştirilir... Konuşma esnasında, sırasıyla hayalinde bu odaları dolaşan konuşmacı, imgelerini önceden yerleştirmiş olduğu odalardan gerisin geri toplar. Yöntem, konuşmadaki şeylerin düzgün bir sırayla hatırlanmasını sağlar, çünkü bu sıra yapıdaki odaların düzenini izler."

Antik çağlardan Ortaçağ'a geçildiğinde, hafıza sanatı, retorik yanısıra Hristiyan etiğinin de hizmetine girer. Cizvit Rahip Matteo Ricci'nin hafıza sarayı ile 1530'larda yaşadığı bilinen Guilio Camillo'nun klasik tiyatro mimarlığından uyarladığı hafıza tiyatrosu (Yedi sütunun taşıdığı, yedi kademeli, yedi geçit ve yedi çıkışı olan) modern müzeler dönemine kadar, birçok müze fikrinin esin kaynağı olmuştur. İkisi de bir gösterge sistemi ve dil inşa eder ve bilgiyi tek bir mekanda örgütlemeyi hedefler.

Retorik yanısıra sanatın anahtarı olarak kabul edilen metafor hep destek görür. Ayrıca metafor sanatı, basiretin gereği olan, geçmişle şimdiki zamanın ve geleceğin bağlantılandırılması bakımından da önemsenir. Bu bağlamda Dante'nin İlahi Komedya'sı sadece Hristiyanlık öğretisinin ve dünya edebiyatının değil, hafıza sanatının da baş yapıtıdır. Dante (1265-1321) çağının astroloji, matematik ve geometri ilimlerinden yararlanarak, okuyucusunu kutsal yıldızlar, rakamlar ve şekiller aracılığıyla cehennemin diplerinden Tanrı katına çıkarır. Yapay hafıza ile dönemin ikonografisi arasındaki bağ, resim ve heykelden daha açık olarak mimarlıkta temsil olur. Çünkü yapay hafızadaki imgelerin yeri zaten mimarlıktır, hafıza saraylarının mimarlığıdır. Mimarlık, imgeleri belirli bir sıraya soktuğu için, hatırlanma önceliklerine göre onların zaman içindeki yerlerini, kronolojilerini de belirler. Zamanın da mekanını oluşturur. Hafıza kadar kurguladığı tarihin de sahnesi olur".²

Proje, tüm bu antik ve ortaçağ "hafıza" söylemlerinin Antakya Müzesi bağlamında yeni bir denemesini/senaryosunu aramayı amaçlamaktadır.

Kemal kendi üslubu ile yine aynı projenin senaryosunu aktarırken buna bağlı şekillenen mimarisini de bizlere aktarmış olur.

1 ULUS "Bir başka" güzelleşecek şimdi!, Kemal Nalbant, 2004-2005, 38. Dönem Mimarlar Odası, Ankara Şubesi Yönetim Kurulu Üyeliği esnasında hazırladığı 2004 tarihli değerlendirme yazısı.

2 Hatay Arkeoloji Müzesi, Mimari Rapor, 2010, Miyar Mimarlık, Ankara

“...Aslen 19.yy gravürleri ve 20.yy başı Antakya fotoğrafları ile başlayan bu yaklaşım, söz konusu fotoğrafların en önemli ögesi olan Asi nehri ve onun üzerindeki Nora’lardan yola çıkar. Ve bir şekilde, karşı yakadaki “Kadim Antakya”ya giriş, suyun üzerinde konumlanan bir köprü ile arkadaki müze/kent’e, kent/müze’ye ulaşarak başlar. Bu noktada “Peyzaj adeta aslında var idi ve kent/müze buna göre konumlandı.” İşte bu Peyzaj’daki başat unsur olan su(zaman), bir nora(su tekerleği/zaman değirmeni) ile kente/müze’ye taşınır. Müzeyi hareket halinde olacak bu nora besleyecektir. Müze/Kent’e girince, onun bir tür hafıza sarayı gibi, her biri bir dönemi ya da hikayeyi anlatan çekmecelerden oluştuğu görülmektedir. Bu müze’nin iki ana unsuru Roma dönemi/mozaiikler ve protohistorik dönem höyüklerden bulunan eserlerdir. Müze/Kent’in Roma sütunlu caddesi/su taşıma kanalı, su kemeri metaforlarından yola çıkan bir iskelete sahiptir. Çekmeceler bu iskelete takılırlar. Aslında alanda var olan ve korunması öngörülen Roma Su Kanalları, bu Roma iskeletini nerede ise gerçek kılar. Bugünkü Antakya kentinde oldukça aşağılarda kalan Roma ruhu ve 1930’lu yıllarda onu arayan/canlandırmaya çalışan kazı yapan arkeologların heyecanı burada hayat bulur. Ve aşağı inen büyük rampa, bizi mozaiklerin çıkarıldıkları bağlamları canlandıran salonlara taşır. Daha sonra M.S. 1.-5. yy.’larda yaşanan Hristiyan/Pagan Dünya geriliminin önemli bölümlerine sahne olan Antakya’nın erken Hristiyan döneminin ve Ortaçağ’ın kayalıklara oyulan mimarisi ile senaryo sonlanır.”

Kent ve kentliler için çekici bir yapı olmasını sağlayacak işlevlerle desteklenmiş Müzede, alan içindeki kültürel peyzaj öğeleri tasarımın başat öğeleri olarak korunmuş, geçmişle yoğrulan açık ve kapalı mekan ve öğelerden oluşan, kentin yeni hafıza mekanı Müzenin sunumunun o coşkulu senaryosu, avlular etrafında gelişen ve çeşitli kademelere oturan parçalı Müze yapısında bir tür **Geleneksel Antakya Mahalle ilişki kurgusu** içinde izlenmektedir. Bu yaklaşımın yer yer avluların alt zemin kotunda, müze arazisi etrafındaki düzensiz yapılaşmaya/çevreye sırtını dönen/içedönük bir yapı yerine, onunla ilişki kuran tavrı ise geçmişin gelecekle kuracağı ilişkinin bütünleştirilmiş durumunun işaretidir.

Sonuçta Hatay Arkeoloji Müzesi, Asi nehrinin sonsuz Amik Ovası’nda binlerce yıldan bu yana oluşmasına sebep olup tanıklık etmiş olduğu

uygarlıklarla değişik ölçeklerde kurduğu bir iç dünyanın temsili yönünde bir çabadır.

Koruma/mimari/kentsel tasarım birlikteliğinden oluşan projeleri yapmaktan sonsuz haz alan Kemal, projelerinde kültürel “ihracat”lara karşıdır, kültürler kutsaldır onun için... Tasarladığı yapılarda yerin kültüründen öge ve nesnelere her zaman yer vermiş, ancak onları yorumlayarak kullanmıştır. Sonuçta mimarisindeki *bu Kemal’dir* diye konuşan unsurlar da bağlamdan çıkarsanan nesnelerdir. Bu nesneler Sivrihisar, Kırşehir TŞOF dinlenme tesislerinde, Ürgüp Kent Merkezindeki düzenlemede, Kız Kalesi’nin koruma/onarım ve yeni kullanım projesinde, Ankara Şoförler Odası binasında, Kırklareli Meydan düzenlemelerinde ve sıralayamadığım diğer tasarımlarında bazen yerin, bazen geçmişin bazı öğeleri Kemal’in koruma/onarım ve mimari projelerindeki yeni yorumlu simge öğeleri, tasarımının unsurları olmuştur.

Tasarladığı her projeyi zaman geçse dahi her zaman aynı heyecanla anlatan, mimari konulardaki belleği ile şaşırtan bir arkadaşımızdı. Son yıllarda kurumlar tarafından sürekli vurgulanan “en” ler dizisinde Hatay ve Adana Müzesi ile Türkiye’nin en büyük müzelerini tasarlayan dostum, arkadaşım son günlerinde heyecanla beklediği Adana Müzesi’nin açılışına katılamadı ancak bazı sahnelerini son anlarında izleyerek bu mutluluğu yakalayabildi.

Kemal güzel bir insandı, güzelliklere düşküdü...

Doğrucuydu, hak gözetken biriydi bu bağlamda adaletli, adildi...

Yaşam alanlarının gittikçe daraldığı bugünün ortamında inandıkları konusunda düşüncelerini kendi üslubu ile sakınmadan söylerdi.

İyiliğin, hoşgörünün gücünü tılsımını yakalamış, yayan; mimarlık yolunda kendi yazdığı masala yürüyen heyecanlı savunular da Kemal’in kişiliğidir.

Kemal’i hayata bakışındaki o heyecanlı bir o kadar da mütevaziliği içinde çok sevdiği, ölçeğine hayran olduğu memleketi Bozüyük’teki Kasım Paşa Cami’nden, sakın çiseleyen yağmurlu bir günde uğurladık...

Dostların, arkadaşların, kızların “özleyecek” seni Kemal...

Adana Müzesi

Hatay Arkeoloji Müzesi

KEMAL NALBANT'IN ARDINDAN

Emine Ögün

Akademi'ye 1977 -78 öğretim yılında girdim, 1979'da Mehmet ve onun aralarında Kemal'in de bulunduğu arkadaş grubuyla tanıştım.

1980 yazında üçümüz babamın İstiklal Caddesi'nde Ağa Camii bitişiğindeki Rumeli Han'daki bembeyaz boyalı bürosunda desinatörlük yapmaya başladık. Türk Tarih Kurumu Basım Evi projesi çizimleri için ben, Kemal ve Mehmet, büronun Taksim'e bakan uzun koridorunun üzerindeki beşinci kapıda yerleştik. Neden o odayı tercih ettik, hatırlamıyorum.

O yıllardan çalıştığımız odanın, Turgut Beyin bize Mahmutpaşa'dan aldırıldığı beyaz tüllent perdelerden süzülen güneşli halini hatırlıyorum.

Kapıdan girince sağda benimki, solda Mehmet'inki, onun önünde ise Kemal'in planşı;

Büroda henüz düzenimiz olmadığı için, çay ısmarlamak üzere Kemal'in giyotin pencereyi açıp beşinci kattan gür sesiyle hanın emektarına "Cafer Ağa" diye sesleniş;

Turgut beyin üçümüze ayrı ayrı tashihleri. Üst üste masaya gerilen eskizler ve yapının farklı bölümleri için plan ve cephe çalışmaları yapışımız. Eskiz kağıdın delinecek hale geliş;

Kemal yemekhaneyi, Mehmet teknik ve idari blokları, ben de matbaa bölümünü çizerken, babamın hiç usanmadan bir de şunu denermisiniz, acaba bunun şuna tesiri nasıl olur, size zahmet olmazsa Kemal-

ciğim, Mehmetciğim şeklindeki tashihleri. Hiç yüksünmeden sürekli çalışan bizler;

Ağa Lokantası'nda, genellikle muhallebicide ya da saat ücretlerimizi aldığımızda Bab Kafeterya'da keyif i, hafif yemek saatleri, Kemal ve Mehmet'in babamın her isteğini hiç yüksünmede, inanılmaz bir saygı ile yerine getirmek için gösterdikleri gayret...

Ankara'ya döndükten sonra ise ihtiyacımız olduğunda hep "Kemal'I arayalım" dediğimiz can dostumuz, ne zaman aradıysak bizi hiç kırmadan yardımımıza koşan, 1989'da bir yıl Demir'de üç evin inşaatını sürdüren, tarihi yanlış hatırlamıyorsam 1997'de, Sivas Kaleardı Mahallesi projesi için Koruma Kurulu'na sunulan tespit çalışmasını hazırlayan, 2003'de Türk Tarih Kurumu binasına yapılan müdahaleden sonra yapının rölevesini sabırla hazırlayıp, hala azametinden taviz vermeyen mevzuat hazretlerinin akıl almaz gereklerini aşır onaylatan, sabırla uğraşan Kemal.

Hep, ilk fırsatta Kemal ve Mehmet ile meslek hayatımızda uğraştığımız gereksiz işleri konuşup yazsak, birlikte çalıştığımız o ilk yılları hatırlayıp kayda geçirsek, belki birilerine faydası olur diye aklımdan geçirdiğim, ancak hay huy içinde gerçekleştiremediğim hayal.

Kemal gibi içten, samimi, gerçek, efendi, kanaatkar olmak, endişe ile işini iyi yapmak hayatta pek herkese nasip olmuyor artık. Kemal, hayatın değiştirmedığı pek az sayıdaki arkadaşımızdan biri, çok sevdiğimizimizdendi, nur içinde yatsın.

KEMAL NALBANT, SEVGİLİ MİMAR ARKADAŞIM

Mehmet Ögün

1976 yılı Eylül ayı. Fındıklı'daki İstanbul Devlet Güzel Sanatlar Akademisi binasında Yüksek Mimarlık Bölümü'nün 201 numaralı amfisinde altmış acemi öğrenci, merak ve heyecan içerisinde ilk dersin hocasını bekliyorduk.

Birbirini tanımamanın yol açtığı soğukluğu giderecek yeterli zamanı bulamadığımızdan olsa gerek, mekan oldukça sessizdi. Derken, hoca içeri girdi ve kara tahtanın önündeki platforma çıkarak donuk bir bakışla sınıfı süzmeye başladı. Aniden, hocanın adeta azarlar gibi söylediği “başınız sağolsun” sözü sınıfı a yankılandı. Hepimizi irkiltten bu tuhaf girişten sonra, hoca, mimarlığın ne denli meşakkatli ve büyük fedakarlık gerektiren, bel fıtığından, enfarktüse kadar hayati sağlık sorunları yanında, maddi-manevi birçok hayal kırıklığına da yol açabilen bir meslek olduğunu ve sadece gönüldaşları tarafından hakkıyla yapılabileceğini etrafı ıca açıkladı. Ders bittiğinde yüz ifadelerimiz epeyce kuşkuluydu.

Yaşından büyük göstermesine neden olan ağırbaşlılığıyla daha ilk günden dikkat çeken Kemal, kısa sürede samimiyet kurduğum arkadaşlarımdan biri oldu. Ailesi Ankara'daydı. İmkanları son derece kısıtlı olan bir öğrenci yurdunda kalıyordu. Terörün kol gezdiği o günlerde İstanbul'da üniversite öğrencisi olmanın, hele bir de yurttan kalmanın ne denli riskli olduğunu yaşayanlar bilir. Çeşitli imkansızlıklara rağmen, hiç şikayet ettiğini duymadım.

Öğrenciliğimiz sırasında Turgut Cansever Mimarlık'ta desinatör olarak çalışmaya birlikte başladık. Efendiliği, çalışkanlığı, dürüstlüğü ve yardımseverliği ile kendini Turgut Bey'e de sevdirdi. Bu süre zarfında unutamadığımız, sonradan keyif e yad ettiğimiz birçok tatlı anı biriktirdik.

Turgut Beyin “ozalitler yarın sabah mutlaka Ankara'da elimde olmalı” direktifi ile biten telefon konuşmasının akabinde, hızla çizimleri tamamlayarak, İstiklal Caddesi'ndeki otomobillerin arasından elimizdeki aydinger rulolarıyla, Tünel'deki ozalitçiye bayrak yarışı yapar gibi koşuşumuz; paf a kenarlarını büroda düzeltirken, cetveli tutan Kemal'in işaret parmağının ucunu kesiciyle uçurmamla birlikte attığı çığlık.. Kesik parmağın verdiği keskin acıyı unutup, Topkapı Garı'nda otobüs şöförünü ozalit paketini almaya iknaya çalışırken, bir taraf an da kanamayı azaltmak için kolunu sürekli gökyüzüne doğru uzatması karşısında şöförlerin şaşkın bakışları..

Cidde İslam Kalkınma Bankası Yarışması için günlerce sabahlayarak tamamladığımız projeyi ve maketi uçağa yetiştirirken, açık kamyonet

kasası üzerinde bir yandan eksik kalan palmiyeleri yerleştirirken; diğer yandan da rüzgarda uçuşanları yakalamaya çalıştık.

Venedik Bienali sergi panolarının hazırlanması sırasında yerde diz boyu birikmiş fotoğraf kırıntılarının altındaki Bali kutusuna ayağının girmesiyle yere yuvarlanması..

Sabahladığımız gecelerde, masa başından kalkmadan, elindeki Rapido'yu çiziyormuşçasına sınıksız tutarak, derin uykuya dalışı; aniden uyanarak kaldığı yerden çizmeye devam edişi..

Rumeli Han'daki bürodan öğle yemekleri için Bab Kafeterya, Ağa Lokantası, Hacı Abdullah'a gidişlerimiz, Emek Sineması'ndaki film sefalarımız..

Aksaray'daki öğrenci yurduna gecenin geç saatinde bile hiç çekinmeden gidip gelen Kemal'in, köpek fobisi nedeniyle küçük finolardan kaçışı..

Yedeksubaylık görevim nedeniyle Bodrum Demir Şantiyesi'ni ona devrettiğim.

Bodrum'dan izne geldiğindeki Ankara'daki buluşmalarımız. Sevgili anneciğinin hazırladığı kahvaltılar, yemekler. Dünya tatlısı babaannesinin beni kendi memleketinden birine benzetmesi nedeniyle, her gittiğimde elini öpmemle birlikte Bilecik'ten havadis soruşu..

Meslekteki bunca yıl, Akademi'deki ilk derste hocanın söylediklerinin gerçeklik payının yüksek olduğunu gösterdi hepimize. Daha ikinci senenin sonunda yaklaşık yirmibeş devre arkadaşımız uyum sağlayamayarak çeşitli sebeplerle sınıfı an ayrıldılar. Bir kısım arkadaşımız diploma alsalar da mimarlık mesleğini hiç icra etmedi. Kemal ise mimarlık ortamının zorluklarını sineye çekenlerden oldu. Meslekle ilgili şikayetlerini kendine has yumuşak ses tonuyla ve esprileriyle süsleyerek dillendirdi. Mimarlık, tüm zorluklarına karşın ona yaşam sevgisi ve heyecanı veren en kıymetli ve tek uğraşısı oldu. Ankara'daki bürosunda Turgut Beyin yanında çalışarak kazandığı bilgi ve deneyime kattığı çalışkanlığı, mesleğini ciddiye alan tavizsiz yaklaşımı sayesinde düzeyli işler üretti. Sıradan, spekülatif “iş” piyasası onun ilgi alanı dışında kaldı.

Genellikle acı veren kayıpların ardından dillendirildiğinde hiçbir anlam taşımayan keşke sözcüğü ile başlayan “daha sık arasaydım, görüşseydim” dileğini geçmiş zaman kipi ile değil, sevdiklerimizle bir aradayken ‘gereklik kipi’ ile ifade etmeli ve uygulamalıyız. Umarım bunu başarırız.

Değerli yavrularına, eşine, anne ve kardeşlerine sabır ve metanet diliyorum. Mimarlık camiamızın başı sağolsun.

SMD'ler Çalıştayı Bu Sene İstanbul'da Yapıldı

SMD'ler Çalıştayı, 8 Nisan 2017 tarihinde Kalebodur sponsorluğunda, Türk Serbest Mimarlar Derneği (TSMD), İstanbul SMD ve İzmir SMD üyelerinin katılımıyla İstanbul Kalebodur Merkez Binası'nda yapıldı.

Kale Grubu Pazarlama İletişimi Müdürü **Pelin Özgen Piker**'in açılış konuşması ve Kale grubu ürünleri tanıtım sunumuyla başlayan Çalıştay kapsamında, İş Yapma Koşullarının Düzenlenmesi, Yurtdışı İşler, Mevzuat Sorunları, SMD'lerin Geleceği ve SMD Ortak Çalışmaları konu başlıklarında 5 grup oluşturularak, üyelerden her bir konuya yönelik sorun analizleri ve çözüm önerileri elde etmeleri istendi.

Çalıştay'ın genel moderatörlüğünü TSMD üyesi **Enis Öncüoğlu** yaparken, gruplar arası koordinasyonu ise TSMD üyesi **Tülin Çetin**, TSMD Genel Sekreteri **Çiğdem Alp** ve İstanbul SMD Genel Sekreteri **Dilek Safer** üstlendi. Grup çalışmalarından önce Tülin Çetin, Çalıştay kapsamını, amaçlarını ve çalışma yöntemini katılımcılara aktardı. Gruplar belli bir zaman diliminde çalışarak konularına yönelik görüşler elde ettiler ve günün sonunda toplu sunumlar ile katılımcılara aktarımda bulundular.

Keyifli ve verimli geçen Çalıştay'da yaşanan güzel anlardan biri de, bu sene Türk Serbest Mimarlar Derneği'nin 30. yılı olması nedeniyle 3 derneğin başkanı tarafından pasta kesilmesi oldu.

Çalıştay'da yer alan 5 grubun Mimarlık mesleğinin geliştirilmesine yönelik ürettikleri öneriler aşağıda aktarılmaktadır.

1. Grup – İş Yapma Koşullarının Düzenlenmesi

- Mimarlık hizmetinin tanımını ve bu hizmeti gerçekleştiren mimarın hak ve sorumluluklarını belirleyen bir "meslek yasası"nın çıkartılması
- Mesleğimiz ile ilgili (Meslek Yasası, Yapı Kanunu, Yarışmalar, Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu gibi) konulardaki yasal düzenlemelerde meslek odaları ile ortak güç birliği oluşturulması için çalışmalar yapılması
- Yarışmaların yaygınlaştırılması amaçlı çalışmalar yürütülmesi
- Mesleki Sorumluluk Sigortasının uygulamasının yaygınlaştırılması
- Yaratıcılık gerektiren tasarım ve projelendirme hizmetleri için Kamu İhale Kanunu kapsamında **ayrı bir yöntem** belirlenmesi
- Kamu ve özel işverenlerin eğitimi amacıyla SMD'ler tarafından mimarın rolünün anlatılması, kamu kurumları ile birlikte çalıştaylar düzenlenerek eğitime destek verilmesi
- Akademik ortam ve mimarlık öğrencileri ile ilişkilerin çeşitli etkinlikler yaparak güçlendirilmesi ve eğitimin rehabilitasyonu üzerine çalışmalar yapılması.

2. Grup – Yurt Dışı İşler

- Potansiyel yeni pazarlar olarak İran, Hindistan, Pakistan, Afrika ülkeleri ve Orta Doğu ülkelerinin takip edilmesi
- Yurtdışında iş potansiyeli oluşturmak amacıyla MIPIM, WAF gibi uluslararası sürekliliği olan platformlara ortak katılım yapılması

- İnşaat faaliyetlerine finansman sağlayan kredi kuruluşlarına ulaşılması
- Yurt dışında sürdürülen mimari hizmetlerin toplam ekonomik değerine dair bir rapor hazırlanması ve bu faaliyetlerin ticari olarak öneminin somut bir şekilde ortaya konulması
- Mesleki sorumluluk konusunda bilgilendirmeler yapılması ve bu konunun uluslararası yeterlikler çerçevesinde ele alınması
- Yabancı bir ülkede faaliyet sürdürmek için orada yerel olarak bulunmanın, yarışma ve yayınlara katılmanın ve yerel gündemi takip etmenin öneminin firmalara anlatılması
- Mimarlık firmalarının ortak ofis kullanmalarının önerilmesi
- Türk mimarların yurt dışına açılması amacıyla bir kurum kurulması, SMD'ler bünyesinde bu konuda iş takibi yapacak bir komisyon kurulması

3. Grup – Mevzuat Sorunları

- Koruma konusu ile ilgili çalışma grubu kurulması
- Kültür Bakanlığı ve Belediyeler nezdinde SMD'lerin ortak politika geliştirmesi
- Müellif ik haklarının korunması konusunda tüm mimarların bilgilendirilmesi için SMD'ler tarafından çalışma yapılması
- Mevcut yasa ve yönetmelikler arasındaki çelişkiler konusunda yapılan mevcut çalışmaların toparlanarak ilgili mercilere öneri olarak sunulması.
- Planlama sürecine ilgili profesyonellerin katkı sağlayacak hale getirilmesi.
- İmar yönetmeliklerinin hazırlanmasında SMD'ler olarak spesifik alternatifleri ortaya koyacak çalışmaların yapılması ve bakanlığa iletilmesi.
- Mimarlık eğitimi merkezi çalışmaları.
- Ruhsat sürecinin dijital olarak yürütülmesi için konu ile ilgili önerinin bakanlığa götürülmesi.

4. Grup – SMD'lerin Geleceği

- Vizyon ve misyon konusunda üç derneğin, olabildikçe yakın çalışarak, net, ortak hedeflerin tanımlanması, vizyon ve misyon kavramlarının günümüze göre revizyonu
- Toplumda, mimarlık camiasında bilinirliğin artırılması
- Kültür ve Turizm Bakanlığı ile iş birliğinin geliştirilmesi
- Halkla ilişkiler ve tanıtım konusunda SMD'ler ortak çalışması
- Genç mimarların SMD'lere katılmasının sağlanması
- Çeşitli illerde meslektaşlar ile gelişme ve genişlemenin sağlanması
- Derneklerin ekonomik sürdürülebilirliği için kaynak yaratılması

5. Grup – SMD Ortak Çalışmaları

- Her dönem Yönetim Kurulu veya SMD üyelerinden koordinasyon için komisyon görevlendirilmesi
- Süreklilik için kurum hafızası oluşturulması
- Ortak sosyal medya kullanımı
- "Serbest Mimar" dergisinin ortak bir platform olarak etkin kullanımı
- Ortak kurum kimliği, üye tanıtım kitapçığı, vb.
- Yapı yapma kitapçığı vb. elkitapları oluşturulması
- Mimarlık ile ilgili farkındalık projeleri geliştirilmesi

Altındağ Belediye Başkanı Veysel Tiryaki TSMD'yi Ziyaret Etti

Altındağ Belediye Başkanı Veysel Tiryaki, 16 Mayıs 2017 tarihinde derneğimizi ziyarete geldi. TSMD ve Altındağ Belediyesi iş birliğine yönelik neler yapılabileceği hakkında Tiryaki, TSMD Yönetim Kurulu Başkanımız Aytek İtez ve Yönetim ve Mimarlık Merkezi Yürütme Kurulu üyeleri ile görüşme yaptı. TSMD Mimarlık Merkezi'nde o tarihlerde sergilenen, İsveç Büyükelçiliği tarafından hazırlanan "Ahşap Ülkesi İsveç" sergisi Başkan Veysel Tiryaki tarafından büyük ilgi gördü.

26 Mayıs 2017 tarihinde, Altındağ Belediyesi tarafından projelendirilen, 2 sene de yapımı tamamlanan ve 500 dönüm arazi üzerine kurulan Altinköy Açık Hava Müzesi, Başkanların ve kurul üyelerimizin katılımıyla gezildi.

İsveç Mimarisi TSMD Mimarlık Merkezi'nde Anlatıldı

“Ahşap Ülkesi İsveç” sergisi 17 Mayıs 2017 tarihinde İsveç Büyükelçisi Lars Wahlund’un katılımıyla TSMD Mimarlık Merkezi’nde açıldı. Açılış öncesi İsveç Araştırma Enstitüsü Direktörü Prof. Johan Martelius tarafından İsveç Ahşap Mimarisi konulu seminer verildi.

Sergi, 24 Mayıs’a kadar TSMD Mimarlık Merkezi’nde yer aldı.

Mimar Figürü Sergisi TSMD Mimarlık Merkezi'ndeydi

3-4 Haziran 2017 tarihlerinde TSMD Mimarlık Merkezi’nde düzenlenen Mimar Figürü, mimarı ve mimarlığı çok disiplinli bir perspektif içinde sorgulamak üzere atölyeZ’de üretilen stüdyo çalışmalarını bir etkinlikler dizisi içinde mimarlık ortamının paylaşımına açtı.

HAS DBN İnşaat Yatırım, GF Hakan Plastik, Knauf ve Anolsan sponsorluğunda üretilen sanatsal çalışmalar ve mimari projeler 9 Haziran 2017 tarihine kadar TSMD Mimarlık Merkezi’nde izlendi.

Mimar Figürü Hakkında:

Gazi Üniversitesi Mimarlık Bölümü stüdyolarından atölyeZ’de yürütülen Mimar Figürü çalışması, mimarın bireyselliğini kavramsallaştırmak ve küreselleşen dünya üzerindeki etkinlik alanını tartışmak üzere geliştirilmiş bir stüdyo çalışmaları dizisidir. Mimarlığın değişen, dönüşen ve genişleyen içeriği doğrultusunda “mimar”ın kim olduğunu sorgular. Bu anlamda Mimar Figürü teması, mimarın oluşumda etkili olan unsurları ve oluşum süreçlerini sorgulamak üzere kavramsal bir çerçeve oluşturur. Mimarın bireysel yolculuğu boyunca şekillendireceği ve tekrar tekrar tanımlayacağı bir figürün anlatısını kurmaya çalışır. Üretilen çalışmalar da mimarlığı ve mimarı yeniden tanımlamaktan çok, bu tanımlamaları çeşitlendirme ve farklılaşan bakış açılarının çokluğu içinde tekrar tekrar tartışmaya yönelik olarak geliştirilir.

“1 İsyan Mimarlığı/Asi Mimar”, “2 Mekânın Dışında Olsun Da Neresi Olursa Olsun”, “3 Dijital Zanaat/Dijital Zanaatçı”, “4 Kaos”, “5 Eşikte Mimarlık/Eşikteki Mimar”, “6 Oyun Mimarlığı/Oyuncu Mimar” olmak üzere altı tema bağlamında gerçekleştirilen stüdyo çalışmaları, mimar figürünün oluşumunu ve konumunu farklı bağlamlarda tartışmaya açar.

TSMD Mimarlık Merkezi Çankaya Üniversitesi İç Mimarlık Öğrencilerinin Sergisine Ev Sahipliği Yaptı

Çankaya Üniversitesi İç Mimarlık Bölümü öğrencilerinin ürettikleri çalışmalardan oluşan “Doubling Chairs” sergisi 5 Mayıs 2017 tarihinde TSMD Mimarlık Merkezi’nde açıldı.

Öğrencilerin farklı sandalye ve oturma grubu tasarımlarından oluşan sergi açılışına İç Mimarlık Bölüm Başkanı ve diğer akademisyenler ile Nuris Mobilya yetkilileri de katıldı.

İstanbul Serbest Mimarlar Derneği 16 Mayıs'ta Organize Ettiği "Yaza Merhaba" Partisini PETRA T e Flooring Co. Ev Sahipliğinde Gerçekleştirdi

İstanbulSMD Yönetim Kurulu Başkanı Hakkı Moltay'ın açılış konuşması ile başlayan gecede PETRA T e Flooring Co.'nun kurucu ortağı Özden Başbüyük de konukları selamladı.

İstanbulSMD Başkan Yardımcısı Sibel Dalokay Bozer, derneğin genel sekreterliğini on yıla yakın bir zamandır yürüten Dilek Safer'e İzmir'e taşınarak İstanbul'dan ayrılması nedeni ile, hizmetlerinden ötürü bir teşekkür plaketi vererek yeni hayatında mutluluklar diledi. Bundan böyle derneğin genel sekreterliğini Dilek Safer'den devralan Gülriz Demirer'in yürüteceği duyuruldu.

Açılış ve plaket sunumunun ardından İstanbulSMD üyeleri, mimarlar, mimarlık yayınlarının temsilcileri, derneğin ve PETRA T e Flooring Co.'nun birlikte çalıştığı firma ve kişiler, dernek üyelerinden Cem Sorguç ve Gürhan Bakırküre'nin müzikleri eşliğinde sohbet ve dans ettiler.

Gürültü Kontrolünde Mimarın Rolü Masaya Yatırıldı

Şişecam Düzcamlar, "Uluslararası Gürültü Farkındalığı Günü" kapsamında, Yapı-Endüstri Merkezi (YEM) organizasyonu ve İstanbul Serbest Mimarlar Derneği (İstanbulSMD) iş birliğiyle 26 Nisan'da YEM'de düzenlediği etkinlik ile gürültü kontrolünün önemine bir kez daha dikkat çekti.

Moderatörlüğünü gazeteci Deniz Bayramoğlu'nun üstlendiği "Mimarlar Gürültüyü Tartışıyor 02" etkinliğinde; Kreatif Mimarlık Kurucu Ortağı Aydan Volkan, DB Mimarlık Kurucusu Bünyamin Derman, KPM Mimarlık Kurucusu Kerem Piker, Tekeli Sisa Mimarlık Ortaklığı'ndan Mehmet Emin Çakırkaya, MuuM Mimarlık Kurucu Ortağı Murat Aksu, Talayman Akustik Tasarım ve Danışmanlık Kurucu Ortağı Türker Talayman gürültü kontrolü konusunu farklı bakış açılarından değerlendirdi.

İzmirSMD'liler 1 Haziran'da Netto Mimarlık'ın Yeni Ofisinde Buluştu

İzmirSMD'nin geleneksel ofis buluşmaları devam ediyor. Bu kez 1 Haziran'da üyelerimiz Hande Uğur Balçu ve Burcu Özen Kundak'ın kurucu ortağı olduğu Netto Mimarlık'ın yeni ofisinde bir araya gelindi. Yirmiyi aşkın üyemizin katıldığı buluşmada Burcu Özen Kundak'ın "hoşgeldiniz" konuşmasından sonra Forbo Flooring Systems de yeni ürünlerinin tanıtımını yaptı. Forbo İş Geliştirme Müdürü Sevda Sevimlier ve Mimari Satış Yöneticisi Duygu Ekinci'nin iç mekan esnek zemin malzemeleri ve yapı kimyasallarıyla ilgili 45 dakikayı aşkın sunumlarından sonra soru cevaplarla devam edildi. Sunum bitiminde başkanımız Hüseyin Egeli, Forbo'ya desteklerinden dolayı bir de teşekkür plaketi sundu.

SOSYAL HAYATINI MESLEK HAYATINA TERCİH EDEN MİMAR:

YUSUF DİNO

Türk Serbest Mimarlar Derneği'nin kurucu üyeleri arasında yer alan Yusuf Dino ile hayatına dair konuştuk

Söyleşi
Mehmet Soylu
Ercan Çoban
Derya Yazman Noyan

12.01.2017

Mehmet Soylu: Orta öğretim ve üniversite yıllarınızdan bahsedermisiniz?

Yusuf Dino: Bornova İzmir Koleji, ortaokulu orada okudum ben. Resim atölyesi çok önemliydi. 4-5 kişide de anahtarı vardı. Ressam olmaya karar vermiştim. Mütalaalara girmez resim yapardım. Hatta kendi yağlı boya tablomu yaptım. Derken bir sınav oldu. Ankara Fen Lisesini kazandım. Orada hayatım çok değişti, çok sıkıldım orada. Yaşamadım 3 sene. 3 sene türev, integral ile beynim yıkanınca resim falan kalmadı aklımda. Bizi çok ezdiler profesör yapacaklar diye. Resim işini unuttum. Biraz fotoğrafçılığa yöneldim, o kadar.

MS: Fen Lisesi işkence gibi geçmiş sizin için. Üniversite yılları hem okudunuz hem çalıştınız. Okul yılları hep koşuşturmaca içinde geçmiş.

YD: Haf a sonlarım büyük sanayide geçerci. Şimdi bir jeneratörü söker takarım. Ha, çalışır mı onu bilemem (Fen Lisesi'nin ahşap atölyesinde tornada yaptığı bir sehpayı gösteriyor.)

Ondan sonra üniversiteye gireceğim... O zaman her yeri kazanabiliyorum. Fakat öyle bir konu ki, ne yapacağımı hiç bilmiyorum, seçemiyorum. İleride seçerim dedim branşımı. Hiç mimar tanımıyordum. Fen Lisesinden bir arkadaşımın (Yavuz Oymak) eniştesi mimarmış (Engin Özmen). Sabaha kadar çalışıyorlarmış dedi. Hoşuma gitti. ODTÜ'ye 13'üncü olarak girdim. Ben üniversiteyi NATO'nun jeneratörlerini rektifiye eden bir şirkette çalışarak bitirdim; yani bir dizel motorun parçasını göster, İngilizce ve Türkçe isimlerini söylerim. Vaktimin çoğunu o işte geçirdim. Üniversiteyi de çalışarak bitirdim. O yüzden devrimci olamadım diğer arkadaşlarım gibi. O yüzden ODTÜ'yü de zorla 2.02 ile bitirdim.

MS: Mezun olunca birdenbire Fransa'ya gidiyorsunuz, Candilis ile tanışyorsunuz. Mesleğe, hayata bakışınızın referans noktası orası gibi. Hem mesleği hem hayatınızı daha dengeli hale getiriyorsunuz.

YD: O sırada ablam Paris'te Georges Candilis'in yanında hem sekreterlik yapıyor bir yandan da doktora çalışmalarını yürütüyordu. Mezuniyetimden bir haf a sonra Paris'e gittim. 2 seneye yakın Candilis'in yanında çalıştım. O kapsamda çalıştığım projeler, Port Barcares ve Port Leucate Tatil Köyleri, Doğu Suudi Arabistan'da kentsel çalışmalar ile Tahran'da İran Televizyonu Lojmanları oldu. Biliyorsunuz, Georges Candilis Le Corbusier'nin yanında yetişmiş bir mimardır. Mimarlığı ilk defa orada bu kadar sevdim. Mimarlık mezunu olma ma rağmen mimar olacağımdan emin değildim. Başka iş teklif eri de gelmişti o zaman. Ama çok sevdim Fransa'da mimarlığı. Oralarda bir başkaydı mimarlık... Müthiş bir saygı... Ben artık projeci olacaktım ve bu değişmeyecekti. Sonra Candilis beni Beyrut'a gönderdi. Beyrut'ta bir miktar çalıştım. İç savaş çıkınca büro kapandı.

Türkiye'ye dönüp bedelli askerlik yaptım. Yıl 1975. Sonra Candilis'in Tahran'daki bürosuna geçtim. Ama sıkılmıştım, artık Türkiye'de döneceğim dedim. Ragıp Buluç'u tanırdım, ona gittim, Atölye A'ya. Onlar da tam o sırada Zeytinburnu'nda 1500 kişilik Spor Salonunu yarışmasını (Abdi İpekçi) kazanmışlardı. Bize büro şefi lazım dediler, ben büroda çalışmam dedim; yaparsın edersin dediler. Ragıp Buluç, Ziya Tanalı ve Ercan Yener. Ragıp Buluç işin genelini yönetirdi, Ziya Tanalı işin filozofuydu, mimarı da Ercan Yener. Ziya'yı müthiş sevdim, hala çok severim. Ercan ise bana çok şey öğretti. Prefabrik üzerine ba yağı ders verirdi.

01

02

03

Ben o zaman Naz Karan ile çıkıyorum. ODTÜ Mimarlık'tan yeni mezun olmuştu. Ziya'ya ben burada istiyorum onu dedim. Tamam dedi, karşımdaki masaya oturdu Naz. Orada çalışırken evlendik (1976). Eşek gibi çalıştım, seyerek ama.

Spor salonunun işleri 1 sene sürdü. Müthiş özverili çalıştım. Ben ayrılınca Cem Açıklol girdi benim yerime. O günden beri amca der bana. Spor salonu işi bitince serbest çalışacağım demiştim. Evin bir odasını atölye yaptım.

MS: Büro açmayı planladınız ve Atölye A'dan ayrıldınız. Siz benim bildiğim kadarıyla sosyal yönü kuvvetli bir insansınız. Öğrenim yıllarınız ağır geçmiş anladığımız kadarıyla.

YD: Ortaokul çok zevkliydi, hala görüşürüm arkadaşlarımla Fen Lisesini çok sevmedim. Oradaki arkadaşlar çok zeki, aşırı çalışkan, iddialı insanlardı. Fen Lisesinden az sayıda arkadaşım ile düzenli görüşüyorum.

MS: Okulda sizin unutmadığınız proje ya da hoca ile ilgili anınız var mı?

YD: Ben mimarlıkta sabah 10'da ders varsa giderdim. Genelde elim boş gittim. Stüdyolarda devam zorunluluğu yoktu. Eğer bir derste CC notunu görürsem hemen bırakır başka şey yapardım. Böylece 2.02 ile bitirdim okulu. Niyetim mimar olmak değildi. Hep vasat gittim. Diğerleri gibi değildim, her şey olabilirdim.

MS: Okulda dikkatinizi çeken hocalar var mıydı?

YD: Kemal Aral'ı çok sevdim. Bana modülü o öğretti. Hala tasarım yaparken illa ki modüler bir şeyler olsun derim. O modülü de binada ve cephede beraber kullanmak çok tatlı oluyor.

MS: Üniversitedeki yaşantınız boyunca sadece bir kişi mi etkiledi sizi?

YD: Bir de Erkut Şahinbaş vardı. Daha sonra da bürosunda çalıştım. Hocalıktan ziyade bana çok ağabeylik yaptı. Hala da görüşürüm.

MS: Meslek yaşantınızın başlangıcında sınıf arkadaşlarınızdan kimler vardı çevrenizde?

YD: Sınıf arkadaşları demeyelim de, nasıl adliyenin çevresinde avukatlar olur, Bayındırlık Bakanlığı'nın etrafına toplanmıştı bürolar. Konur sokakta bir mekan vardı, herkes orada toplanırdı. Çok güzel bir arkadaşlığımız vardı. Çok sevdik birbirimizi. Murat Artu, rahmetli Melih Baturalp, Ercan Çoban, rahmetli Orhan Genç ve diğerleri... Mimarlar Derneği 1927'de de çok toplanırdık. Öyle arkadaşlıklar vardı ki... Mesela; Didim'de Emniyet Genel Müdürlüğü Eğitim ve Dinlenme Tesisleri yarışması vardı. Ben girdim, Murat Artu da girmişti. Birbirimize gidip kritik verirdik. Bu derece bir arkadaşlık vardı. Üçüncü olmuştum ben o yarışmada.

Ercan Çoban: Yüksek Denizcilik Okulundan önce miydi?

YD: Hayır. 1984'deydi. Yıl 1980. Naz ile beraber çalışıyoruz, birtakım işler alıp yapıyoruz, o dönem biraz sıkıntılı geçti. Murat geldi. Bir yarışma var, İstanbul, Tuzla'da Yüksek Denizcilik Okulu, birlikte girelim

04

- 01/ Yusuf Dino
02/ Lisedeyken yaptığı ahşap sehpa
03/ Atölyesi
04/ Yusuf Dino, Murat Artu

mi dedi. Murat, Sezar Aygen'in bürosunda çalışıyordu o sıralar. Ayrılacağı dedi. O heyecanı hoşuma gitti.

2,5 ay deliler gibi çalıştık. 15 gün sabah simit, kaşar alır, yer, yatar, 2 saat sonra kalkar çalışmaya devam ederdik. O yarışmada birinci olduk. Sözleşmeyi imzaladık, avansı aldık, işe başladık. Yüzde 20'sini çizdik. O yıllarda Bayındırlık Bakanlığı kontrollük veriyordu. İstanbul'a taşınacağız Murat ile. O sırada darbe oldu ve Kenan Evren işi durdurdu. Avansı da geri iade ettik.

Benim durdurulan işimin metrekaresi yaptığım işin metrekaresinden fazladır. Gerçi birçok mimarın başına geliyor ama bana sağlam geldi. 1990'da 60 bin metrekaresi Bilkent Fen Bilimleri Fakültesi işini imzaladık, avansı aldım. Aldığım avansın daha pahalı bir araba aldım, bu proje kapsamında yapmam gereken seyahati dünya turuna çevirdim. Avan projeyi yaptım. Sonra toplantıya çağırıldım. Profesörler var. "Aşçı iyiye mutfağın ne önemi var?" dediler. O toplantıdan çıktım, iş durdurulmuştu. Neyse ki avansı geri istemediler bu defa.

MS: Murat Artu ile bir yarışmaya girdiniz, kazandınız, başka yarışmalara da girdiniz mi?

YD: Ben çok yarışmaya girmedim. Yarışmacı olarak kabul etmem kendimi. Yüksek Denizcilik Okulu ve Emniyet Genel Müdürlüğü Dinlenme Tesisleri dahil 5 ödülüm var. Bence iki türlü mimar var. Birincisi mimarlık için yaşayan, ikincisi yaşamak için mimarlık yapan. Ben yaşamak için mimarlık yaptım. Benim ufak bir tekne vardı '80'li

yıllarda. O zaman çok ihale var, özellikle banka binaları. Ben çok banka yaptım. Yaza doğru yüksek fiyat atardım iş üstümde kalmasın diye. Sonbaharda fiyat kırdardım kışın iş yapayım diye. 80'lerde 3 ay tatil yapardım parça parça. Ağustos sıcaklığı ben denizde geziyorum, arkadaşlar (Orhan, Ercan, vs.) üst üste yarışma kazanıyorlar. Başarı böyle geliyor. En büyük sanat, insanın kendi hayatını biçimlendirme sanatıdır.

EÇ: Aslında yanlış yapıyoruz biz. Sen motorla dünyayı gezdin.

MS: Biraz da sosyal yaşantınız hakkında konuşalım.

YD: Sosyal tarafım daha enteresandır. 40'lı yaşlardaydım. O zamanlar, büyük mimar olacağım diye idealim vardı. Mimarlık silah gibi patlamaz ki, belli olur biraz. Ben ne utanacak bir şey, ne de şişirilecek bir şey yapmıştım. Belki de ben buyum dedim. Buna razı olmak nasıl bir mutluluk anlatamam. Ondan sonra hayattan daha çok zevk aldım.

Fransa'da çalışırken bütün Avrupa'yı gördüm desem yalan değil. Araba ile bütün Avrupa'yı dolaştım. Sadece Finlandiya ile Norveç'i görmedim. Fransa'dan Kuzey Afrika ve Sicilya turu da yaptım. Büyük Sahra'ya da gittim. Bütün Akdeniz'i gördüm. 5-6 sene önce motosiklet ile Suriye ve Ürdün üzerinden Kızıldeniz'e gittim. Daha önce de yine motor ile Balkanları gezdim. Deniz zaten malum, Akdeniz'de neredeyse gitmediğim yer yok. Gezmeyi de şöyle anlatayım size. Şimdi mesela insanlar Hong Kong'a gidiyor. Şak şak fotoğraf çekiyor. Oysa o fotoğraf ar İnternette var zaten. Ben insanları merak ettim. Çünkü kültür binayı yapıyor. Bu kültürü anlayabilirsem neden İran'da böyle yapılar yapılıyor da Danimarka'da farklı yapılar yapılıyor? Bunu anlamak için o insanların yaşantı biçimlerini gözlemlemek gerek. Ben genellikle Pazar yerlerine, insanların dolaştığı yerlere ilgi duydum. Demek ki, böyle yaşanırsa binalar böyle oluyor dedim... Birazını çözdüm ama birazını çözemedim.

MS: Gittiğiniz ülkelerde, şehirlerde uzun süre kalıyor muydunuz?

YD: Yok. Candilis zamanında arabayla çadırla 2,5 ayda Kuzey Afrika'yı dolaştım. Bir yere gidip bir haf a kalsam sıkılırım. Zamanda sonsuz değilsin. Harcadığın zamanın bir karşılığı oluyor. Ne kadar imkan varsa o kadar kalıyordum.

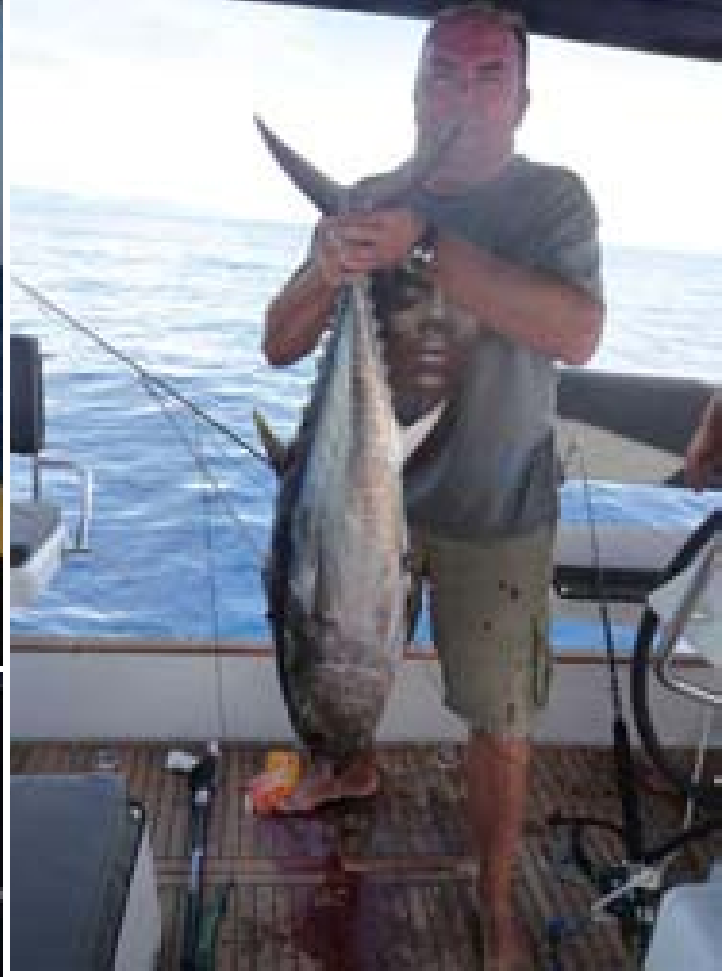
Derya Yazman Noyan: En çok etkilendiğiniz yer neresi oldu?

YD: Etkilenmek değil de sevmek olabilir benim için. Akdeniz ülkeleri, İtalya, Yunanistan gibi. İtalya hem ileri, hem değil. Tersini söyleyeyim, İsviçre, Almanya, Avusturya gibi yerlere Allah göndermesin. Belki zenginler ama yaşamıyorlar. Akdeniz ülkeleri çok güzel.

MS: Evinizi ofis olarak kullanırken hangi işleri yaptınız?

YD: Evimi ofis olarak kullanmam 3 yıl kadar sürdü. Sonra, ayrı bir ofis mekanında çalışmalarımı yürüttüm. Ev-ofis yıllarında Uğur Eken vasıtasıyla bazı işler aldık. Bu zaman diliminde Naz ile çalıştık. Sonraki dönemde yaptığım işler arasında şunlar var: Ostim Vergi Dairesi, Ankara; Meclis Çalışanları Gündüz Çocuk Bakımevi, Ankara; Kralkızı Barajı Sosyal Tesisleri, Diyarbakır; Bayındırlık Bakanlığı İşçi Eğitim Merkezi, Ankara; TÖBANK Antalya ve Uşak Şubeleri; SÜMERBANK Kars Şubesi; ZİRAAT Bankası Arifiye, Kırıkkale, Ankara (Cebeci) ve Artvin Şubeleri; Yüzüncü Yıl Üniversitesi Ziraat Fakültesi ve Veterinerlik Fakültesi, Van; Turizm ve Otelcilik Okulu, Akdeniz Üniversitesi, Antalya; Vali Evleri, Sivas, Adana ve Malatya; 80 Birimlik Yaz Evleri, Yalibük, Bodrum; 176 Dairelik Konut, Etlik, Ankara; 240 Dairelik Konut, Ümitköy, Ankara; Polatlı İnşaat ve Kazı Makinaları Fabrikası; Çankırı Ağır Sanayi Teçhizat Fabrikası.

Benim ofisimde bizden başka iki mimardan fazlası olmadı.

05-06-07/ Yelkencilik dönemleri

MS: Anlaşılan büroya kapanıp devamlı çizim yapıyormuşsunuz.

YD: Tabii ki. Ama öyle yapmamak gerekiyormuş. Kimse bilmiyor ne yaptığını. Bir de şöyle söyleyeyim. Bizim bürolar Bayındırlık Bakanlığı çevresinde demiştik ya. Ben 9-19 tuğla çizdim. Bir buçuk santim tavan sıvası diye ölçü verdiğimi biliyorum. O zaman ülke çok fakirdi. Ankara başkentti ve buradan dağıtılırdı projeler. Ve mimarlık çok kıstıtlı idi. 90'dan sonra Ankara İç Anadolu'nun başkenti oldu, başkent İstanbul'a gitti. Malzeme çeşitliliği artınca bizim öğrendiğimiz bildiğimiz mimarlık gitti. Biz detay bilirdik. Silikon ve mastik çıktı, detaylar gitti. Şimdi çocuklara detay öğretmenin de anlamı kalmadı. Bunu yanlış bir şey olarak söylemiyorum. Teknoloji ve dünya bu tarafa gitti. Mimarlık bambaşka bir şey oldu. Ekonomi çok girdi işin içine. Araba tasarımı da öyle. Eskiden her birinin ayrı bir tarzı vardı; şimdi hepsi benzer oldu. Araba tasarımı stop lambası tasarımı ile sınırlandı. Mimarlar da cephe ve balkon mimarisi ile sınırlı... Tek yapabileceğin cephe ve balkonda bir şeyler yapmak. Ancak bunu kötülememek gerek. Sistem bu. Dolayısıyla gençlere bir şey öğretmek mi zorlaştı diyeyim, değişti mi diyeyim, bilemedim.

Ben 1997 yılında çok hastalandım. Bir buçuk sene hiç çalışmadım. Sonra iyileştim. Ama bir kere maaş ve muhtasar yatırmamamın keyfini aldım. Bir de çok bitkindim, tekrar bu sisteme girecek gücüm yoktu. Sonradan çok danışmanlık yaptım. İncek'te kendi evimi yaptım. Sonra bana da yap diyen çok oldu. 10 tane tasarladığım/yaptığım villa var burada şimdi. Avrupa Birliği projelerinde danışmanlık, süpervizörlük işleri yaptım.

Yine bir dönüm noktası 1989 ya da 1990'dı. 100 m2 bir daire sattım. Bilgisayar aldım. Bilgisayara 10 bin dolar verdim. Ama çok iyi etmiştim. Ankara'da ilk defa bilgisayar üzerinden faks gönderen bendim.

MS: Büroyu kapatma nedeninizi merak ediyorduk, böylece öğrendik. Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'na çok iş yapan ekiptensiniz. Yurt dışına da iş yapmışsınız, 90'lardan sonra özellikle Rusya'da...

YD: Kazan'da Tatuross diye bir şirket vardı. Onların genel merkezini çizdim, yapılmadı. Birçok teklif verdik gerçekleşmedi. Örneğin, Fitz-Patrick ile Kazakistan Senato Binası, Türkmenistan Film Stüdyoları ve Spor Salonu; MIR ile Moskova'da Solyanka Caddesi Konutları; MENSEL JV ile Merkez Bankası-Yakutsk, daha önce bahsettiğim Tatuross Genel Merkezi-Tataristan ve Sibiry'a'da Yenisey Nehri üzerinde Çocuk Sağlık Kampı. Bu kamp inşa edildi.

EÇ: Çocuk kampına bizde teklif vermiştik, ben senin yaptığını bilmiyordum. O dönem bazı firmalar çağırıyorlardı, arsası yok, çizim diyorlardı.

YD: Ben o zamanlarda yoktum. Ama bir terminal binasını hatırlıyorum. Bir haf ada yepyeni bir yer çizeceksin. Ama kazancı çok iyi. Bir ay çok yoğun çalışır 10 bin doları alırsın. Terminal binasını yetiştiremeyecektim ama Ercan geldi çizdi.

EÇ: Orhan ile gitmiştik. 3 gün diye gittik Kremlin sarayında bombalama olmuştu bir ayda dönemedik.

MS: O zamanlar Rusya iş olanakları açısından hem Türk mimarlar hem de müteahhitler için çok önemliydi. Aslında ölü projeler doğuyordu. Birçok avan proje yapılmış, çoğu da uygulamaya dönüşmemiştir.

YD: Ben hepsini saymadım ama o kadar çok projem var ki.

MS: Bir yandan büro hayatı, bir yandan da tutkular ve hobiler devam ediyor herhalde... Tekne gezilerinden bahseder misiniz? Ekipte kimler vardı?

YD: Naz ile evlendik, kayınpederin teknesi vardı. Yazları 1 ay tekne turuna çıkardık. Benim çocukluğum Foça'da geçti. 1980'den sonra ufak bir tekne aldım. Bizim kıyılar, yakın yerlere giderdik. Derken bizim tekne ufak gelmeye başladı. Fiber tekne kiralayarak, arkadaşlarla birer haf a turlara çıktık. O yıllar Ercan, Merih, Şadi, İsa. Adam başına 250 dolara geliyordu bir haf a.

Bir gezide Fethiye körfezine kılıç balıkları geldi. Tekne gidiyor, arkada kayık var. Bir kişi kayıktı sırtı çekiyor, kılıç yakalıyor. Ben orta yerde temizliyorum, birisi kızartıyor, birisi rakıları koyuyor.

EÇ: Bunlar sabah uyanınca oluyor tabii.

YD: O balık bir iki lokmada bitiyor, ama ardından hemen bir tane daha tutuluyor. Tekrar aynı sistem.

Bir daha böylesi hiç olmadı.

MS: Ne kadar sürdü tekne gezileri?

YD: Geçen seneye kadar sürdü. Hakan Karaca diye Youtube'a yazın, bizim son birkaç gezimizi görürsünüz.

Denizcilikte bir açık deniz navigasyonu var bir de kıyı seyri var. Kıyı seyrini biliyordum ama açık deniz seyrini bilmiyordum. O zamanlar para veriyorsun, bir takım deneyimli kaptanlar seni sefere çıkarıp bu konuda eğitiyor. Aynı şey şimdi de yapılıyor ya... Biraz eğitim aldım. Denizcilikle ilgili çok okudum. Sırf alaylı değilim yani, okudum da. Derken bir gün, bana eğitim veren kaptanlardan biri Fransa'dan tekne getirecek. Hem tekneyi getirmek için tekne sahibinden para alacak, hem de bizi eğitmesi için üstüne biner dolar para vereceğiz. Bir türlü tekneyi teslim alacağımız limandan çıkamadık çünkü para transferi gecikti. Kaptanın da başka programı vardı. Biri teknenin sahibi olan iki doktor, bana güveniyorlardı. Teknenin kaptanlığı bana düştü. Üçümüz tekneyi Türkiye'ye getirdik, ama o güne kadar gördüğüm en kötü havayı yedim. Adriyatik denizini geçerken 1,5 gün canımız çıktı. Daha sonra yine eğitim amaçlı birkaç tekne Mısır-İsrail seferimiz oldu. Ben artık teknelerden birinin kaptanıydım. Sonra adım duyuldu ve tekne satın alan birkaç kişinin teknesini getirmeye kaptan olarak yardımcı oldum. Bu seyahatlerde hiç para vermedim, para da almadım. Müthiş dostluklarım oldu ama. Teknenin esası o kaynaşma, arkadaşlık. İçeride o dostluk olsun. O çok önemli. Şanslıyım ben aslında, belki de bu ortamı ben yarattım, bilmiyorum.

MS: Bir de motosiklet tutkunuz vardı değil mi?

YD: Bana babam bisiklet almadı. Her arkadaşımın çocukken bisikleti vardı, benim yoktu. O zamandan kalmış içimde. 45 yaşındaydım. Arkadaşım rahmetli Engin Karabağ ile konuştum ve gaza geldim. Ertesi gün motor aldım. Birkaç gün ders aldım falan. Artık motorcuydum. Naz'ın kuzeni Nasuh Mahruki ile 15 gün Yunan adlarını gezdik. Sonrasında ben tek başıma Arnavutluk'a geçtim. Dönüşte Yunanistan vize vermedi. Balkanlar üzerinden döndüm. Tiran'dan çıktım Sofya'ya. Sofya'dan çıktım ertesi gün gece Ayvalık'a geldim. İki günde acayip yol yaptım.

MS: Motosiklet kullanmak nasıl bir duygu?

YD: At binmeye benziyor. Bir tek kafasını görüyorsun, ata binerken her yerini göremezsin. Bu kadar yol nasıl gidilir diyorsun, biniyorsun 30 km gittikten sonra adrenalinden midir bilmem, alışıyorsun. Araba ile gider gibi. Durduğun zaman, inerken azıcık şaşkın oluyorsun.

Nasuh'un 3-4 tane motoru var. Bir tanesi var 99 beygir BMW. Al ağabey gez dedi. 5-6 sene evvel, Can Ersan ile beraber Avrupa'ya gidelim dedik. Gemi ile İspanya'ya oradan motor ile döneriz dedik. Sonra Can vazgeçti. O zaman güneye gidelim dedik. Çıktık, Halep, Suriye, Ürdün, Akabe'ye kadar gittik, Kızıldeniz'de daldık. Dalgıçlık da var.

Bir de parapant maceram var... Benim tekne ile Ölüdeniz'e gittiğimizde, baktık parapant yapanlar var. Ben bunu yapacağım dedim. Ankara'da bir arkadaştan parapant buldum. Eymir civarında kısa bir eğitim aldım. Koşarak yerden kesilip, uçmayı başardıktan sonra gerisi kolay. Baktım oluyor, motosiklet ile Ölüdeniz'e gittim. Babadağ'dan 1600 metreden atlıyorsun. Daha önce atlamadım böyle bir yerden. Daha öncesinde kitaplar aldım. Teorisini öğrendim ama pratik çok yok. Atladım. Öyle bir şey ki, aşağıya bakıyorsun bir tek ayakkaşlar var. Tamam, iyi atladık, ineyim artık diyorsun. Ama yere varmaya en az 20 dakika var. 1600 metreden 1000 metreye gelince artık bir şey olmaz diyorsun. İndim ve hayatımda bu kadar mutlu olduğumu hatırlamıyorum. Hayatını ortaya koyduğun an ve bunu başardığın anın mutluluğu. Ondan sonra bir daha gittim. Bu sefer fotoğraf makinesi aldım yanıma. Aynı tehlike var ama ikincisi o kadar zevk vermiyor. Sonra bir kere daha gittim. Kaya hocaları gece atlayacaklar. Gece çıktık Babadağ'a, rüzgârdan atlayamadılar. Gruptaki bir turist yolda anlattı; ters bir rüzgar yemişler, 700 metre serbest düşüş ile yere inmiş. Kırık çıkık yok. Bunu birinci elden dinleyince bir daha atlamadım.

MS: Biraz da dalgıçlıktan bahseder misiniz?

YD: Dalgıçlığım çok iyi değil. Ufak tefek daldım. Yedi tekne Mısır'a gittikten bir sene sonra da iki tekne ile Kızıldeniz'e gidip dalacağız. Kızıldeniz'de bröve isterler diye Kaş'ta bir eğitim aldım. Ancak o seyahat olmadı. Dalgıçım diyemem, ilerletmedim.

MS: Yaşantınız çok ilginç ve renkli...

YD: Bu değerlerde, ben mimar olarak kendimi başarılı saymam. Yaşadığım hayattan memnunum. Ercan başarılı mimar, ben orta mimar...

MS: Meslek yaşamınızda çok çarpıcı bir anınız var mı?

YD: Meslek hayatımı çok ciddiye almadığım için bana yapılan iyi ya da kötü şeyleri de ciddiye almadım. Meslek hayatımda hiç hançerlenmedim. Duran işlerim oldu ama bana yapılmış bir şey değillerdi. Çok ciddiye alınmayan, derinleşilmeyen bir konuda izler de silik oluyor. 40'ından sonra artık kendi hayatımın biçimi benim için daha önemli olmaya başladı. İncek'te yaptığım evlerin her biri için en az iki ay çalıştım. Başka işim yoktu; işsiz kalırım diye uzun çalıştım. Şehirdeki büromun arşivi vardı. O güne kadar ne kimse sormuş ne istemiş. Buraya (İncek'e) gelirken bütün arşivi Seka'ya gönderdim. Ben hiç dergilere bakmam. Tasarım hep benden olsun diye... Candilis'in bürosunda da bir tane dergi görmedim. Mimari tasarım yaparken birdenbire aklına bir şey gelecek... Aklında olmayan, tasarıma yerleştirirken amma da güzel oturdu diyebileceğin...

MS: Biraz da proje yarışmaları ve yarışmaların mimarın yaşamına etkilerini konuşalım. Ne dersiniz?

YD: Yarışmalar mimarların piyasada tanınırlığına katkı sağlar. Ben Doruk Pamir'in birçok yarışmasına yardım ettim. "Yarışmaya girdiğin zaman artık öğrenmek için geç, ancak bildiğini aktarırısın" derdi.

EÇ: Bakanlık ve ağabeyler bizi yanlış yönlendirdi. Murat iyi değerlendirdi. Resmi işlere kanallıze olmadı, özel sektöre kanallıze odu. En doğrusunu yaptı. Biz o zehiri kapınca yanlış yapmışız.

08

YD: Murat'ın insan ilişkileri çok iyidir. Aldığı işlerde insan ilişkilerinden payı büyüktür.

MS: Büroyu kapattınız. Mimarın hayatı, ekonomik koşulları bellidir. Yaşamınızı nasıl sürdürdünüz?

YD: Şöyle oldu, burada (İncek'te) bir kulüp var. Sahipleri kayak ve tenis arkadaşlarım... Beton atmışlar, gel bak dediler. Biraz yardımcı oldum. Sana burada bir yer alalım dediler. Bende öyle para da yok. Takistile, senetle aldım burayı. Ucuza aldım. Metrekaresi 29 Dolar. Burayı aldık, günün birinde ev yaparız dedik. Büroyu kapattıktan sonra ne yapayım diye düşünürken bari ev ile uğraşayım dedim. Yavaş yavaş ev ile uğraştım. Evi 8 senede para oldukça yaptım. Bir kalfa vardı, dağın başına niye parayı gömüyorsun dedi. 3 yıl sonra buraya gelip yolu falan görünce bizim Tokat'ta bile böyle yol yok dedi. Yaptığım ev bana başka iş olanakları sağladı.

MS: Evinizin inşaatından başka inşaatlar yaptınız mı?

YD: Ben çok inşaat yapmaktan anlamam. Yapılamayacak şey değil ama çimento karamam mesela; şantiyeci değilim. Bizim evin bulunduğu arsa ve yanındaki iki arsa aynı kişiye aitti. Evimizi yapınca Haldun Karaca geldi. Haldun makine mühendisidir ve kendisiyle geçmişte iş yapmışlığım vardır. Yandaki arsayı Haldun'a aldık. Evinin projesini yaptım. İnşaat sırasında danışmanlık yaptım. Onun yanındaki arsayı da bir lise arkadaşım satın aldı. Ona da proje yaptım ve inşaat sırasında danışmanlık yaptım. Öyle müteahhit fiyatları çerçevesinde değil. Arkadaki binanın ise hakiki müteahhitliğini yaptım. Sözleşmeli falan.

Ben projelerimi değil de fikrimi koymak isterim bu yazıya. Bulduğunuz bu evi yaparken, ana fikir köy evi gibi olsun, yoldan geçen "vay!" demesindi. Öyle fantezi evlerden olsun istemedim. Herkes tek katlı zannetsin istedim.

Bu evde hiç boş alan yoktur, koridor hiç yoktur. Mekandan mekana geçiş yaptım. Bu özellikler benim başta kurguladığım şeyler. Doğal malzeme olacak dedim. Bu yaklaşım biraz eski model olarak gözükebilir: kahverengi ahşap, ya da koyu parke. Kimseye gösteriş yapmak istemedim. Kendi çocukluğumda olan, içimde olan sıcak bir yer istedim. Büyük şömine istedim, bun da biraz abarttım ama.

EÇ: Arsayı aldıktan kaç yıl sonra başladın?

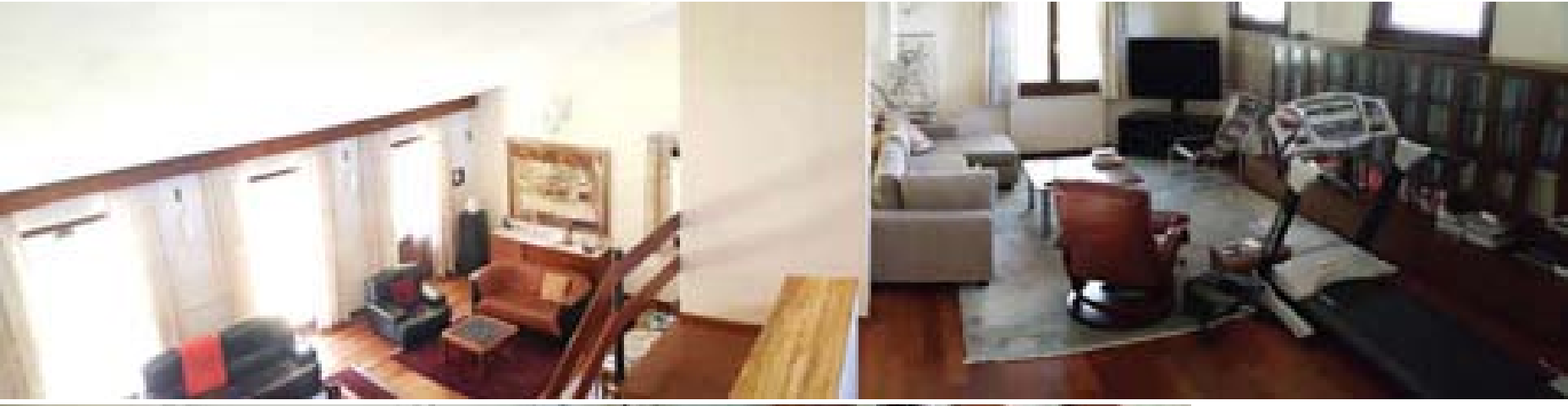
YD: 1994 yılında aldık 2003 yılında oturduk. Başladığım yıl galiba 1997 idi.

EÇ: Çünkü hatırlıyorum, burası bayağı bir boş durdu. Burası aslında bir tepeydi, hiç ağaç falan yoktu.

MS: Günümüzde serbest mimar ve bürolarının durumlarını hem ekonomik güçleri hem işveren gözündeki itibarları açısından nasıl değerlendirirsiniz?

YD: Şimdi olay bambaşka oldu. Mimarlar esir oldu. Şöyle yapacaksın, böyle yapacaksın deniliyor. Eğer büyük bir mimar değilsen, lafını geçiremiyorsan, hakikaten işin çok zor. Çevremden duyduğum böyle. İyi ki zamanında yaşlandım, iyi ki bu işi zamanında başka bir şeye dönüştürdüm, danışmanlık gibi... Ezilmekten kurtuldum. Yoksa eğer ben küçük büro olarak devam etseydim müthiş ezilirdim. Sırf mimari açıdan değil özellikle finansal açıdan çok bastırılıyor. Finans açısından eğer bastırılırsa diğerlerindeki özgürlüğün de kısıtlanıyor. Bu tabi sizin gibi çalışma arkadaşlarımdan dinlediğim. Ama dünya da böyle artık. Bu iş tamamen ekip meselesi. Kişi meselesi değil. Şahane bir havaalanı yaptıktan sonra adam işsiz, bu olacak şey değil.

MS: Günümüzde proje tasarımlarında uzmanlık alanları arttığı için birçok danışman ile çalışmak gerekiyor. Ancak proje hizmetleri ücretleri bu hizmetleri karşılayacak şekilde güncellenmediği için harcanan emeğin karşılığı alınamıyor.

09

10

11

08-09-10-11/ Yusuf Dino'nun Evi

YD: Maalesef öyle.

MS: Evet, mimar her şeyi bilmek zorunda değil. Ciddi anlamda binalar, hem insan sağlığını korumak hem teknoloji açısından gelişirken son yıllarda geçmişe öykünme, kamu kurumlarının öze inmeden geçmişin biçim olarak taklit edilmesi istekleri çok artmış durumda. Siz bu döneme denk gelmediniz, iyi de yapmışsınız. 80 ve 90'lı yıllarda Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'nın yapılara bakışı, yapıların ekonomik olup olmadığı şeklinde değerlendirilebilir.

YD: Bayındırlık Bakanlığının o zamanlar yapabileceği o kadardı. Avan projede kalem oynatıp seni yönlendirmezdi. Mesela İnal Uşşaklı detayda çok iyiydi, Orhan Akyürek avanda çok iyiydi. Bu kişilerden kritik aldığında o seviyeden alırdın, kalitesizlik yoktu.

MS: Atılım Üniversitesi'nde ne kadar zamandır öğretim görevlisisiniz? Yeni gençliği gözlemliyorsunuz, ne düşünüyorsunuz?

YD: Biz gençliğimizde sanki daha bir asılırdık. Ben bile dışarıda ça-

lışmama rağmen geçmem lazım diye uğraşırdım. Şimdi sanki şöyle bakıyorlar; "sınıfın beşte biri çakacak, ben nasılsa bu beşte birin içinde olmayacağım". Onların gayretiyle değil de bizim itmemizle bitirecekler gibi. Öğrencilerin geneli benim arkamda zaten beş kişi var diye düşünüyor. Şimdi olay bambaşka oldu.

YD: Atılım Üniversitesi umduğumdan daha iyi bir üniversite çıktı. Hocalar iyi, iyi niyet var. Okulda hocalar arasında bir hoşluk olması lazım. Birbirimize hava atarsak olmaz. Bu işin keyfini çıkarmak lazım. Atılım çok dik duran bir üniversite.

MS: Atılım Üniversitesi daha yeni kurumsallaşma döneminde. Ercan Hocam ile 5 yıl önce bölüme davet edildiğimizde şimdiki binaya yeni taşınmıştı. Daha önce prefabrike tek katlı binalarda eğitim yapılıyordu. Gün geçtikçe öğretim görevlisi sayısı ve kalitesi arttı.

YD: ODTÜ gibi üniversitelerden seçilmiş hocalar var. Ne olursan ol gel denmiyor.

12

13

12-13/ Abidin Dino Eserleri

EÇ: Bir ara kızıyordun bana hocalık yapıyorum diye.

YD: Hayret ediyordum. Şuna hayret ediyordum; ben sıcacık büromda oturup proje çizerken sen Yozgat'a gidiyordun.

EÇ: Yozgat'a çok sıkı bir takım gittik.

YD: Haf ada bir gün müydü? Bir günse iyi. Yozgat'a gideceksin akşamına geri geleceksin.

EÇ: Gece 5'lerde döndük Orhan ile.

YD: Senin hiç Tower'ın yok mu Ercan?

EÇ: Yok. Bu biraz da pazarlama ile ilgili. Biz özel sektöre kanalizasyon yaptık. Kamu ve yarışmalarda kaldık, yanlış yaptık.

YD: Yanlış yaptık deme. Orada da dünyanın işini yaptın.

EÇ: Yaptık ama. Ziya Tanalı Zeytinburnu 1.500 kapalı spor salonunu kazandığında, kontrollük yaparken, İstanbul'a girmeliymişim der. En büyük hatam o der.

MS: TSMD'nin kurucu üyelerinden birisiniz. Süreci anlatır mısınız?

YD: 1987'den önce bürolarda toplanılıp konuşuluyordu.

EÇ: Ben 1975 yılında Sezar Abinin (Aygen) bürosundayken toplanılıp konuşulurdu dernekleşme. O ara kaldı. 80' öncesi tam kuruluyordu, darbe oldu, dernek kurulmasına çok sıcak bakmadılar. 1984 yılında Fikret abi mi toplamaya başladı bizi?

YD: Yüksel Erdemir. Hem gayret verir, hem stoperlik yapardı. Hem iter hem çekerdi.

O yıllar ben bayağı ateşli konuşmalar yapardım. Dernek öyle böyle kuruldu. Kurulduktan sonra ben daha fazla bir şey yapacağımı, bir yere kanalizasyon olacağını ümit ediyordum. Dernek üyelerini gladyatörlere benzettim. Koğuştaki can ciğer arkadaş, arenaya çıktığında birbirini öldürmeye çalışıyor. Biz de öyleydik. İçeride bir bütündük, iş ortamında bambaşka oluyordu; ne anlaşma kalıyordu ne de başka bir şey. Dernek hayal ettiğim gibi olmadı. Bir hedefe yönelik olsun bir gücü olsun istedim. Ondan sonra da tuhaf bir şeye gelindi, genişleyelim diye. Sonra birden sosyalleşti. O sosyalleşme iyi oldu.

MS: Abidin Dino ile akrabalığınız var mı?

YD: Var ama uzaktan. Babamla kardeş torunları... Biz Arnavut sülalesiyiz. Annem Hırvat. '46 yılında Türkiye'ye gelmişler, Türkçeyi burada öğrenmişler. İkinci dünya savaşından sonra Amerika'ya mı Türkiye'ye mi gidelim diye düşünülmüşler. Buraya gelmişler. Ben 15 yaşında kadar çok üzölmüşüm niye Amerika'ya muhacir olarak gitmedik diye.

DYN: Nasıl tanışmışlar?

YD: İkinci Dünya Savaşı sırasında tanışıyorlar. Babam da gençlik lideriymiş galiba, annem de onların tercümanı. Tanıştıktan 4 gün sonra evlenmeye karar veriyorlar. Tam evlenecekler sirenler çalışıyor sığınağa gidiyorlar, dönüyorlar otel yok. Harbin sonunda kuzeye kaçıyorlar. İtalya'ya geçiyorlar. Uzun hikaye bizim aile hikayeleri. Ben artık hanım köylüyüm. Millet Ege'ye gider biz İç Anadolu'ya geldik. Başkent tabii İç Anadolu'nun başkenti oldu. Ankara'da çalışacaksın, sonra bolca seyahate gideceksin. Artık o kadar kolay ki gezmek. Bodrum'da harcadığın parayla Avrupa'nın herhangi bir yerinde tatil yapabilirsin.

MS: Gelecek yaz yine Avrupa'dan tekne getirecek misiniz?

YD: Bu sene çok iyi değilim. İlaçlarım vs. var. Ben çok getirdim, artık görmediğim ülkeyi geç neredeyse şehir kalmadı. En son kuzey batı Fransa'dan aldım, Porto, Lizbon, Malaga oradan adalar, Sardunya, Sicilya, Malta, Girit. Artık yine aynı şey olacak. Bir kere gittim Adriyatik'e. Bir kere daha gidebilirim. Yine yaparım da iştahım pek yok, çaptan düştüm. Çene olarak değil de :)

Bu arada atladığımız önemli bir şey var mı diye düşünüyorum.

MS: Çok hareketli ve renkli bir yaşama sahip bir kişi olarak insan yaşamını nasıl değerlendirirsiniz?

YD: Benim görüşüme göre çocukluk bir yerde bitiyor, sonra yatay gidiyor, sonra birde ihtiyarlıyorsun. Bir yere gelince ondan sonra hızlı çöküntü başlıyor. O çizgi ne kadar uzun olursa o kadar geç oluyor. Yurdanur Abi gibi mesela. Benden 10 yaş büyük. O çizgiye daha geç memiş.

AKG Gazbeton - Minepor Cephe Çözümleri

Cephe yalıtımında tek kesitte çözüm
AKG Gazbeton blok ürünleriyle örülen duvarlar,
üzerine ilave yalıtıma gerek duymaz.

Bu binaların betonarme yüzeylerini
Minepor ısı yalıtım plağı ile kaplayarak
binalarda hedeflediğiniz yıllık ısıtma enerjisi
 Q_{yt} değerlerine ulaşabilirsiniz.

AKG
GAZBETON

www.akg-gazbeton.com

[/AKG-Gazbeton](https://www.facebook.com/AKG-Gazbeton)

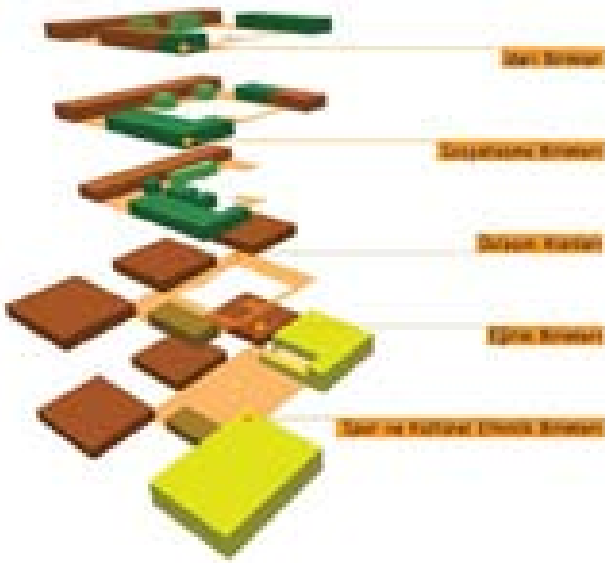
@AKG_Gazbeton

NEDİM UYSAL MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSESİ

Çağdaş ve dinamik yapısıyla alışlagelmiş sisteme farklı bir vurgu yapan eğitim yapısı...

Eğitim yapıları, çocuğun - gencin çağdaş ve donanımlı bir birey olarak gelişebileceği dönemin yaşandığı ortamlar olarak özel bir değer ve önem taşımakta. Çağdaş eğitim ortamlarının, kişiyi motive eden, iletişimi olanaklı kılan, esnek ve çeşitlilik içeren mekanları sunması beklenmekte. Türkiye’de eğitim sistemi, ciddi sosyolojik, ekonomik ayrışmaları ve nitelik sorunlarını barındıran, devlet ve özel olarak tanımlanmış farklı iki kurumsal yapı tarafından sürdürülmekte. Bu iki farklı yapı eğitim modellerinden ortamlarına değin yansımakta. Devlet kurumları eğitim yapılarını, bazı istisnai örnekler dışında, pek çok kamu yapısı gibi yoğunlukla tip projeler üzerinden elde etme eğiliminde. Özel kurumlar ise belki kısmen tasarımın rekabet etme gücünü desteklemesi nedeniyle eğitim yapısının iyi tasarlanmış olmasını, öne çıkmasını önemsemekte. Bu bağlamda, Türkiye’de arz olunan özel okul sayısındaki artışa bakınca, son dönemlerde nitelikli, özgün, yere ait eğitim yapısına, daha çok rastlamak mümkün olmaktadır.

Proje Elde Edilme Süreci

Özel Nedim Uysal Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi, İAOSB yönetim kurulu ve bağışçı desteğiyle kurulmuş, Türkiye'deki tek veya ender örneklerden biri olarak tüm kontenjanının %100 burslu olarak eğitim aldığı, lise düzeyinde teknik eğitim veren bir eğitim kurumudur. İşveren olarak, İAOSB yönetim kurulu sosyal sorumluluk projesi olarak ele aldığı bu okulun projelerini elde etmek için, eğitim yapısı konusunda deneyimli çeşitli ofisleri davet etti. Gelen projeler arasında yapılan değerlendirme sonucunda İşveren, MartıD Mimarlık ofisinin önerisini uygulama kararı aldı ve uygulama projelerini hazırlattı. 2012 yılında gelişen bu etaptan sonra İşveren'in kurumsal kararı ile iki yıllık bir bekleme süreci yaşandı. 2014 yılında ise inşaat yapım ihalesine çıktı ve proje müellifi kontrollüğünde iki yıla yakın bir süre de yapı tamamlandı. Eylül 2016 tarihinden beri binada eğitim verilmekte.

Proje Adı: Özel İAOSB Nedim Uysal Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi
Proje Yeri: Çiğli, İzmir
Mimari Tasarım: Metin Kılıç, Dürrin Süer
Proje Ekibi: Merih Feza Yıldırım, Serdar Uslubaş, Damla Duru, Ali Can Helvacıoğlu, Gizem Yazıcı
Danışman: Deniz Güner
Statik Proje: Cemal Coşak, Mustafa Şahin
Mekanik Proje: Ekrem Evren
Elektrik Proje: Namık Onmuş
İşveren: İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi Yönetimi
Projenin Alınış Yöntemi: Davetli Yarışma
Proje Yılı: 2012
Yapım Yılı: 2016
İnşaat Alanı: 13.697m²
Fotoğraf ar: ZM Yasa Fotoğraf

Proje Yaklaşımı - Ana Kararlar

Yeni Nesil Eğitim “Fabrikası”: Sosyallığı Üreten Nişler

Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi Binası arsası, İzmir Atatürk Organize Sanayi Sitesi’nin ızgara planlı yerleşim düzenindeki tip parsellerden biri üzerinde yer almakta. Sanayi Bölgesi’nin monoton yerleşim karakterini, birbirinin benzeri, dikdörtgen parsellerde çekme mesafeleri içerisinde konumlanan, dışı kapalı dikdörtgen kutular oluşturur. Çevresiyle ilişki kurmayan bu içe dönük yapılaşma karakteri, düz topografyanın da etkisiyle, üçüncü boyutta da tekdüzelik gösterir. Bu sanayi yerleşimi, kentsel ortamdan yalıtılmış ve içe dönük bir yaşantı sunar. Yaya hareketi ile sağlanan sokak karşılaşmaları yani rastlaşmaların getirdiği sosyalleşme ve işlevsel farklılaşmanın yarattığı dinamik hayatın kurulması zorlaşmaktadır.

Buna karşın, çağdaş eğitim vizyonu ise sosyal ve kültürel ortam barındıran, etkileşimli, motive etme gücü yüksek iç dünyalar gerektirir.

Bu doğrultuda, topografyadan ve yapı çevreden alınacak referans kısıtlılıkları da göz önüne alındığında, binanın çevre ile kontrastlık gösteren bir yapı kimliği ile yerleşim içinde varlığını yansıtmaması ana fikir olarak benimsenerek 2 tasarım stratejisi geliştirildi. İlk olarak okulun sosyal ve atölye birimleri iç galeri etrafında toplanan beş blok olarak ele alındı. Eğitim bloğu ise üst kotlarda çözüldü. İkinci olarak, yeşil topografya üst kotlara taşınarak eğitim bloğu ile kamusal mekanların düşeyde birbirinden ayrılması sağlandı.

Kütle; planda, etkileşime olanak sağlayan, görsel algının sürekli kılındığı, dinamik ve zengin iç yaşantıyı kuran büyük bir orta galeriyi saran mekanlar dizgesi olarak organize edildi. Geçirgen duvar yüzeyinin ta-

nımladığı iç galeri, yapının kurumsal kimliğini yansıtan kamusal mekan niteliğindedir. Galeri çevresindeki koridor üzerine dizilmiş mekanlar, duvarın üzerindeki büyük boşluklarla ya da kulüp çalışmaları gibi farklı programları yüklenen nişlerle galeriye dahil olurlar.

Yapının bu içe dönük, zengin iç yaşantısının yanı sıra zemin katta parçalı bloklar arasında yaratılan farklı niteliklere sahip nişlerle dış mekana açılarak, dışarıyla de diyalog içinde olması amaçlandı. Nişler, kimi yerde kantin ve yemekhanenin yönlendiği spor / oyun bahçesi, kimi yerde atölyelerin açıldığı açık ışık veya tenef üs mekanları, kim yerde de girişi temsil eden meydan ve tören alanı olarak kimlik kazandı.

Yerleşim dokusu içinde tekdüzeliği kırmak, üçüncü boyutta farklı bir çevre algısı yaratmak için yeni bir zemin kotu oluşturuldu. Yeşil peyzajın devam ettirildiği bu yeni kot kullanıcılara ve eğitim birimlerine

alternatif bir etkileşim mekanı olarak sunulmakla birlikte çevre algısında da yeni bir ufuk çizgisi yarattı.

Program beş kata dağıtıldı. Zemin ve birinci kata, kapalı spor salonu, çok amaçlı salon / konferans salonu, atölyeler gibi iri hacimli mekanlar ile kantin, yemekhane gibi sosyalleşme alanları yerleştirildi. Derslikler ile idari ve öğretmen odaları, kütüphane gibi eğitim birimleri ikinci, üçüncü ve dördüncü kata dağıtıldı.

Avlular ile birbirine bağlanan parçalı blokların oluşturduğu kitle, ikinci kattan itibaren teraslanarak, tek kitle etkisinde baza üzerinde yükseltildi. Dersliklerden erişilebilen bu yeni üst platform binanın giriş meydanına bağlandı. Prestijli bu mekan kimi zaman okul törenlerinin de yapılacağı ve okul aktivitelerinin dışa açılacağı bir ortam olarak düşünüldü.

Derslik, atölye ve laboratuvarlar gibi eğitim birimleri ışık düzeyi yüksek kuzey yönünde konumlandırılırken, diğer yönlerde yerleştirilen birimlerin cephelerinde ahşap panellerle güneş kontrolü sağlandı. Güney yönüne bakan galeri, cam yüzeylerin kışın ısıyı iç mekana taşıması, yazın da ısı kontrollü camlar ile güneş kontrolünün sağlanması ve mekanın doğal havalandırması ile ek bir klimalandırma sistemi kurulmadan kontrollü bir dış ortam olarak önerilmektedir.

Bina bütününde teknik lisenin mantığına uygun olarak, gizlemek ve örtmek yerine yapım teknolojisini ve işleyişini gösteren bir mimari dil tercih edilerek, malzeme çeşitliliği minimize edildi, zemin ve duvarlarda kaplama katmanları kaldırıldı, strüktür, elektrik ve mekanik sistemler mekana ve yaşantıya yansıtıldı.

T.C. BAŞBAKANLIK AFET VE ACİL DURUM YÖNETİMİ BAŞKANLIĞI MERKEZ HİZMET BİNASI

Her türlü olumsuz koşullarda
işlevselliğini sürdürebilmesinin yanında, enerji verimliliğini
üst seviyeye çıkarmayı hedefleyen bir yapı

Ön Proje Aşaması

2012 yılında TOKİ üzerinden AFAD idaresi için Ankara'nın yeni yönetim binaları aksı olan Dumlupınar Bulvarı (Eskişehir Yolu 9.Km) üzerinde Gümrük ve Tekel Bakanlığı ile Diyanet İşleri Başkanlığı arasında yeni bir hizmet binası talebi gelmesiyle süreç başlamış oldu.

Arsa üzerinde karşısında bulunan Milli Güvenlik Kurulu Sekreterliği için kullanılacak yeraltı sığınağı ve AFAD yönetimine ait tek katlı bir yönetim binası bulunuyordu. Bu yapılar korunarak bulvara bakan taraf a yaklaşık 50.000 m²'lik bir hizmet binası ve afet koordinasyon merkezi planlanması isteniyordu bizden.

Önce iki alternatif i bir kavramsal proje hazırlayıp kullanıcı idare AFAD'ın onayını aldıktan sonra TOKİ yöntemlerine göre inşaat ihalesine çıkılması için sadece mimari kesin proje çalışmalarına başlandı. Arsadaki mevcut yapılardan sonra kalan bölüm zorunlu olarak trafik yoluna cephesi olan bir yapılaşma getirmekte idi. komşu yapıların kat yüksekliğini tasarım sürecinde dikkate alındığında arsanın kullanılabilir bölümüne istenen programın sığabilmesi için eğrisel bir kütle çözülerek cephe boyu uzatılmıştır. Trafik yolunun gürültü kontrolü, kuzey güney cephelerinin zorunlu olarak kullanılacağı tasarımda bu iki yön arasındaki güneş ışığı faktörünü yapının ısıtma ve soğutmasında kullanabilmek için çif cidarlı cephe kullanmayı önerdik. Daha önce Ankara da başka yapılarda daha önce denenmiş ama etkin kullanılamayan çif cidarlı cephe sistemini işlevsiz bir aralık olarak bırakmak yerine kat bahçelerinin açıldığı bir sosyal aktivite boşluğu ve güneş ışığının pasif ısıtması ile oluşan farklı değerlerden

yararlanarak yapının ısıtma ve soğutma sistemine aktif katılabilmesini amaçladık. Ama bu isteğimiz uygulama sürecinde inşaat yüklenici firması üzerinden hazırlatılan uygulama projelerine maliyet nedeniyle aktarılamadı. Sonuçta yine de yapının ısıtma ve gürültü kontrolüne pasif olarak katkı yapan bir tasarım öğesi olarak korundu. Kullanıcı idare olan AFAD çalışma pratiği açısından aslında koordinatör bir kurum niteliğinde olduğu için farklı kamu ve sivil toplum örgütleri ile ortak proje ve araştırmalar yürüten bir yapıya sahipti. Ayrıca çalışma saatleri belli bölümlerde süreklilik arz ediyordu. Bu durumda dışardan gelecek çalışma gurupları için her birimin ortak alanında

çalışma odaları yapıp kurum çalışanları için açık ofis düzenini öngördük. İdare kendi personelinin masaya bağlı çalışmayıp mobil şekilde kurum içi ve dışı birimler ile ortak çalışmalar yapabileceğini belirtince projenin mekansal tasarımının açık ofis olması ve gece çalışmalarında sadece zemin katın kullanılarak enerji tüketiminde ekonomi sağlanması düşünülmüştür. Masa veya odadan bağımsız mobil çalışma düzeni ülkemizde kamu kurumları içinde pek kullanılmayan bir durum olduğu için ileride bu durumun gözlenerek verimlilik açısından incelenmesi bundan sonra kamu ofis yapılarının tasarımı için önemli veri oluşturacaktır.

Kütle plastğine etkin katılan afet koordinasyon merkezi elipsoid geometrisi ve aslında doğrudan gereklilik olmasa da sismik izolatör kullanılması ile taşıyıcı sistem ve cephe imalatlarında özel çözümler üretilmesini gerektirmiştir.

Yukarıdaki tasarım kararları üzerinde kullanıcı idare AFAD' ın onayını aldıktan sonra mimari kesin projeyi ve yaklaşık maliyet dosyasını hazırlayıp TOKİ'ye onaylattık. Ne yazık ki mühendislik disiplinlerine ait projeler ve mimari projeye uygun maliyetleri olmadan TOKİ'nin tahmini sistem tarif eri ve maliyetleri ile inşaat ihalesine çıkılan yapı uygulama projesi sürecinde maliyet artışlarına imkan olamadığı için kesin projede hedef enen seviyeye getirilememiştir.

Uygulama Projesi Aşaması

İnşaat ihalesi sonrasında yapım ihalesini alan firma ile sadece mimari uygulama ve detay projelerinin yapılması konusunda anlaşılmıştır. Mühendislik disiplinleri yapımçı firmanın seçtiği ekip tarafından yapılmış olup yapının iç mimari projeleri ise AFAD tarafından seçilen bir ekibe hazırlanmıştır. Bu durumdan dolayı disiplinler arası koordinasyon yeterli seviyede sağlanamamıştır. Özellikle malzeme kullanımında yapının tasarım dilini tamamlayan ürünler dışında ekonomik nedenlerle isteğimiz ve bilgimiz dışında değişiklikler yapılarak hedeflenen eko sistem oluşturulamamıştır. Aynı şekilde mühendislik sistem

çözümlerinde yapımçı firma ihale bedeli içinde tam tanımlanamamış maliyeti artıran çözümler yerine ekonomik çözümleri tercih etmiştir. Bu da tasarımda amaçlanan enerji etkin mühendislik çözümlerinin istenen seviyeye çıkartılamamasına neden olmuştur Bu arada yapının cephelerine kullanıcı idarenin isteği doğrultusunda ilave tarihi referanslı mimari özelliklerin katılması konusunda yaşanan tartışmaların sonucunda yapılabilecek en az ekleme ile yapının yalın cephe dili korunmaya çalışılmıştır.

İnşaat Aşaması

Mimari mesleki kontrollük süreci yapılmadığı için etkin katılımımızın olmadığı süreçte maliyet konuları haricinde yapımçı firma ile koordine olmaya çalışmamıza rağmen enerji etkin çözümlerde, çatı bahçelerinin yerine yeşil halı serilerek çözülmesi, iç bahçelerin ve çiçekliklerin yine çatılar gibi yeşil halı ile çözülmesi, yapının çatı konstrüksiyonu ile paralel çözülecek fotovoltaiik panellerin standart detayla çözümü, güneş kontrol sistemlerinin yapılmayarak yerine kullanılan perdeler, iç mekan malzeme kullanımında idarenin iç mimari istekleri ile bizim görüşlerimizin uyumlu olmaması bizi yapım sürecinde üzen konulardır. Umarız kullanım süreci içinde ortaya çıkacak ihtiyaçlar zorunluluk gösterir ve kullanıcı idare yapıyı bizim tasarladığımız seviyeye dönüştürür. Yine de yapının ortaya çıkmasında kendi bakış açılarına göre iyi niyetli katkı koyan tüm paydaşlara teşekkür ederiz.

Mimari: Mete Öz, Mehmet Soylu, Övünç Tarakçıoğlu

Proje Yürütücüsü: Övünç Tarakçıoğlu

Mimari Proje Ekibi: Mete Öz, Mehmet Soylu, Övünç Tarakçıoğlu, Ümit Öz, Alper Perçin, Abdülkadir Yılmaz, Şentürk Topçuoğlu, Yasin Bulut

İç Mekan Tasarımı: Çırakoğlu Mimarlık Ltd. Şti.- Poje Sorumlusu/Merve İpek

Peyzaj Tasarımı: Almila Nur Yavru

Statik Proje: Proim Mühendislik-İlker Özkan/Mahmut Sakaltaş

Mekanik Proje: Mc Mühendislik Ltd.Şti-Mustafa Ünal

Elektrik Proje: Uğur Candan

Altyapı Projeleri: İds Proje Müh.Ltd.Şti-İnan Durucan

Yangın Güvenliği: Karina Tasarım Ltd.Şti-Tanju Ataylar

Akustik Projeleri: Ferhat Eröz

Fotoğraf Çekimleri: Gücügür Görkay

İş Veren: Başbakanlık Toplu Konut İdaresi

Proje Sorumluları: Kazım Bayburt, Yusuf Kızılgül, Murat Aydın, Mustafa Hazır

Proje ve İnşaat Kontrollüğü: Halik Ulubayram, Hidayet Tombak, Mesut Temur

Kontrol Amirleri: Murat Munar

Yapımcı: Atılı İnşaat&Hüsamettin Peker&Silahtaroglu İş Ortaklığı

Proje Müdürü: Mehmet Karabey

Yapım Türü: Betonarme - Karkas

Proje Tarihi: 2012-2013

Yapım Tarihi: 2014 -2016

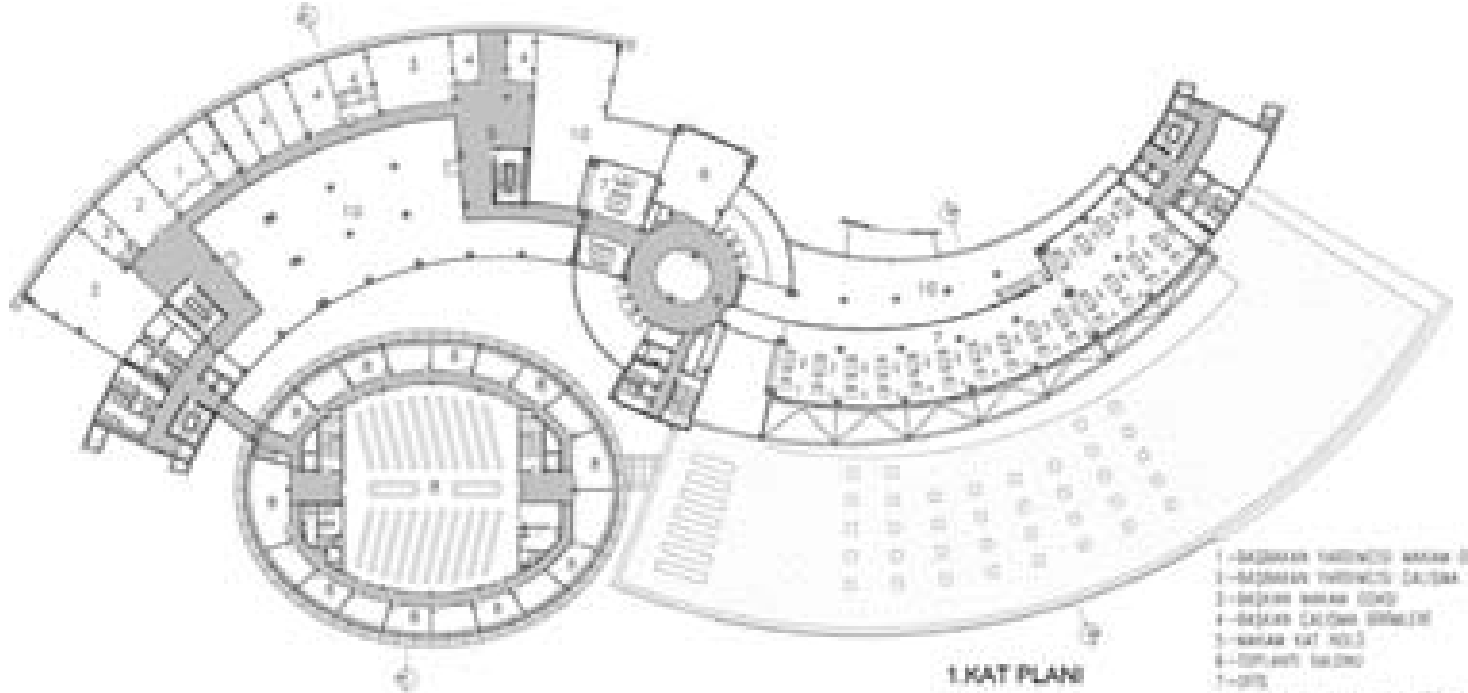
Arsa Alanı: 107.802 m²

Toplam İnşaat Alanı: 45.000 m²

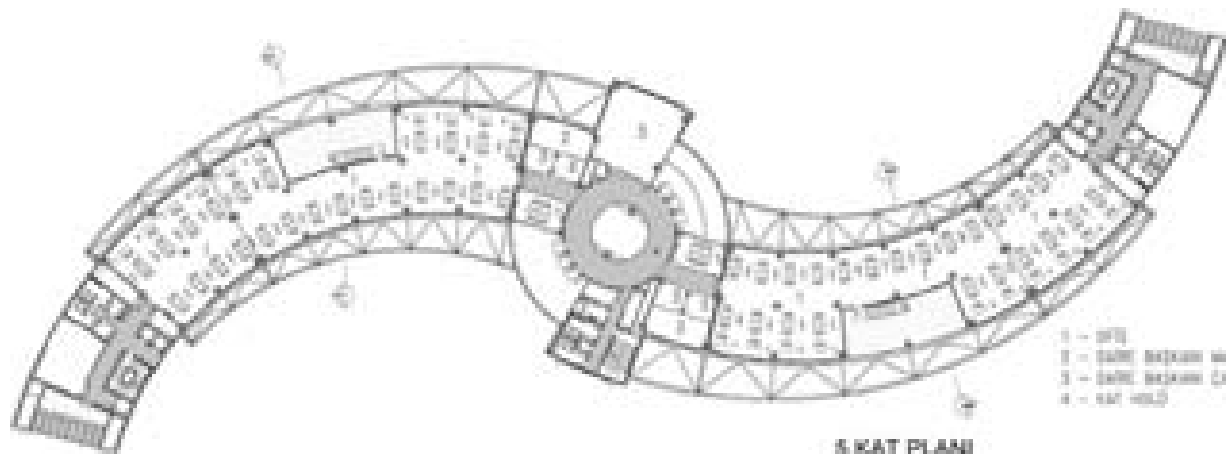
ZEMİN KAT

- 1-BAĞIR KUTANIRCI BÖLÜMLER
- 2-SERİ VE DEĞİRMEN ALANI
- 3-BAĞIR ALANI
- 4-KAT HALLİ
- 5-BAĞIR ALANI
- 6-BAĞIR ALANI
- 7-BAĞIR ALANI
- 8-BAĞIR ALANI
- 9-BAĞIR
- 10-BAĞIR ALANI
- 11-BAĞIR ALANI
- 12-BAĞIR
- 13-BAĞIR ALANI
- 14-BAĞIR ALANI
- 15-BAĞIR ALANI

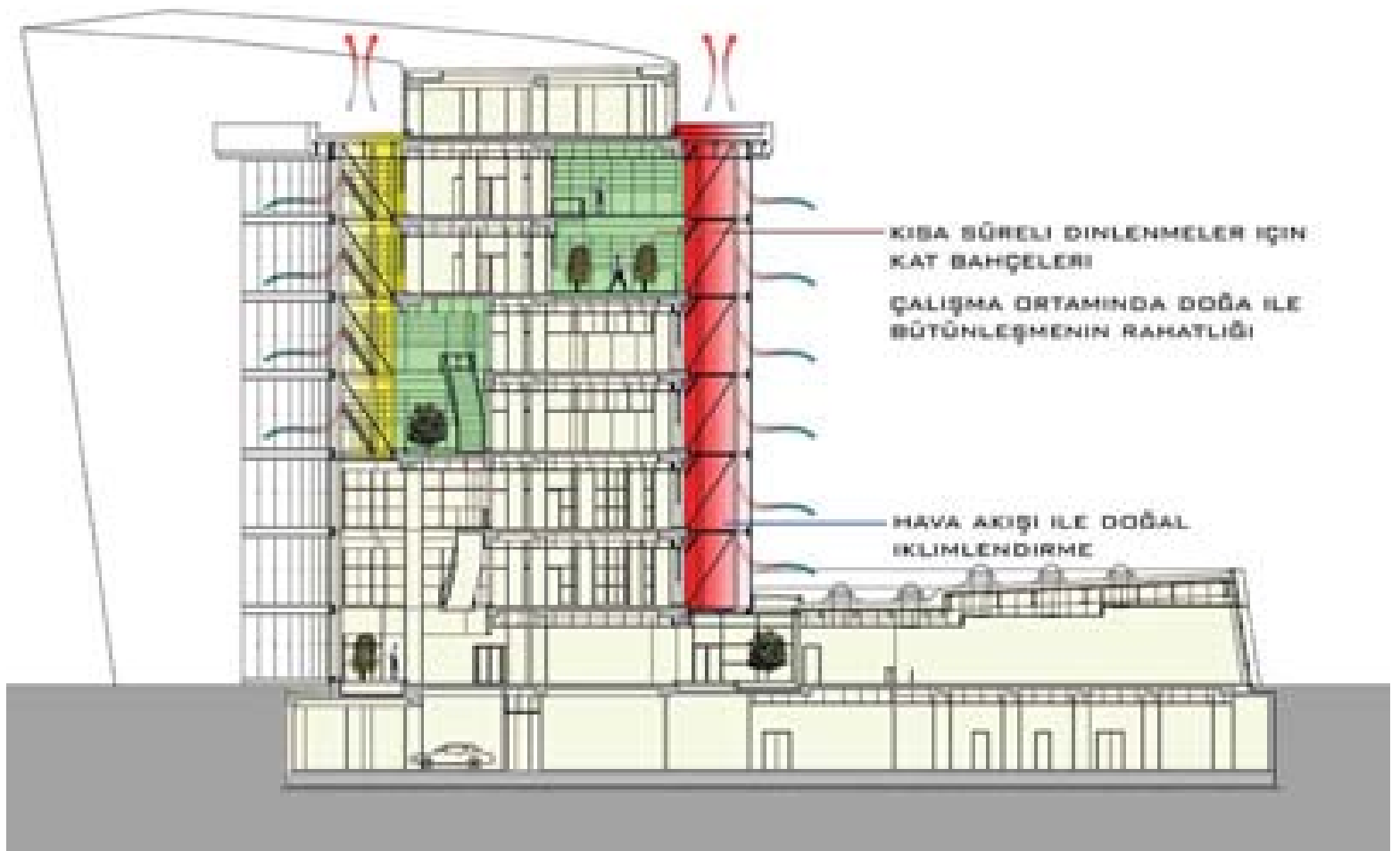
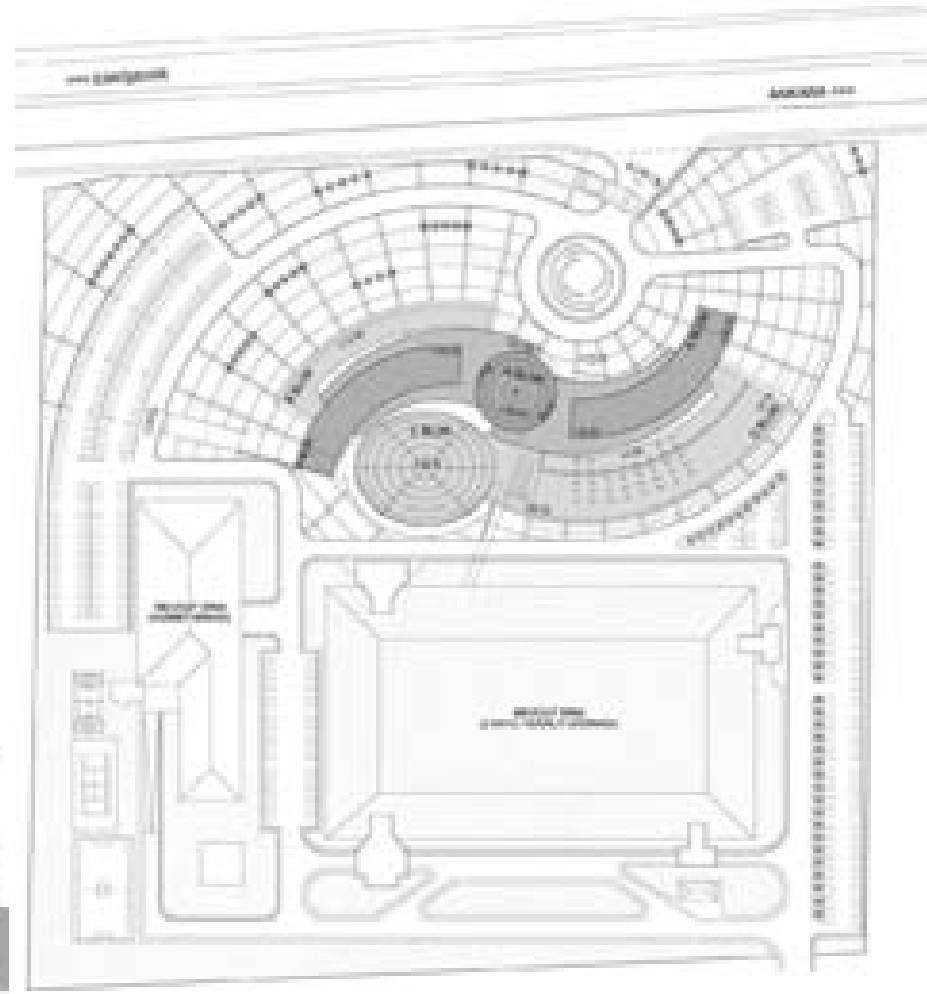
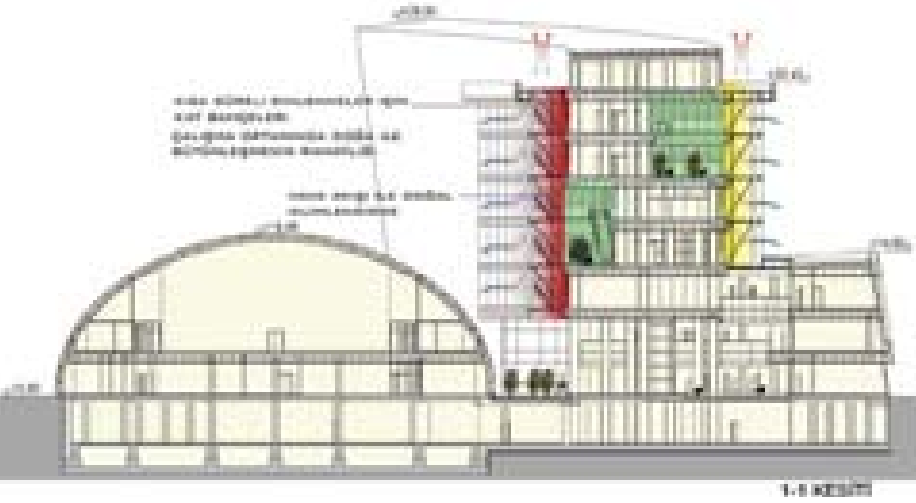
1.KAT PLANI

- 1-BAĞIR KUTANIRCI BAĞIR ALANI
- 2-BAĞIR KUTANIRCI BAĞIR ALANI
- 3-BAĞIR KUTANIRCI
- 4-BAĞIR KUTANIRCI
- 5-BAĞIR KUTANIRCI
- 6-BAĞIR KUTANIRCI
- 7-BAĞIR
- 8-BAĞIR KUTANIRCI
- 9-KAT HALLİ
- 10-BAĞIR

5.KAT PLANI

- 1-BAĞIR
- 2-BAĞIR KUTANIRCI
- 3-BAĞIR KUTANIRCI
- 4-KAT HALLİ

İSTANBUL AKVARYUM - AQUA FLORYA AVM - AQUA FLORYA OTEL

Farklı fonksiyonları barındıran bütüncül bir yaklaşım...

İstanbul Akvaryum, Aqua Florya Alışveriş Merkezi ve Aqua Florya Hotel projeleri, Florya sahil yolu ile deniz arasında yaklaşık 100.000 m² bir alanda, 2003 yılında başlayıp 2015 yılında tamamlanan bir serüvendir. Konum, arsanın topoğrafik biçimi, deniz-kıyı etkisi, iklimsel etkiler, manzara, yönetmelikler-imar planı, ihale biçimi, arz-talep, uzlaş, sabır ve çok çalışmanın bir arada yoğurulduğu, 12 yılı kapsayan, tüm proje paydaşları ile birlikte üretilen yapılar grubudur.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından 2003 yılı ilk aylarında eski ihale kanunu ile ihalesi yapılan işi üç firmadan oluşan müteahhitlik grubunun üstlenmesinden sonra konsept proje hazırlık aşaması başlamıştır. Proje, Akvaryum, Alışveriş merkezi, Aquapark ve Yeraltı Otoparkı olmak üzere dört ana grupta toplanabilir.

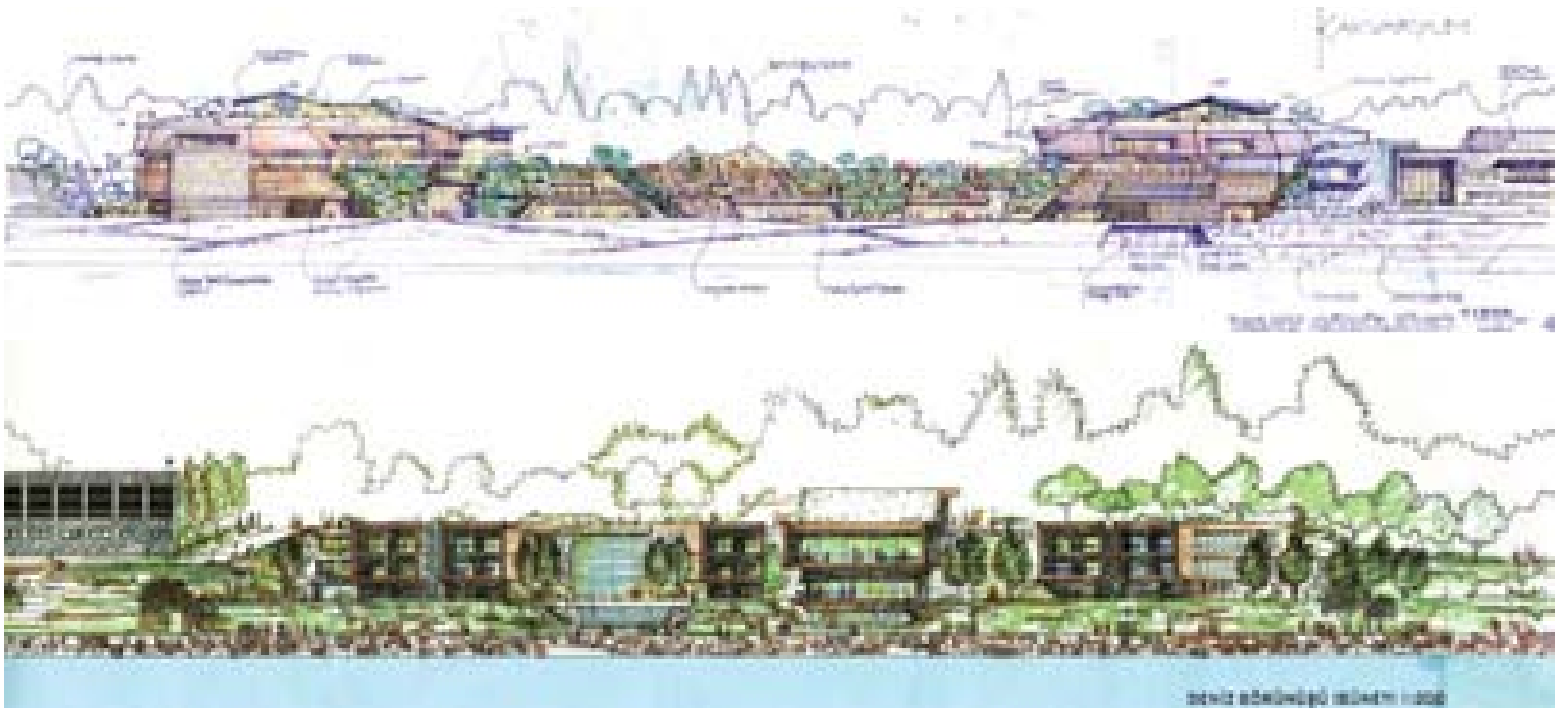
Yapıların tasarım teması, özellikle arsanın topoğrafik kesitini oluşturan 20 m yüksekliğindeki falez, deniz ve kıyı ilişkisi üzerinde kurgulandı. Ortada akvaryum planlanmak üzere, batıda su kültürü temalı Avm, doğuda ise Aquapark (su oyunları, eğlence ve eğitim parkı) , bu yapılar ile yol arasında da Yeraltı Otoparkı olmak üzere konsept proje hazırlandı. Proje müteahhit firmasının anlaştığı danışman firma ile geliştirilerek, 2003 haziran ayında tamamlanıp belediyeye sunuldu.

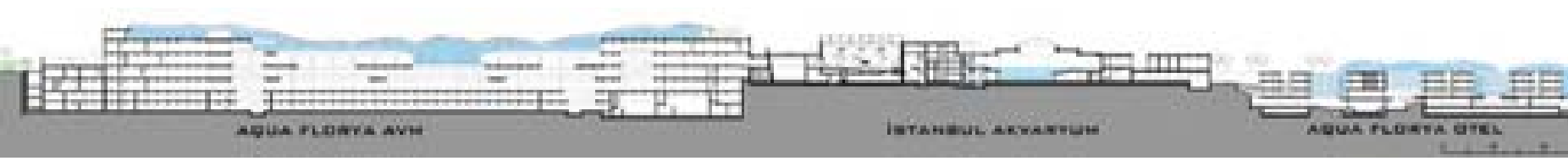

AKVARYUM

Tüm yapıların yeraltına daha çok alınması prensibi ile yol cephesinden tek katlı görünmesi mimari tavır olarak tercih edilmiş ve yapı aralarında planlanacak meydanlar boşluklar ile deniz manzara ve ilişkisinin kurulması amaçlanmıştır. Yapıların içinden, aralarından ve üzerinden deniz kıyısına ulaşılabilmesi tasarımın ana yaklaşımı olarak kabul edilmiştir.

Yapıların inşasına öncelikle otopark bölümünden başlandı fakat bitirilemeden ve Akvaryum inşaatına başlanamadan belediye başkanı değişikliği nedeniyle 1.5 yıl kadar bekleme sürecine girdi. Projeye yeniden başlanırken akvaryum danışmanı değişikliğinin yanı sıra en temel farklılık Yunus Gösteri Havuzu'nun proje kapsamında çıkartılması oldu. Akvaryum kaba inşaat aşamasının tamamlanmasından sonra akvaryum işletme firmasının belirlenmesi zorunluluğu ortaya çıktı.

Bu aşamada yapılan yap-işlet ihalesi ile hem akvaryumun teknik işleri ve özel detayları tamamlanacak hem de işletme prensiplerini işi alan firma üstlenmiş olacaktı. İhaleyi aynı müteahhitlik grubu bünyesine yeni ortaklar katarak işi yeniden üstlendi. Bu aşamaya kadar belediye-ye aylık hakediş yapılarak sürdürülen işler, yap-işlet yapım model ile hız kazandı ve 2011 Temmuz ayında akvaryum işletmeye açıldı.

Akvaryum projesi, iki kattan oluşan, giriş kattan başlayan gezi rotası, ülkemiz denizleri ve boğazları ile dünya denizleri-okyanusları ve boğazlarını içeren temalar üzerine tasarlandı. Yapı toplam 20.000 m²'dir. Karadeniz, İstanbul Boğazı, Marmara, Çanakkale Boğazı, Ege ve Akdeniz, Cebelitarık Boğazı olmak üzere başlayan dolaşım, Atlantik okyanusu üzerinden alt kata ulaşarak, Kızıldeniz, Süveyş kanalı doğu Atlantik, Batı Atlantik, Panama Kanalı ve Pasifik alanı olarak devam eder. Atlantik okyanusu ana tankı içinden cam tonoz tünel geçilerek, amfi önünde planlanan 10mx6m boyutlarındaki büyük cam akrilikten okyanus yaşantısı izlenmesi sağlandı. Dokunulabilir tanklar-balıklar, tehlikeli balıklar, küresel ısınma alanı, batık gemi, su altı gözlemevi, çocuk oyun alanı, mağaralar, interaktif alanlar, denizaltı, deprem bölgesi gibi çeşitli özel alanlar tasarlandı. Gezi güzergahının çeşitli bölgelerinde deniz manzaralı seyir terasları, kafeler ve restoran planlandı. Yaklaşık 900m uzunluğundaki gezinin yağmur ormanları alanı içinde son bulur. Tropik bitkiler, şelaleler, iri su fareleri, timsahlar, yılanlar, karıncalar vb. canlılar arasında rampalar ile zemin kata ulaşılır, kafe ve hediyelik satış alanı ile yolculuk tamamlanır. Bütün tankların arkasında farklı türlerin yaşam koşullarına göre hizmet veren büyük bir Yaşam Destek Ünitesi 24 saat çalışmaktadır.

YERALTI OTOYOLU

Dört katlı otoyol ilk planlamada 1800 araca sahipken Alışveriş Merkezi projelendirme sürecinde 1100 civarına inmiştir.

AQUA FLORYA AVM

Akvaryum ile ilişkili planlanan Alışveriş Merkezi'nin ana kütesinin falezin içine yerleştirilmesi, yapı yüzeylerinin bitkilendirilmesi, yeşil dokunun yapıyı kaplaması tasarımın ana kurgusunu oluşturmaktadır. Tasarımın başında deniz manzaralı bir meydandan AVM girişi planlanmışken, ilerleyen süreçte bu alan AVM içine katılmıştır. Yapı, zemin 1. ve 2. bodrum katlar ticari alanlar olarak planlanmış, 3. ve 4. Bodrum katlar ise otopark ve teknik hacimlere ayrılmıştır. Ortada tek koridor üzerine kurgulanan AVM'de farklı büyüklüklerde 160 civarında mağaza bulunmaktadır. Koridor içindeki atriumlarda planlanan iki yürüyen merdiven grubunun deniz cephesi boşaltılarak iniş çıkış sırasında denizin görünmesi sağlanmıştır. Yapının üzerini örten kırık yüzeylerden oluşan çelik çatının üzerindeki cam ile ışığın atriumlardan alt katlara kadar ulaşması sağlanmış ve aydınlık mekanlar elde edilmiştir. Zemin kat, 1.bodrum kat ve özellikle 2. bodrum katların deniz cepheleri yeme içme alanlarına ayrılmıştır. Genel olarak AVM şemalarında zemin ve üst katlar mağazalar, en üst kat ise sinema eğlence yeme içme katı olarak planlanırken bu şemada ise zeminden aşağı doğru inen ve en alt katta yeme içme sinemanın planlandığı bir tasarım kurgulanmıştır. AVM'nin deniz cephesi eğik, kademeli bitki yüzeyleri ile kaplanmış, kıyıdağı gezinti yolundan başlayarak yeşil dokunun falezin ilk hali gibi davranabilmesi amaçlanmıştır. Zemin üst kütle biçimlenişi ve malzeme seçimi ile tekne yüzeyi imgesi teması üzerine kurgulanmıştır.

AQUA FLORYA OTEL

Otel planlamasının temel prensibi zemin katta (giriş katı) yatak katı yapılmadan, mümkün olduğunca az alan kullanarak alt kata inmenin yolunun bulunması olmuştur. Bu prensip ile giriş katında lobi, resepsiyon vb. alanlar planlanırken diğer bütün program ve konaklama birimleri alt katlarda çözümlenmiştir. Arazinin topografik yapısı gereği denizde doğru 17 m inen bir falez içine otel kütleleri yerleştirildi. Boşatılan aralıklar ile hem ışık alan mekanlar elde edildi hem de havanın, yeşilin bu boşluklara girmesi tasarımın ikinci ana prensibini oluşturmuştur.

Proje Müellifi: Hayri Anamurluoğlu, Tanart Mimarlık

Tasarım Ekibi: Hayri Anamurluoğlu, Ümit Anamurluoğlu, Eyüp Kendirci, Şeref Ögdü, Ecevit Yıldız, Yasemin Koçyiğit, Barış Demir, Melike Tanya Anamurluoğlu, Cengiz Çalık, Emine Akarsu, Gülbahar Dikencik

Akvaryum Statik: Hasan Başaran, Promer Mühendislik

AVM Statik: Gökhan Dedeoğlu, Akçe inşaat

Otel Statik: Orhan Sarıkaya, Teknodizayn Mühendislik

Akv-AVM-Otel Makine: Orhan Gürson GMD Mühendislik

Akvaryum Elektrik: Nüvit Karabrahimoğlu, K Mühendislik

AVM-Otel Elektrik: Birkan Yüksek GMD Mühendislik

Akvaryum İç Mimari: Paragon

AVM-Otel İç Mimari: Sinan Kafadar, Metex

Akvaryum- Avm Peyzaj: Turgay Ateş, Vista

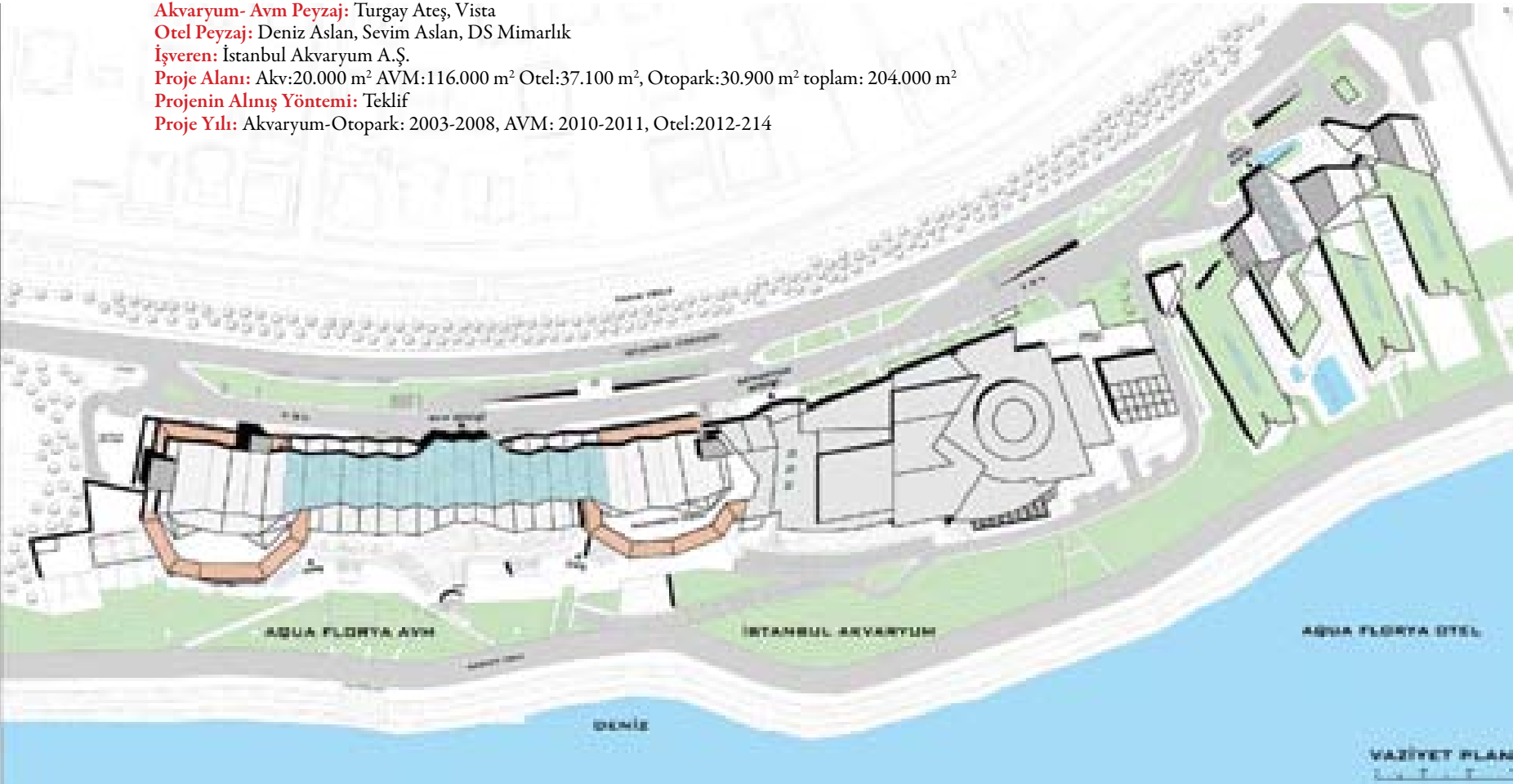
Otel Peyzaj: Deniz Aslan, Sevim Aslan, DS Mimarlık

İşveren: İstanbul Akvaryum A.Ş.

Proje Alanı: Akv:20.000 m² AVM:116.000 m² Otel:37.100 m², Otopark:30.900 m² toplam: 204.000 m²

Projenin Alınış Yöntemi: Teklif

Proje Yılı: Akvaryum-Otopark: 2003-2008, AVM: 2010-2011, Otel:2012-214

Bu aralıklar içine panoramik iki ana otel çekirdeği yerleştirilmiştir. Otelin alt katları hepsi deniz manzaralı olmak üzere, açık ve kapalı yüzme havuzları, restoran, spa merkezi ve kongre merkezi ile fuaye terası ile kompakt bir program içeriğine sahiptir. Otelin ana girişi yanında, otel ile kontrollü bağlantılı kongre merkezi girişi planlanmıştır. AVM cephesinde kullandığımız doğal ahşap cephe kaplama malzemesini otelde de kullanmak hedef enmişti ancak bakım zorluğu ve maliyet eleştirileri nedeniyle ahşap görünümlü alüminyum elemanları altı farklı boy ve renklerde özel üretim yaptırarak kullanıldı. Zemin kat çatısı, AVM çatı biçimine benzer, eğik kırık yüzeyli çelik

çatı formuna benzer biçimde planlandı. Akvaryum girişi, AVM girişi gibi otelde de giriş mekanı karşısı saydam planlanarak, ilk etki gücü vurgulanmıştır. İlk planlama sürecinde otel danışmanı ile çalışmaya başlanmasına karşın bu çalışma çok uzun sürmemiş, bir başka otel zinciri ile görüşülerek otel oda konseptleri belirlenmiştir. Ancak inşaat devam ederken bu firma ile de anlaşma sağlanamaması sonucunda başka bir otel zinciri ile anlaşılmış, kongre bölümü haricinde diğer yapı alanlarının büyük bölümü, otel zincirinin planlama prensiplerine göre yeniden planlanmıştır. 2015 yılı sonunda Crown Plaza Hotel adıyla hizmete açılmıştır.

Proje / Project: Kat Mimarlık Tünel ve Tünelin Binası
Mimarlık Ofisi / Architecture Office: Oğul Bayraktar Mimarlık
Ürün / Product: Ofis ve Tünelin Binası
Fotoğraf / Photo by: Dürkan Akay

ARMA KULELER

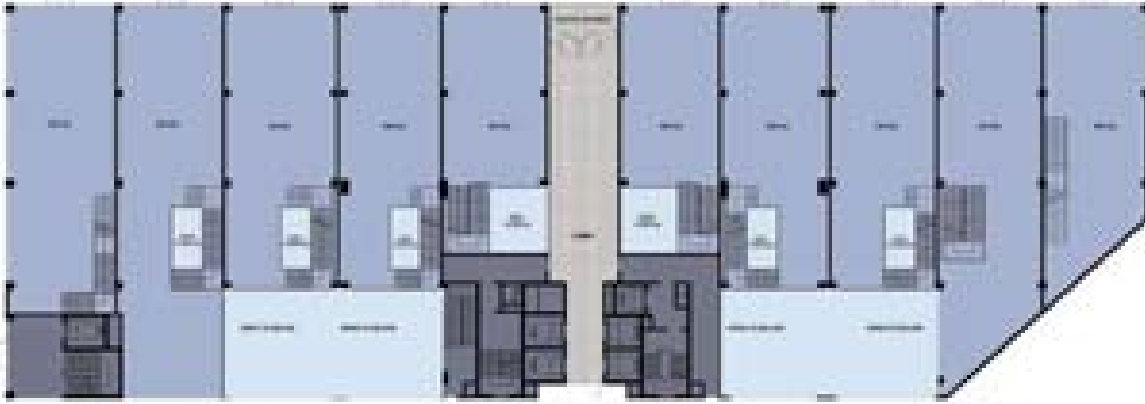
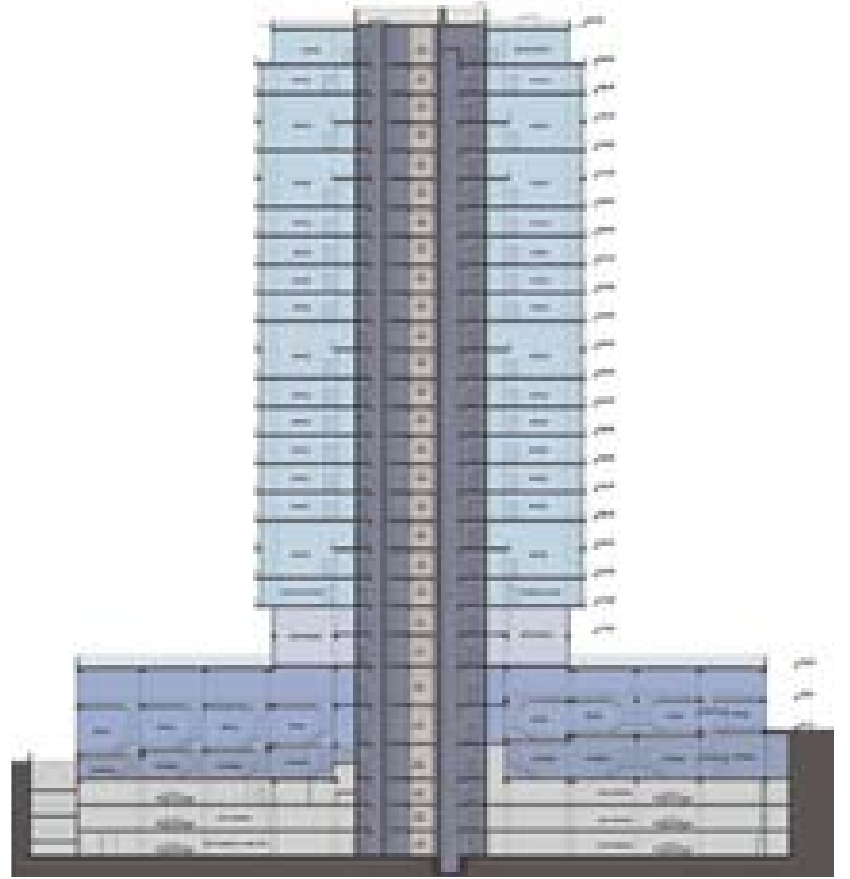
Teraslar sayesinde
ofislere doğal havalandırma sağlayan farklı bir ofis yapısı...

Arma Kuleler yüksek nitelikli otel ofis ve rezidansların yoğun olarak yükseldiği Ankara'nın yeni merkez noktası kabul edilen Eskişehir yolu ve Konya yolu akslarının kesişimindeki Çukurambar mevkiinde 8805 m²'lik bir alanda ofis ve mağazalardan oluşmaktadır.

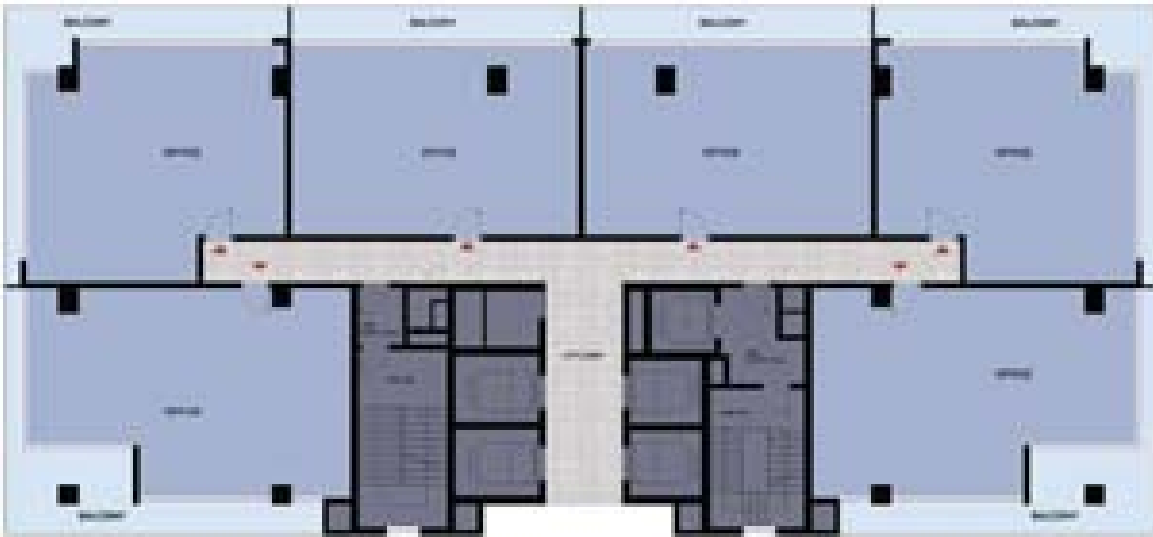
Yapının iş, yaşam ve eğlence mekanlarının karma olarak bulunduğu bir bölgede bulunmasından dolayı her üç fonksiyona da uygun bir kimlik belirlenmiş, Ankara'da örneği az olan teraslı çalışma alanları planlanmıştır. Ayrıca her ofisin kendine ait terası sayesinde çalışma alanlarına doğal havalandırma imkânı da sağlanmıştır. Blokların altında yer alan cadde mağazaları kot farkı kullanılarak çeşitlendirilmiş, metro ulaşımı da göz önüne alınarak yaya hareketlerine uygun geçişler planlanmıştır. Ayrıca mağazaların üst katlarında yeşil çatılı cafe-restoran alanları oluşturulmuş, ofislere ait ortak kullanım alanlarından ulaşım sağlanmıştır.

Ofis katlarında ise farklı kullanım senaryolarına uygun, çeşitli büyüklüklerde modüler çalışma alanları oluşturulmuştur. 90, ile 650 m² arasında değişen 144 adet ofis ve 50 m² ile 840 m² arasında değişen 24 adet mağazadan oluşmaktadır. 3 otopark katı, 3 mağaza katı ve 21 ofis katından oluşan bina toplam 70.000 m² inşaat alanına sahiptir.

Tasarım çalışmalarına 2012 yılında başlanan projenin inşaatı 2013 yılı ilk çeyrekte başlamış olup 2015 yılı sonunda tamamlanmıştır.

GROUND FLOOR PLAN

8TH FLOOR PLAN

Proje Müellifi: Mustafa Selçuk,
MSA Mimarlık
Proje Ekibi: Mustafa Selçuk, Erhan
Tozkoparan, Aykut Yıldırım
İç Mekan Projesi: İpbüken Mimarlık,
Melih Gökâlp İpbüken
Statik Projesi: MN Mühendislik
Mekanik Projesi: Aykal Mühendislik
Elektrik Projesi: Özer Mühendislik
Fotoğraf ar: Mustafa Selçuk
Proje Yılı: 2011
Toplam İnşaat Alanı: 70,000 m²
İşveren: AD İnşaat
Projenin Alınış Yöntemi: Davetli yarışma

BANDIRMA ONYEDİ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ MERKEZ YERLEŞKESİ

KENTSEL TASARIM YARIŞMASI

Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi için
yeni bir yerleşke tasarımı elde etme amacıyla açılan ve
32 adet projenin teslim edildiği proje yarışması 2 Mayıs 2017 tarihinde
sonuçlandı

Birincilik Ödülü

47218 Rumuzlu, 8 Sıra No'lu Proje

Proje Ekibi: Hilmi Serkan Yüzbaşı, (Mimar, Ekip Temsilcisi),
Mehmet Cemil Aktaş (Peyzaj Mimarı),
Ceyhan Yücel (Şehir Plancısı)

Yardımcılar: Süleyman Yıldız (Mimar), Rıfat Yılmaz (Mimar),
Burcu Sevinç (Mimar)

İkincilik Ödülü

13096 Rumuzlu, 28 Sıra No'lu Proje

Proje Ekibi: Doç. Dr. Deniz Dokgöz (Mimar),
Yrd. Doç. Dr. Ferhat Hacılibeyoğlu (Mimar),
Orhan Ersan (Mimar), Gülcan Afacan (Mimar)

Danışmanlar: Bora Örgülü (Mimar)

Peyzaj Mimarlığı Ekibi: Volkan Barbaros (Peyzaj Mimarı),
Hüseyin Öztürk (Peyzaj Mimarı)

Şehir ve Bölge Planlama Ekibi: İrem İnce (Şehir Plancısı)

Üçüncülük Ödülü

27513 Rumuzlu, 13 Sıra No'lu Proje

Proje Ekibi: İbrahim Eyüp (Mimar Ekip Temsilcisi),
Olca Ovalı Eyüp (Mimar), Hakan Deniz Özdemir (Mimar),
Gürkan Akgün (Şehir Plancısı), Ömür Sözer Şenol (Peyzaj Mimarı)

Yardımcılar: Zeynep Aslan (Mimar),
Hale Keskinalemdar Özdemir (Mimar)

Danışmanlar: Doç. Dr. Yüksel Demir

1. Mansiyon Ödülü

85769 Rumuzlu, 30 Sıra No'lu Proje

Proje Ekibi: Hüseyin Kahvecioğlu (Mimar),
Nurbın Paker (Mimar), Birge Yıldırım Okta (Mimar),
Sibel Ürem (Mimar), Elçin Kara (Mimar), Gürkan Okta (Mimar),
Bahar Aksel Enşici (Şehir Plancısı), Damla Turan (Peyzaj Mimarı)

2. Mansiyon Ödülü

41528 Rumuzlu, 26 Sıra No'lu Proje

Proje Ekibi: Kemal Serkan Demir (Mimar, Ekip Temsilcisi),
Ece Türkel Demir (Mimar), Feyza Nur Çelik (Peyzaj Mimarı),
Ayfer Yazgan (Şehir Plancısı)

Danışmanlar: Yrd. Doç. Dr. Zafer Akdemir

3. Mansiyon Ödülü

75834 Rumuzlu, 25 Sıra No'lu Proje

Proje Ekibi: Özge Öztürk (Mimar, Ekip Temsilcisi),
Berrin Özdemir (Mimar, Fatma Sezgin (Şehir Plancısı),
Süveyda Bayraktar Atagür (Peyzaj Mimarı)

Yardımcılar: Burcu Köken (Mimar),
Berfin Mollavelioğlu (Öğrenci), Deniz Ağaoğlu (Öğrenci),
Zeynep Saz (Mimar), Barış Özdemir (Öğrenci),
Mehmet Can Mekir (Mimar)

Danışmanlar: Ayşen Şolt (İç Mimar),
Mert Güller (Çevre Mühendisi)

4. Mansiyon Ödülü

15428 Rumuzlu, 17 Sıra No'lu Proje

Proje Ekibi: Halit Levent Fırat (Mimar, Ekip Temsilcisi),
Fatma Tuğba Okçuoğlu Fırat (Mimar), Selçuk Kışmır (Mimar),
Zeynep Şahin Ercan (Peyzaj Mimarı),
Nefise Kahraman (Şehir Plancısı)

Yardımcılar: Yağmur Yenice (Mimar)

5. Mansiyon Ödülü

13605 Rumuzlu, 15 Sıra No'lu Proje

Proje Ekibi: Mete Keskin (Mimar), Esra Yılmaz Keskin (Mimar),
Dünya Dicle (Mimar), Pelin Özkan (Şehir Plancısı),
Öykü Kocaman (Peyzaj Mimarı)

BİRİNCİ ÖDÜL

Proje Müellif eri: Süleyman Yıldız, H. Serkan Yüzbaşı, Rıfat Yılmaz, Burcu Sevinç, Ceyhan Yücel, Mehmet Cemil Aktaş

1. Yaklaşım

"The campus represents a magnet of attraction and generation of knowledge in the new urban development model. It aims to create a favorable environment to foster relations between companies, institutions, universities and technology research centers." Kerstin Hoeger

"Kampüs, yeni kentsel gelişme modelinde cazibe çekimini ve bilginin üretimini temsil eder. Kampüs, şirketler, kuruluşlar, üniversiteler, teknoloji araştırma merkezleri arasında ilişkileri geliştirmek için olumlu bir ortam yaratmayı amaçlar." Kerstin Hoeger

Üniversiteler, toplumun geleceğini şekillendiren nitelikli insan gücünün yetiştiği ve bir tohum gibi filizlendiği kurumlardır. Üniversite birimlerini bütüncül bir sistem içerisinde planlamak ve gelişmesinin izlerini taşıyacak bir esnek tasarım altlığı geliştirmek hedef enmiştir.

Kampüs sınırları olan, tanımlı ve kapalılığı sağlanmış korunaklı mekânlardır. Kent ile sınır çeper ilişkisi kuran kampüs, kendi içerisinde etkileşimli kapalı-açık- yarı açık alanlar bütünüdür.

Eğitim ve bilimin yanı sıra sosyal altyapı ile donatılmış açık-kapalı alan bütünlüğünde olan kampüs, tasarımda bilim üretiminin ötesinde çok yönlü bir üretici form olarak düşünülmüştür. Bu noktada kampüs,

yapı stoğunun ötesinde bir anlayış ve kaygıyı bünyesinde barındırır. Tasarımda alınan kararlar ile bütüncül, dengeli, bulunduğu coğrafyanın değerlerini gözetken, ekolojik, sosyal ve kültürel altyapıyı bünyesinde barındıran bir kampüs tasarım senaryosu geliştirilmiştir.

2. Kent Kampüs İlişkisi

Bandırma, mevcut iki organize sanayi bölgesine ilave olarak üçüncü bir organize sanayi bölgesi daha planlanan; güçlü endüstriyel altyapısı ile bölgenin önemli bir sanayi merkezi konumundadır.

Kentlerin daha iyi, daha eşitlikçi, daha düzenli yaşam alanları sunmaları; kentlerde yaşayan insanların ihtiyaçlarının karşılanması ve sorunlarının giderilmesi kent politikalarında öncelikli hedef ir. Üretimin dışlandığı tüketimin dayatıldığı yenedünya düzeninde ayakta kalmak ve bu rekabetli ortamın içinde varlığını sürdürmek isteyen ülkeler ve bağlılığındaki kentler için temel aktör bilgi-teknoloji-sanayi üçgenini şekillendiren "üretim" olmalıdır. Bandırma Bölgesinin gelişen sanayisi ve üniversitesi bu bağlamda kilit aktördür.

Bilgi kentlerde üretilir, işlenir, değiş-tokuş edilir ve pazarlanır. Bilgi ekonomisi coğrafyası, üniversite ve araştırma merkezlerinin oluşturduğu bir ağdan oluşur. Üretim altyapısı üniversitedir. Kent eğitilmiş insan kaynağı ve elektronik altyapı donatılarına sahiptir. Kampüs, bilgi ile örülmüş bir ağıdır. İnovasyonun desteklediği sanayi, Bandırma kent ekonomisi ve halkı için temel gelir kaynaklarından biri olacaktır.

Karşılıklı fikir ve hizmetlerin paylaşımı ile gelişen yeni yaratıcı özgür zemin Bandırma, ekonomik olarak kalkınır, kalkındırır. Kampüs, girişimciliği teşvik ederek, kentin inovasyon yeteneğini geliştirir, yaratıcılığın ve üretimin önünü açar, ekonomik yoğunlaşmayı kentsel kümelenme stratejisi ile mekânsal olarak planlar. Kent ekonomisi bilim, teknoloji, inovasyon ve kültür ile şekillenir. Kampüs, Bandırma için kültür ve sanatın da üretim zeminini oluşturur.

Tasarım Yaklaşımı

Proje kapsamında önerilen farklı yapıların, farklı özelliklere sahip olmalarına karşın tasarım anlayışı olarak bir dil birliği içerisinde olmaları öngörülmüştür. Her bir yapı, topografya ve çevre ile farklı ilişkiler kurmasına rağmen bütüncül bir tasarım dilini oluşturmaktadır.

Tasarım temel yaklaşımında alan verilerine göre, arazi koşulları değerlendirilmiş; yaya odaklı bir kampüs anlayışı benimsenmiştir. Bu odak kapsamında ana omurga oluşturulmuş, yapı organizasyonunda dolu-boş dengesi içerisinde yapı kütleleri bu yaya aksına takılmıştır. Açık alan oluşumları ile beslenen yaya promenade güçlü bir bağlayıcıdır.

Kampüs içerisinde sosyal donatıları güçlü, açık alan organizasyonu iyi planlanmış, yeşil alan dengesinin sağlandığı bir sosyal yaşam alanı yaratmak hedef edinilmiştir. Nitelikli bir yerleşke yaşantısı elde etmek için arazinin tüm verileri değerlendirilerek, kampüs yaşantısının temeli olan toplu yaşam alanlarının tasarımı öncelikli sorunsal olarak kabul edilmiştir. Bu bağlamda üniversite yapıları ile sokaklar, avlular, iç bahçeler tasarlanmıştır. Kampusun yoğun ihtiyaç programı, açık alan kurgusunun zenginliği, yeşil alan sürekliliği ve devingen yapı organizasyonu ile alana dağıtılmıştır.

Sulama gerektirmeyecek doğal bitki türlerinin tüm yerleşke bütününde yaygın olarak kullanılması amaçlanmıştır.

Mekânsal Organizasyon

1. Ana Omurga (Yaya Promenade)
2. Meydan/Alt Meydan Hiyerarşisi
3. Açılım Aksları
 - Kültür
 - Bilim
 - Spor
4. Odak Alanlar (Yaşam Alanları-Sosyal Altyapı)
5. Üniversite Birimleri
6. Avlu-İç Bahçe Açık Alan Sistematiği

Ekolojik Altyapı

1. Pasif & Aktif Yeşil Alan İlişkisi

Tasarımın temelinde yer alan yeşil alan sürekliliği ve hiyerarşisi içerisinde tampon bölgeler, koridorlar, kılcık koridorlar ve bostanlar habitatın özünde yer alan ana bileşenlerdir.

Yeşil ağ sistemine girdi oluşturacak lekeler; doğal lekeler, bitkilendirilmiş alanlar (tampon bölgeler), su yüzeyleri olacak ve bu sisteme girdi oluşturan diğer bir eleman ise yeşil koridorlar olarak planlanmış; doğal koridorlar, bitkilendirilmiş yol koridorları, orman yol koridorları ve akarsu koridorları olarak adlandırılmıştır.

Bu sentez sistem; çevresel, estetik, ekonomik ve rekreasyonel yararın tümünü içerisinde barındırmaktadır.

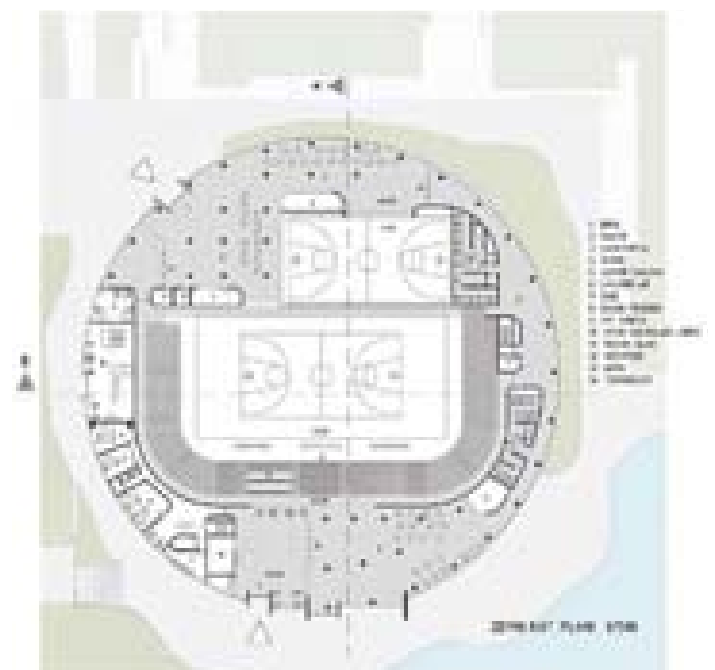
Var olan dokuyu koruyan bir anlayış ile planlanan kampüs; yeşil sürekliliğini önemli bir tasarım parametresi olarak ele almıştır.

2. Sucul Alanlar

- Dere Islahı ve Gölet Oluşumları
- Havuzlar

3. Enerji

- Yağmur Suyu Hasadı
- Rüzgâr Türbini
- Solar Panel Tarlası

İKİNCİ ÖDÜL

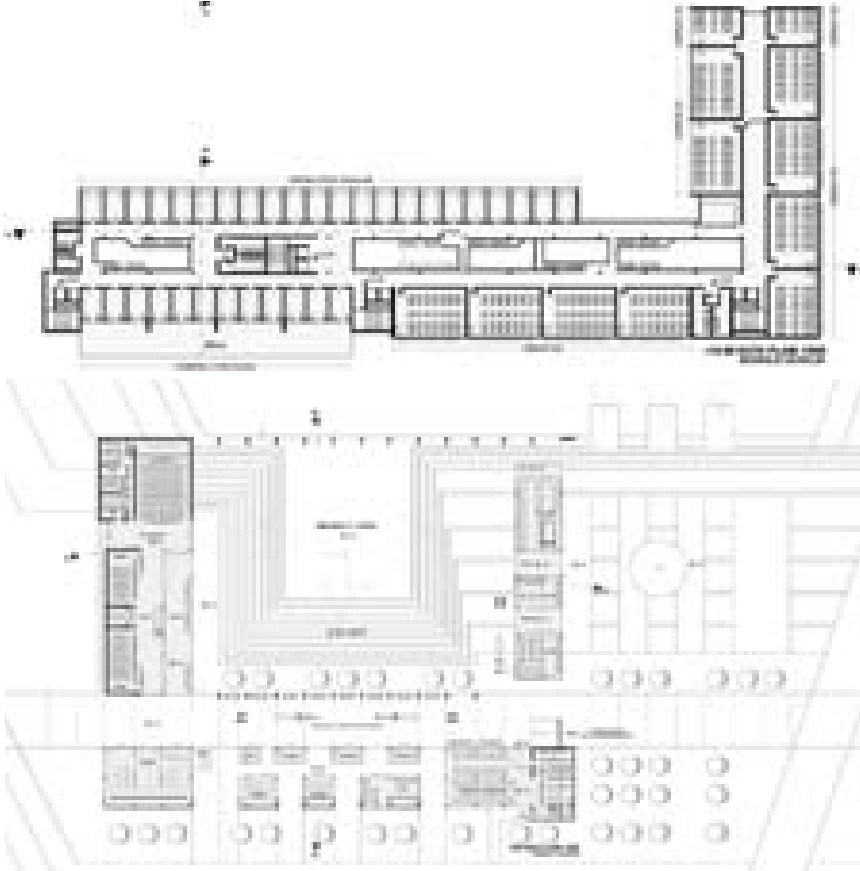
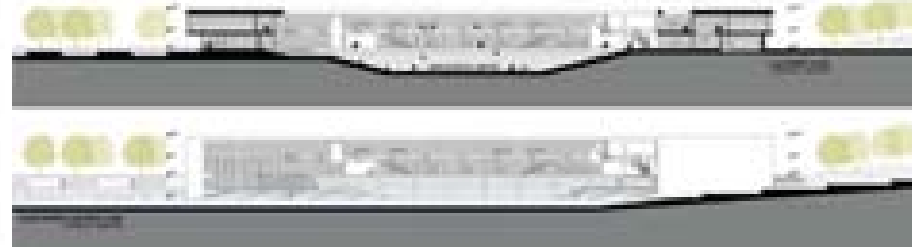
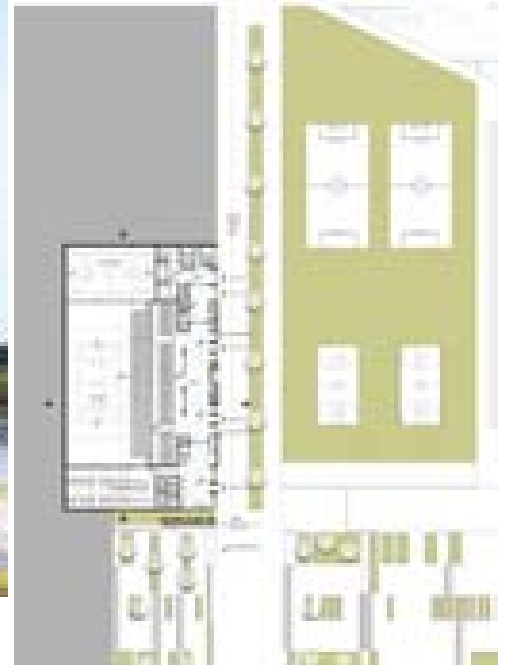
Proje Müellifi: Deniz Dokgöz, Ferhat Hacılibeyoğlu, Orhan Ersan, Gülcan Afacan, Volkan Barboros, Hüseyin Öztürk, İrem İnce

Tasarım Raporu

Bandırma, 150.000 kişinin yaşadığı Marmara denizine kıyısı olan, Çanakkale, Balıkesir, İstanbul gibi ticaret ve sanayi olarak aktif kentlerle deniz ve karayolu olarak ilişkilenebilen bir kent. Bandırma On Yedi Eylül Üniversitesi ise 2015 yılında kurulmuş yeni bir üniversitedir. Üniversitenin kente kazandıracağı ve kenti sosyal ve kültürel anlamda geliştireceği çok fazla parametre mevcuttur. Türkiye’de orta ölçekli kentlerde üniversitenin varlığının kentin gelişimini olumlu yönde etkilediği birçok örnek bulunmaktadır. Bu düşüncelerden yola çıkıldığında ilk olarak öğrencilerin yaşama, barınma, sosyalleşme, eğitim almalarını sağlamaya yönelik mekânsal ihtiyaçların kampüs içinde karşılanması önem taşımaktadır. Kampüs yaşantısı ve olanakları ile kentteki yaşam kalitesi ve olanaklarına örnek olması gereken bir konumdadır. Tasarım ele alınırken yapılan önerilerde bu durum ek bir sorumluluk alanı olarak belirginleşmektedir. Kent planlamasında kampüs için ayrılan alanın gelişme bölgesi olan güney-batı ekseninde konumlandığı görülmektedir. Bu bölge şehirlerarası yollar ile bağlantısı güçlendirilmiş bir bölgedir. Bandırma Devlet Hastanesi’nin de kampüs alanına komşu bir parselde bulunması alanın halk tarafından da kullanım ve ulaşım alışkanlığını artırdığı görülmektedir.

Tasarım Ana Fikri

Tasarımın ana fikrini yaya, yeşil, toplu taşıma öncelikli kampüs yerleşimi olarak örgütlenmesi oluşturmaktadır. Buradan yola çıkarak yeşille iç içe geçen yaya alleleri, meydan ve meydancıklar, toplanma bir araya gelme ve “ etkileşim sağlayarak sosyalleşme” olanaklarını artırma gibi kavramlar tasarımda belirleyici unsurlar olmuştur. Kampüs kentsel yaşantısının bir parçası gibi kurgulanarak işlevsel çeşitlilikleri barındıran, yapılarla avlular aracılığı ile ilişkilenmeyi sağlayan, kapalı mekan, açık mekan geçişlerini yumuşatmaya çalışan ölçekli bir yapılaşma ile ele alınmaya çalışılmıştır. Her ne kadar etaplı inşaa süreci öngörülmüş olsa da, ilk aşama yapılaşmada sağlanmaya çalışılan yaya allesi ile kampüsün omurgası ve yapılaşma ilkeleri belirlenmiş olacaktır. Diğer genişleme bölgelerinin bu omurgaya nasıl ekleneceğinin kurgulanması ile birlikte toplamda oluşacak kampüs yaşantısının zenginleşmesi sağlanmış olacaktır. İmar planında belirtilen, Çanakkale Bandırma Karayolu ile Gönen Asfaltının birleşiminde oluşturulan kavşaktan kampüsün ana girişinin sağlanması kararı verilmiştir. Böylelikle mevcut devlet hastanesinin girişinden ayrılmış bir ana giriş kapısı oluşturulabilmektedir. Kampüs alanı olarak verilen ve yarışma alanı olarak tarif edilen alanın etrafında uygulama imar planında verili 25.00 m genişliğindeki yol korunmuştur. Sadece mevcut hastane ile mevcut rektörlük binası arasındaki 25.00 m’ lik bağlantı yolunun yayalaştırılması öngörülmüştür. İleriki dönem ihtiyaçlarda düşünülerek 1,2,3.

Genişleme bölgelerindeki yapılaşmalar tamamlandığında da kullanılabilecek yeni bir taşıt çevre yolu önerisi de getirilmiştir.

Yapılaşma Önerisi

Kampüs ana girişi mevcut rektörlük ile yeni önerilen rektörlük binası arasından sağlanmaktadır. Bu alan kampüsün ilk karşılama alanı olacağı için üniversite meydanı olarak tarif edilmiş ve törensel seremonilere olanak tanınması da düşünülerek tasarlanmıştır. Üniversite meydanına temsil gücü yüksek mimari karakterde (rektörlük, kongre-kültür merkezi) binaların cephe vermesi sağlanmıştır. Bu alandan geçildiğinde ise , dışarıdan kullanım olanağı olması nedeni ile merkezi kütüphane yapısı ile karşılaşılacaktır. Üniversite meydanı kütüphane önünde doğu-batı aksında önerilen yaya allesi ile kesişmektedir. Üniversitenin yaya omurgası olarak tarif edilebilecek olan bu alle yeşil alanlar ve yapılar ile ilişkilkenmeyi sağlamaktadır. Doğu-batı ekseninde tasarlanan yaya allesi doğu ucunda Ziraat ve Veterinerlik Fakültesi'ne bağlı tarımsal alanlar ile batı ucunda ise Üniversite Amfisi ve onu saran Öğrenci Merkezi binası ile sonlanmaktadır. Allenin güney tarafına sıralanan avlulu fakülte binaları bulunmakta kuzeyinde ise spor yapıları ve yemekhane bulunmaktadır. Yaya allesi sadece iki boyutta kalan bir yaya yolu niteliğinde olmamakta eğimden dolayı oluşturulan bir takım mekânsal alanları da içermektedir. Alle yapılar ile alt ve üst kotlar yardımı ile mekânsal olarak da ilişkilkenmektedir. Yemekhane ve Öğrenci merkezi önünde oluşturulan küçük meydancıklar ile yaya allesinin mekânsal kurgusuna bir hiyerarşi sağlanarak kentsel değeri yüksek açık alanlar oluşturulmaktadır.

ÜÇÜNCÜ ÖDÜL

Proje Müellifi: İbrahim Eyüp, Hakan Deniz Özdemir, Olcay Ovalı Eyüp, Gürkan Akgün, Ömür Sözer Şenol

GENEL YAKLAŞIM;

Projenin en önemli amacı barındırdığı yoğun eğitim ve sosyal donatılar programı ile Bandırma kentine nitelikli, çağdaş bir üniversite kampüsü kazandırmaktır. Kampüs kentin parçası olabildiği kadar değerlidir; gün be gün yaşayan, farklı etkileşimlerin yaşandığı, kullanım çeşitliliği sağlayan alanlar sunmalıdır.

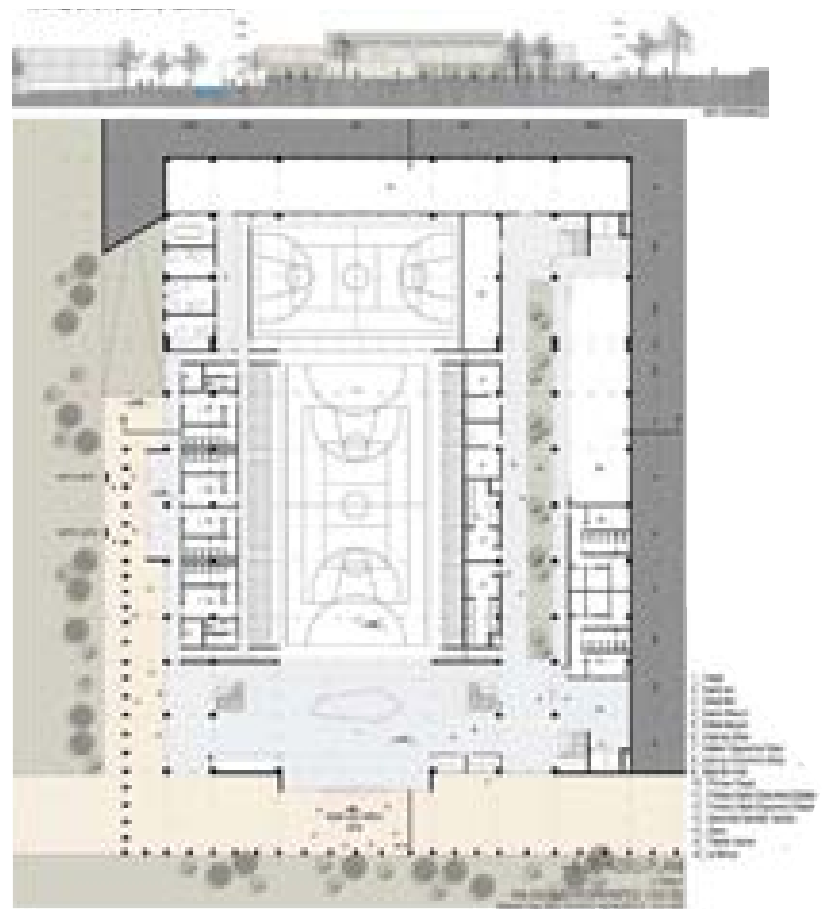
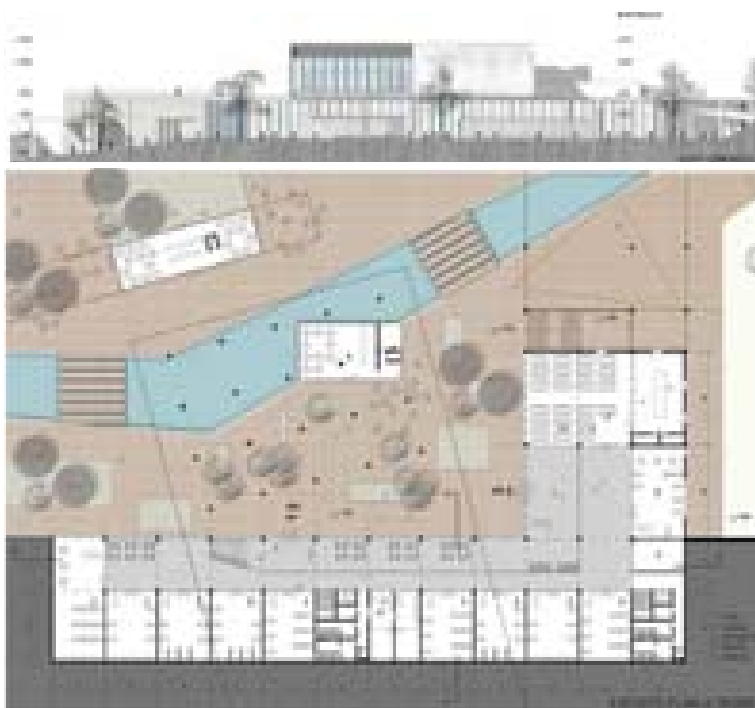
Projenin ana kurgusu bütüncül bir sistem halinde oluşturulmaya çalışılmış, bunu yaparken de üst ölçekte Bandırma'nın bölgesindeki konumu dikkate alınırken alt ölçekte proje alanının mevcut verileri (topoğrafya, ulaşım, mevcut dereler, etaplama verileri) dikkate alınmıştır.

Bu sistem farklı zamanlarda yapılacak gelişme bölgelerini de besleyecek nitelikte geçişken yaya kullanımlarını sağlayacak ana bir sosyal kullanım allesi ve ona eklenmiş ilgi çekici, yaşayan, okunaklı küçük meydanlar (avlular) içeriyor. Birbiri ile ilişki kuran bu ağ aynı zamanda bir kentin de olması gereken geçişken ve net bir hiyerarşiye sahip dokusunu yansıtmaktadır.

On yedi Eylül Üniversitesi Yerleşkesinin yukarıda bahsettiğimiz nitelikte bir kampüs olması için 4 temel noktadan yola çıkarak tasarım kararları alınmıştır;

- 1-Konumu Anlamak- Kent ile tasarım alanının ilişkisinin kurulması
- 2-Tasarım alanının yakın çevre ve yerleşke gelişim bölgeleri ile ilişkisi
- 3- Program ve Aktivite Analizi - İşlevleriyle yaşayan ve zaman içinde geliştirilebilecek-sürdürülebilir bir organizmanın oluşturulması
- 4- Tasarım alanının iç-dış sorunlarının irdelenerek yerleşim kurgusunun oluşumu

1. MANSİYON

Proje Müellifi: Hüseyin Kahvecioğlu, Nurbin Paker, Birge Yıldırım Okta, Sibel Ürem, Elçin Kara, Gürkan Okta, Bahar Aksel Enşici, Damla Turan

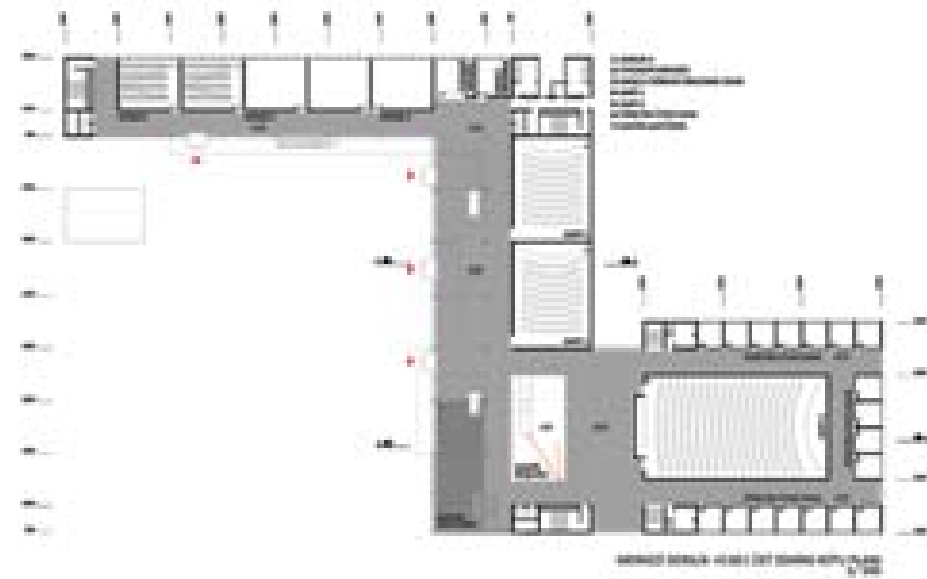
Üniversitenin mekânsal ve toplumsal olarak kendisinden beklenen etkiyi yaratabilmesinin en önemli adımı, içinde yer aldığı kent ve toplum ile doğrudan iletişim kurabilmesidir. Kampüslerin içe kapalı yapısının değişerek dışa açılması, mekânsal olarak kentin bir parçası olarak gelişmesi bu anlamda önem taşımaktadır.

HİBRİD KAMPÜS: Kent Yaşamının Doğal ve Aktif bir Parçası

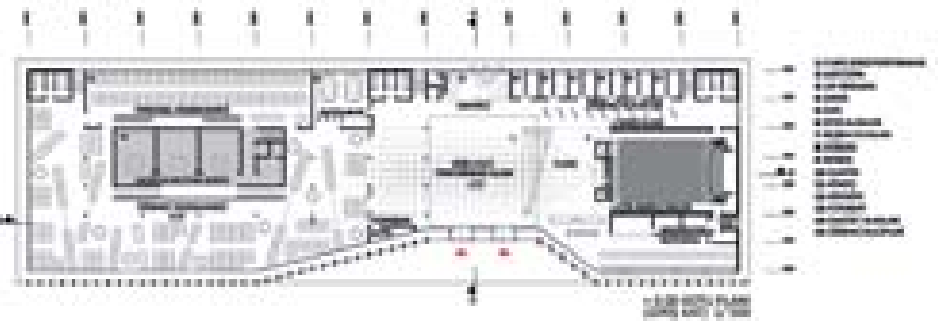
Üniversitenin mekânsal ve toplumsal olarak kendisinden beklenen etkiyi yaratabilmesinin en önemli adımı içinde yer aldığı kent ve toplum ile doğrudan iletişim kurabilmesidir. Kampüslerin içe kapalı yapısının değişerek dışa açılması, mekânsal anlamda kentin bir parçası olarak gelişmesi bu yönden önem taşımaktadır. *Hibrid Kampüs* yaklaşımı, üniversite kampüslerinin hem mekânsal hem de sosyal olarak içinde yer aldıkları kente entegre olmasının ve kentin doğal bir parçası olarak işleminin önemini vurgulamaktadır. İçe kapalı kampüs fikrine alternatif olarak geliştirilen bu yaklaşım daha uç noktada kentin kendisinin bir öğrenme alanı / kampüs haline gelmesini önermektedir. Bu çerçevede kent yaşamının aktif bir parçası olarak değerlendirilen üniversite kampüsü, kendi içindeki mimari kurgusu kadar, kent ile kurduğu mekânsal ilişki ile ön plana çıkar. “Toplumsal Sorumluluk”, “Çevresel Sorumluluk” ve “Sektörel Etkileşim” tasarımı yönlendiren kent ve çevreyle ilişkinin farklı katmanlarıdır. Bu genel yaklaşım içinde tasarlanan Bandırma Onyedil Eylül Kampüs alanı, içinde bulunduğu çevreye duyarlı bir yaklaşımla karbon ayak izini en aza indirmeyi hedef er şekilde tasarlanmıştır. Güçlü bir şekilde esen hâkim rüzgâr, genel yerleşim kurgusunu etkileyen en önemli doğal veridir. Kampüsle birlikte tüm kente hizmet edebilecek ortak işlevler lineer bir kamusal alan üzerinde yer almakta, bu alan bir uçta şehrin mevcut yerleşim alanına, diğer uçta şehrin gelişme alanına bağlanmaktadır.

“Hibrid Kampüs” içinde sirkülasyon ve açık alan sistemi, kampüsü kentle bağlarken aynı zamanda kampüste kamusal kullanımı canlandırmak üzere çeşitlenmiştir. Bu bağlamda geliştirilen peyzaj tasarımı, kent-kampüs arasında bir bağ niteliğinde olup çeşitli stratejiler üzerinden şekillenmektedir. Proje kapsamında fitoremediasyon tekniği ile ekolojik ve ekonomik olarak bölgede ağır sanayinin yarattığı kirliliğin agronomik olarak iyileştirilmesi ile çevre kirliliğinin azaltılması hedef enmektedir. Kampüste yaratılan yeşil açık alan sistemi üst ölçekte kentle ekolojik ve fiziksel bağı sağlarken yapı ölçeğine de sızar. Meydanlar, iç avlular – boşluklar, rekreatif sahneler, amfiler ile bütünleşerek öğrencilerin kampüsü yaşamını canlı kılar. Söz konusu sürekli kurgu içinde boşluklar, avlular, meydanlar ekolojik tasarım parametreleri doğrultusunda enerji etkin bir peyzaj karakterinin gelişimini destekleyecek ve mikroklimatik bir ortam sunacak şekilde tasarlanmıştır. Sert zeminlerde yer alan yumuşak yüzeyler, suyun korunumu ve geri kazanımını olanaklı hale getiren ve kendi içinde hiyerarşik bir sisteme sahip olan, enerji korunumu ve mikroklimatik ortamların oluşumuna hizmet eden “yeşil hücreler”dir. Yeşil hücreler içinde yer alan bitki türleri yağmur suyunun toprak tarafından emilmesine hizmet eden aynı zamanda mimari kimliği destekleyen otsu türleri ve pereniyalleri içermektedir. Kampüs içinde yer alan otoparklar peyzaj yüzeyi olarak kurguya dahil edilmiş ve karasal radyasyonu kontrol etmek amacı ile geniş yapraklı ağaç kullanımları ile desteklenmiştir. Otopark alanı içinde yer alan geniş yapraklı ağaçların zeminle olan bağlantısını tanımlayan toprak yüzeyler, zemin seviyesinde otsu türleri barındıran, sert zeminler üzerinde ise yüzeysel akış sularının emileceği tampon bölgeler olarak tasarlanmıştır. Mevsimsel döngüleri görünür kılan ve ağaç, çalı ve otsu türleri içeren peyzaj katmanları farklı dış mekân aktivitelerine hizmet eden işlevsel bir kurgu içerisinde çözümlenmiştir. Merkez kampüs alanının batı kesiminde yer alan ağaçlık alanda yer alan genç ağaçların bir kısmının, yapılan planlama doğrultusunda kampüsün diğer kısımlarına nakledilmesi (transplantasyon) önerilmektedir. Bunların dışındaki tüm ağaçlar korunmaktadır.

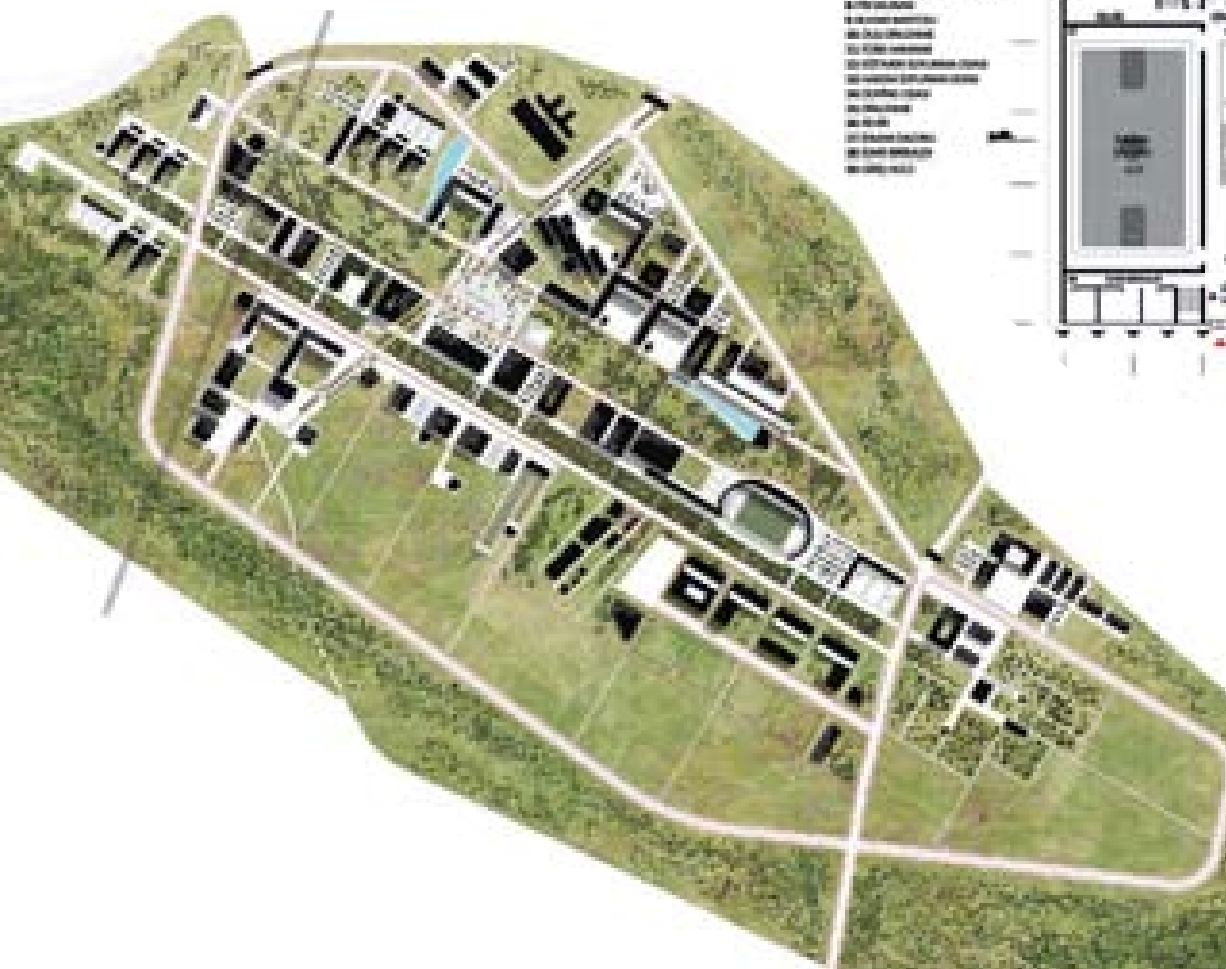
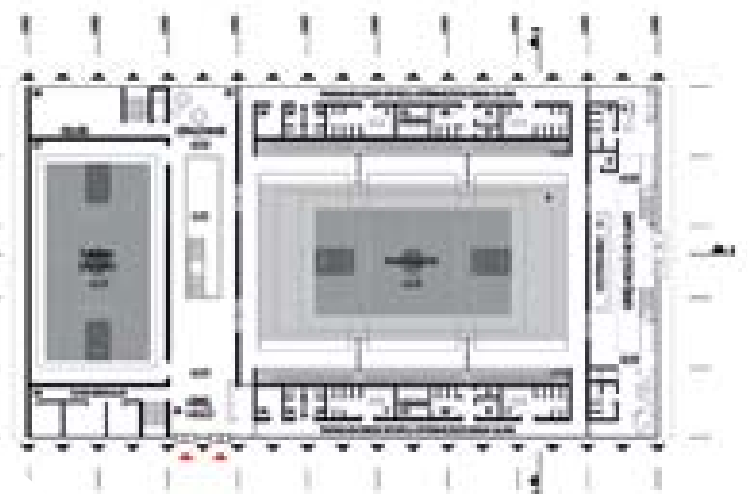
NEARBY DRUGS:

Abstract

DATA FROM SALON

2. MANSİYON

Proje Müellifi: Kemal Serkan Demir, Ece Türkel Demir

Üniversiteler, kamusal alanın oluşumunda farklı rollere sahiptir: bir yandan, geleneksel anlamda, bilginin üretildiği, tartışıldığı ve toplumda paylaşıldığı bir yer iken, diğer yandan üniversite topluluğunun hem kendi içinde birbirleriyle, hem de üniversite dışındakilerle etkileşime geçmesini sağlayan kamusal mekanlardır. Öğrencilerin ve akademisyenlerin planlı ve kendiliğinden gelişen farklı tür sosyal platformlarda bir araya gelmesi, fikirleri ve benzer ilgilerin paylaşılması/üretilmesi bağlamında önemlidir.

Bu bağlamda; alana dair getirilecek her önerinin; fakülte binaları ile birey arasındaki ilişkinin, bütünleşmenin, kültürel etkinlik odaklı, çoklu fakat tanımlı bir kurgu üzerinden yorumlanması ve mevcut doku karakteristikleri gözardı edilmeden "yere ait", doğal ve sosyal verileri koruyarak iyileştiren; bir karşılaşma, buluşma ve ortak etkinlik alanı olarak ele alınması hedef enmiştir.

Yerleşkenin; çeşitli insanları ve düşüncelerini bir araya getiren, sosyal değişim ve entellektüellik için potansiyel bir çevre olarak kurulması ve işletilmesi amaçlanmıştır. Kampüsün fiziksel karakteri ve kalitesini binalar ve açık alanlar tanımlayacak, açık alanlar kampüs alanı için birleştirici, dengeleyici, paylaşılan mekanlara dönüşecektir. Açık alanları oluşturan sokaklar, yürüyüş yolları, yeşil alanlar, avlular, meydanlar, bahçeler ve oyun alanları birleştirici çeşitli potansiyellere sahip birbirine bağlı elemanlara dönüşecektir.

Kampüs yaşamında sosyal etkileşimi en üst seviyeye taşımak için ortamların kamusal mekanlar açısından cömert olmalarına özen gösterilmiştir. Her fakülte binasının kaliteli iç mekan, sosyal aktivite ve toplanmalar için uygun açık alanlara ihtiyacı olduğu düşüncesiyle

her bir fakülte binasında özel alan ve kamusal alan dengesine özen gösterilmiştir.

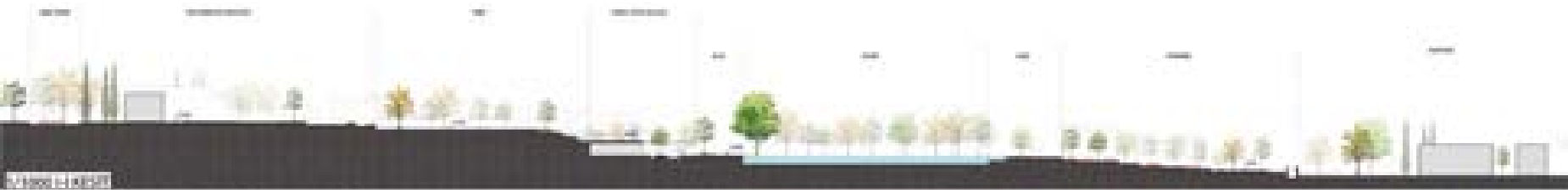
Üniversite yerleşkesi olarak tanımlanmış alan; bir tepe üzerinde, oldukça eğimli bir yapıya sahiptir. Bu durum; ilk bakışta cezbedici gibi görünse de kampüs gibi çoklu mekanların üretildiği yerleşkeler için uygun ve iktisadi bir durum yaratmamaktadır. Bu yüzden; arazi eğim yapısının doğru okunarak bu durumun nasıl optimum şartlara taşınacağı üzerinde durulmuş, her bir bina ve yakınındaki fiziki çevrenin oturtulduğu kot ile ilişkisi sorgulanmıştır.

Üniversite mimari düzeninin ana özelliği; akademik ve sosyal kullanışların yoğun ve kentsel karakterdeki bir mimari ortamda birbirlerine kaynaştırmalarıdır. Bu yüzden, üniversitenin merkez noktası olarak seçilen alan; ana yaklaşım allesi üzerinde, tarifi kolay, merkezde, her kullanıcı tarafından eşit mesafede ve kolaylıkla erişebilir olmalısına hassasiyetle yaklaşmıştır.

Üniversite meydanı; diğer gelişim alanları ile merkez yerleşke arasındaki ilişkiler ve kot akışları göz önünde bulundurularak merkez yerleşkenin güney orta kısmına yerleştirilmiştir. Böylece, genişleme bölgeleri dahil her nokta yayaların 10 dk'da ulaşılabilirliği mümkün kılınmıştır.

Kampüs yaşamı tipolojisi ve iklimsel veriler göz önünde bulundurulduğunda her bir birim kendine ait bir avlu ile kümelenilerek her bir fakülte için bu mekanların korunaklı komfor bölgelerine (comfort zone) dönüşmeleri amaçlanmıştır. Bu mekanların sert rüzgara karşı zayıf kaldığı noktalarda ise rüzgar kesici peyzaj önerileri getirilmiştir.

Merkezi yerleşke alanı için ön görülen yaya alleleri esnek gelişmeyi mümkün kılmasına önem verilmiştir. Çizgisel ulaşım sisteminin bir parçası olarak birbirine paralel gelişen yaya aks sistemleri kendi içinde

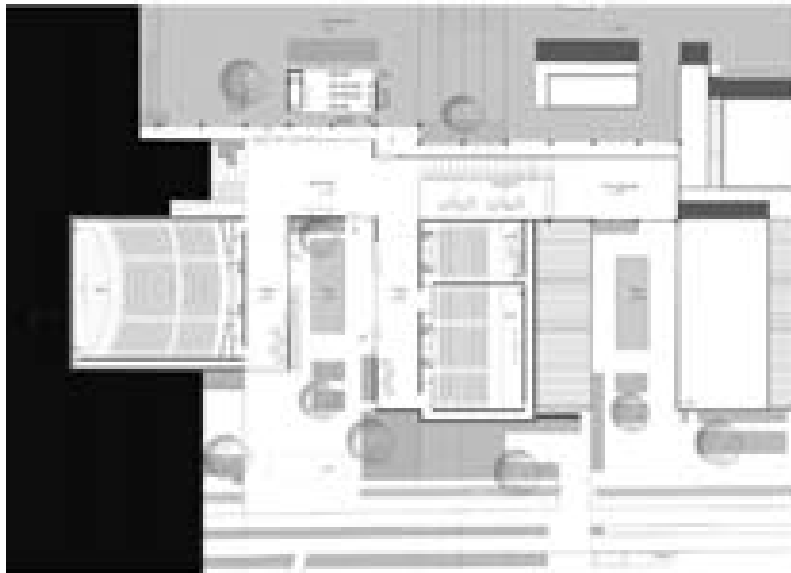

bir gridal bir yapı oluşturarak taşıt yolunu arazi çeperlerine itilmesini sağlamıştır. Böylece alanın her bölgesine yaya erişimleri kolaylaştırılmış, yaya hareketleri teşvik edilmiştir. Taşıt trafiği ise çekme mesafesi boyunca yerleşke çevresinde dolandırılmış, mekanları sırttan beslemesi sağlanmıştır.

Öneri projeye birlikte sosyal ve kültürel gereksinimlerinin karşılanması hedeflenmiştir. Bu kapsamda; açık ve kapalı alanlarda çeşitli rekreasyon alanları tasarlanarak merkezin daha cazip ve konforlu hale getirilmesi düşünülmüştür. Alanlar cazip hale getirilirken doğayla uyumlu ve sürdürülebilir olmasına özellikle dikkat edilmiştir. Bu nedenle de peyzaj tasarımı yapılırken 'sadece görsel değil; fonksiyonel de olmalı' mantığıyla yola çıkılmıştır. Bitkilerin renk ve doku etkilerinin yanı sıra sürdürülebilir tasarım kapsamında yerel oluşu, su tüketimleri, bölge iklimine uygunlukları ve de kuraklığa toleransları konuları ön planda tutulmuştur. Böylelikle bakım maliyetleri minimuma düşürülmesi hedeflenmiştir.

1/500 KAPALI SPOR SALONU PLANI

1/500 MERKEZİ DEĞİRLİKLER 1:500 KİTAPLIĞI PLANI

3. MANSİYON

Proje Müellifi: Özge Öztürk, Berrin Özdemir, Fatma Sezgin, Süveyda Bayraktar Atagür

Üniversite, yalnızca bir yüksek öğrenim kurumu değil, toplumun sosyokültürel tabanını oluşturan genç nüfusun yetiştiği yapısal çevredir. Bu anlamda bir üniversitenin yarattığı kampüs kültürü ve öğrencilere sunduğu anlayış, en az akademik altyapısı kadar önemlidir. Kentin sosyal yapısıyla entegre bir kampüs, karşılıklı bir ilişkiler ağı oluşturur, kenti beslerken aynı zamanda bu sosyal yapıdan beslenir. Yeni kurulan Bandırma Onyedİ Eylül Üniversitesi'nin öngörülen kampüs kurgusu da bu vizyon doğrultusunda, kamusal niteliğiyle kentin yaşayan bir parçası olarak kentin yapısal dokusuna entegre olabilecek ve iç mekânsal organizasyonunda etkileşim alanlarının maksimizasyonunu sağlayacak şekilde kurgulanmıştır.

Yerleşkeyi bu öngörü içerisinde tasarlayabilmek için ilk yaklaşım üniversite arazisinin kent ile mevcut ilişkisini tanımlamak üzerinden şekillenmiştir. Proje konusu yerleşke alanı, gelişmekte olan kent ile Bursa - Çanakkale yolunun ayırdığı tarım arazileri arasında tampon bölgede kalmaktadır. Konumsal olarak yakın ilişki içerisinde bulunduğu kent hastanesi ve inşa edilmekte olan büyük ölçekteki eğitim yapıları ile kentli için kullanım akışının zaten oluşmuş durumda olması, yerleşkenin kent parçası olma niyetini destekleyecek niteliktedir. Arazinin diğer ara kesitlerini oluşturan tarım arazileri ve otoyol da kentle farklı nitelikte fiziksel ilişki kurma potansiyelleri olarak değerlendirilmiştir.

Yerleşkenin şekillendirilmesine ilişkin ilk fiziksel hamle mevcut ulaşım akslarından kamusal girişleri tanımlayıp, ihtiyaç programındaki uygun fonksiyonları bu bölgelerde toplamak üzerinden geliştirilmiştir. Yerleşke içerisine alınan kamusal kullanımın akademik birimler için de devamlılığı adına, üniversite gelişim planında öngörülen etaplama bölgeleri içerisinde, kamusal girişleri birbirine bağlayan bir kamusal aks tanımlanmıştır. Yerleşkenin ilk etabından son halini alana

kadar sürekliliğinin sağlanmasına özen gösterilen bu kamusal aksın oluşturulabilmesi için akademik birimlerin yerleşimi ile bir çeper-iç ilişkisi kurulmuştur. Oldukça geçirgen karakterde davranan çeper birimler, iç olarak belirtilen kamusal aksın beslenmesi için kullanılmış ve akademik yapıların arasında, sosyal donatı yapılarını da içerisinde eriten yeşil, sürekli bir hat tanımlamıştır.

Yerleşke içi erişim ve etkileşimin mümkün olduğunca kamusal niteliğini koruyabilmek adına, ulaşım kararları yaya öncelikli bir yerleşke kesiti üzerinden oluşturulmuştur. Araç trafiği için çeperin etrafından ring hattı tanımlanmış ve servis yolları ile donatı yapılarına sağlanan erişim, yaya akışına minimum müdahale edecek şekilde konumlandırılmıştır.

Tasarımı şekillendiren en önemli donelerden biri de üniversite vizyonunda halihazırda belirtilen sürdürülebilirlik hedefi olmuştur. Bu amaçla hem fiziksel, hem de sosyal katmanlarda kararlar önerilerek üniversitenin öncelikle kendi ihtiyaçlarına kendisi yanıt vermesi, sonrasında da kent ölçeğinde dönüşümü tetiklemesi öngörülmüştür.

Projedeki fiziksel katmandaki sürdürülebilirlik stratejileri ve alt detaylardaki tüm çalışmalar, projenin doğal çevrenin üç temel bileşeni olan hava, su ve toprak alıcı ortamlarına yapacağı etkilerin tespiti ardından bu etkilerin azaltılması için çalışmalar planlanması şeklinde kurgulanmıştır.

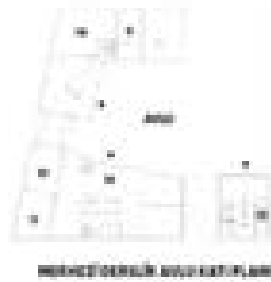
Yerleşkedeki sürdürülebilirliğin sağlanmasının en büyük parçasını geri dönüşüm stratejileri oluşturmaktadır. Rüzgar gülleri ve güneş panelleri ile yenilenebilir enerji potansiyelleri değerlendirilmiştir. Su geri dönüşümünü sağlayabilmek amacıyla gri su ve biyodisk kullanımı önerilmiştir. Yerleşke içi atık yönetim planı hazırlanmış ve geri kazanım maksimizasyonu için maddesel geri kazanım tesisi ve kompost üretimi kullanılmıştır. Akıllı ulaşım sistemi ile düşük karbon emisyonu hedef enerek, peyzaj kararları ile bu hedef desteklenmiştir. Yerleşke genelinde yerel ve adaptatif bitkilendirme benimsenerek kendini sürdürebilen ekosistemler kurgulanmıştır.

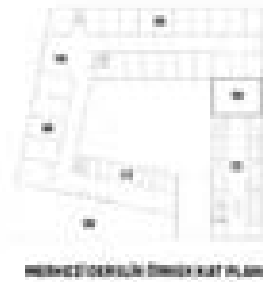
OL TOMERAPLAR VAZİYET PLANI

ÖĞRENCİ MERKEZİ VE MERKEZİSİZLİK TEKNİK KAT PLANI

MERKEZİSİZLİK AVLU KAT PLANI

MERKEZİSİZLİK TİNEK KAT PLANI

ÖĞRENCİ MERKEZİ VE TİNEK KAT VE AVLU KAT PLANI

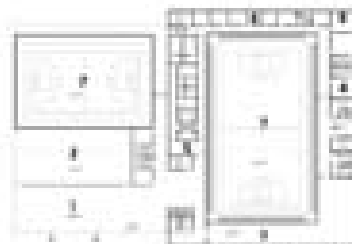

ÖĞRENCİ MERKEZİ VE TİNEK KAT PLANI

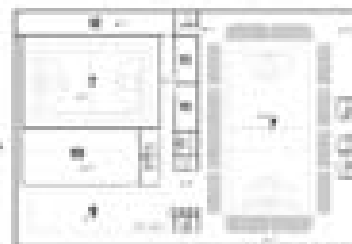

ÖĞRENCİ MERKEZİ VE TİNEK KAT PLANI

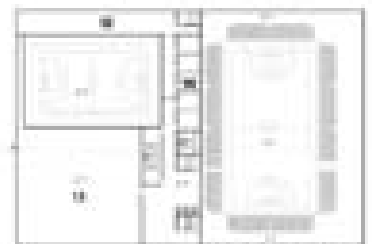
1. Giriş	16. Kütüphane
2. Kütüphane	17. Kütüphane
3. Kütüphane	18. Kütüphane
4. Kütüphane	19. Kütüphane
5. Kütüphane	20. Kütüphane
6. Kütüphane	21. Kütüphane
7. Kütüphane	22. Kütüphane
8. Kütüphane	23. Kütüphane
9. Kütüphane	24. Kütüphane
10. Kütüphane	25. Kütüphane
11. Kütüphane	26. Kütüphane
12. Kütüphane	27. Kütüphane
13. Kütüphane	28. Kütüphane
14. Kütüphane	29. Kütüphane
15. Kütüphane	30. Kütüphane

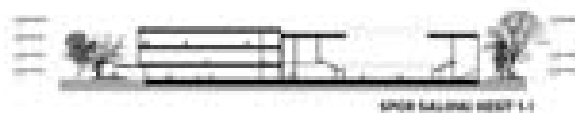
SPOR SALONU (SPORTS HALL)

SPOR SALONU (SPORTS HALL)

SPOR SALONU (SPORTS HALL)

SPOR SALONU (SPORTS HALL)

SPOR SALONU (SPORTS HALL)

1. Giriş	16. Kütüphane	31. Kütüphane
2. Kütüphane	17. Kütüphane	32. Kütüphane
3. Kütüphane	18. Kütüphane	33. Kütüphane
4. Kütüphane	19. Kütüphane	34. Kütüphane
5. Kütüphane	20. Kütüphane	35. Kütüphane
6. Kütüphane	21. Kütüphane	36. Kütüphane
7. Kütüphane	22. Kütüphane	37. Kütüphane
8. Kütüphane	23. Kütüphane	38. Kütüphane
9. Kütüphane	24. Kütüphane	39. Kütüphane
10. Kütüphane	25. Kütüphane	40. Kütüphane
11. Kütüphane	26. Kütüphane	41. Kütüphane
12. Kütüphane	27. Kütüphane	42. Kütüphane
13. Kütüphane	28. Kütüphane	43. Kütüphane
14. Kütüphane	29. Kütüphane	44. Kütüphane
15. Kütüphane	30. Kütüphane	45. Kütüphane

SPOR SALONU (SPORTS HALL)

Ayrıca yerleşkenin tarım arazileri ile ilişki kurduğu ara kesitlerde işlettiği büyük tarım arazileri sayesinde kendi besin döngüsüne katkıda bulunması hedeflenmiştir. Bunların haricinde, yerleşke kullanıcılarının birbirleri ve kentli ile sürekli etkileşim alanları da bir sürdürülebilirlik katmanı olarak nitelendirilmiş ve bu doğrultuda açık mekan organizasyonları, paylaşımı destekleyen kolektif mutfak, takas salonu gibi fonksiyonlarla hedeflenen sosyal katmanın sürekliliği öngörülmüştür.

4. MANSİYON

Proje Müellifi: Halit Levent Fırat, F. Tuğba Okcuoğlu Fırat, Selçuk Kışmır, Zeynep Şahin Ercan, Nefise Kahraman

I. Üniversite

Üniversite sadece meslek edinilen bir yer değil; olgulara/meselelere taze bir bakış açısı üretilen, bireylerin sorgulayıcı ve eleştirel tavrı öğrendikleri, bir duruş edindikleri, bir görgü kazandıkları kurumun adıdır; kendine has bir ananeye sahip olması beklentisi yersiz değildir. Bir üniversitede kurgulanacak olan ve “öğrenci”nin fark etmesi sağlanacak en önemli şey belki de oradan mezun olmanın ne anlama geldiğiyle ilgilidir.

Kampüs Aslında Neyi İnşa Eder?

Kampüs üniversitenin yüzüdür, ustaca tasarlanmış ve iyi inşa edilmiş bir kampüs mimari diliyle üniversitenin heyecan verici yaşantısını da kurar; üniversitenin sadece fiziksel çevresini değil kendine has entelektüel kültürünü de inşa ve ifade eder.

Kampüs yaşamı “öğrenci” olmanın lüksüne dair; özgür düşünceyi gerçekleştirebilmek için hayatın/gündeliğin hoyrat akışından, dertlerinden kurtarılmış bir bölge olmaya dair imayı her zaman içinde barındırır.

Bir düşünce geleneği binalarla inşa edilemez şüphesiz, fakat bu fiziksel bütünlük böyle bir niyetin başlangıç noktası olabilir. Bu bağlamda kampüs bu kuşatıcı düşüncenin hissedildiği güven veren ve referans noktası oluşturan bir kurum olarak üniversiteyi inşa eder.

II. Öneri

1- Ana Fikir: İç/dış - Yürüyüş omurgası

Tüm Masterplan, üniversite yaşamının gerçekleşeceği akışı mekânsal olarak kuran ana yürüyüş güzergahı çerçevesinde planlanmıştır. Bu yürüyüş hattı üniversite yapıları ve peyzaj bütünüyle sarmalanmış bir ‘iç’ tir. Kimi zaman yoğunlaşarak daralır ve akışkanlaşır, kimi zaman

genişler ve meydanlaşır, kimi zaman diğer kollarla kesişir, kimi zaman da bir ferahlık ve sükunet alanı olan geniş çayırıklara veya bir gölete açılır. Üniversitedeki bireylerin açık alanda ve birbirleriyle etkileşim içinde olabilmeleri için pek çok donatıyı ve olanağı içinde barındırır.

Yürüyüş omurgası ve onu kurgulayan binalar ulaşım ve servisin sağlanacağı taşıt ve bisiklet yoluyla çevrelenmiştir. Böylelikle dışarıda gerçekleşen taşıt sirkülasyonu, içeride gerçekleşen yaya sirkülasyonu birbirinden ayrılmış, çeşitli noktalarda kontrollü ve düzenlenmiş biçimde birbirine teması sağlanmıştır. Bisiklet yolları dışarıda yüksek, içerideyse daha düşük hızlara müsaade edecek döşeme kaplamasıyla yayanın ve tüm sistemin ayrılmaz bir parçasıdır.

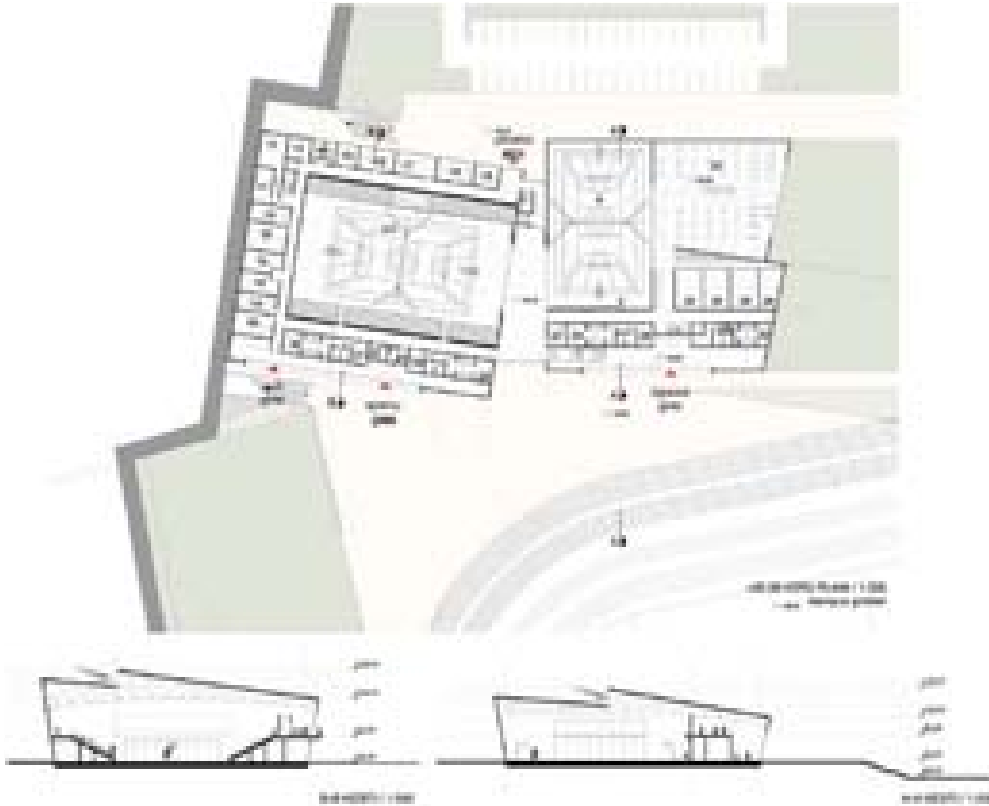
2- Meşe

Yarışma alanının ortasında yükselen meşe ağacı bir peyzaj nüvesi olmaktan öte kurulacak olan üniversitenin geleneğini ve söylemini inşa etmeye başlayacağı, tutunulacak önemli bir sembolik öge olarak da kampüsün odak noktasına yerleşmiştir. Meşe yarışma alanında yaşayan en köklü varlık ve en değerli referans noktasıdır. Kütüphane, merkezi derslik, öğrenci yaşam merkezi ve -onun bir devamı olarak öğrenciler tarafından aktif şekilde kullanılması düşünülen- kültür/kongre merkezi ile birlikte kampüsün akademik kalbini ve yürüyüş omurgasının merkezini oluşturur.

3- Kompakt Kampüs

Genişleme bölgeleriyle kıyaslandığında programdaki kapalı yapıların m² bazında yarısından fazlası merkez yerleşkededir. (240.000/217.000 m²) Buna karşı, genişleme alanları merkez alanının 3,5 katı kadardır. Bu da merkez ve genişleme alanları arasında 4 katlık dengesiz bir yoğunluk farkı olduğu anlamına gelir. Genişleme bölgelerindeki kampüs yapılaşması, büyük alanların içinde dağılma, kaybolma ve merkezden kopma riskiyle karşı karşıyadır.

Bu durumu engelleyebilmek için genişleme bölgelerindeki yapılar merkez alanla birleşecek şekilde çeperlere çekilmiş; masterplan, sü-

rekliliğin ve yaya ölçeğinin muhafaza edildiği “kompakt kampüs” anlayışı çerçevesinde geliştirilmiştir.

Yürüyüş omurgasının etrafında yoğunlaşan yapısalılık her genişleme bölgesinde süreklilik içinde eklenerek genişler. Bu yapısalılık dışarıya doğru kendini kademeli olarak rekreatif peyzaja, zirai peyzaja ve en dışarda da yeşil çepere bırakır.

Kampüsün geometrik merkezi de sayılabilecek Rektörlük meydanının

dan çizilen 5 dakikalık yürüme çemberi ($r=400$ m), kampüs yerleşiminin en önemli ve yoğun %80’lik bölümüne erişebilmektedir. Aynı noktadan atılan 7,5 dakikalık ($r=600$ m) çember ise 3. Genişleme alanı hariç kampüsün tamamına tam erişim sağlamaktadır. Bu da bir öğrencinin kampüsün en önemli %80’lik bölüm içerisinde herhangi iki nokta arasını maksimum 10 dakikada gidebileceği anlamına gelir. Bu süre 3.bölge hariç kampüsün tamamı için 15 dakikadır.

PARK - KAMPÜS

5. MANSİYON

Proje Müellifi: Mete Keskin, Esra Yılmaz Keskin, Dünya Dicle, Pelin Özkan, Öykü Kocaman

Üniversite mekanları, eğitimin tarzını etkileyen ana öğelerdendir. Yerleşkenin oluşumunda “deneyim için bir ortam yaratmak”, fikrinden yola çıkılarak, mekanın eğitimle olan ilişkisi belirlenmiştir. Tasarımda kullanıcı deneyimi ön planda tutulmuş, devamlılık arz eden birçok mekansal parça ile karşılaşma olasılığını arttıracak bütünsel bir kurguya gidilmiştir. Sosyal çarpışmalara ve farklı disiplinlerden kişilerin bilgi paylaşımına olanak sağlayacak, yaya odaklı bir kampüs tasarlanmıştır, açık alan kullanımı önemsenerek odağa alınmıştır. Kampüsün, eğitim amacıyla birlikte bünyesinde buluşturduğu sosyal ve kültürel işlevler ile bütüncül bir yaşantı tanımlanmıştır. Kampüsün bütüncül bir bakış açısıyla, kentle yoğun ilişkiler kurması ve kentliyi de içine alan bir sosyo-kültürel odak olması amaçlanmaktadır. Bütüncül kampüs algısı ve yaşantıyı odağa alan bir tasarım anlayışı geliştirilmiş, yapılar, yarı açık ve açık alanlar arası süreklilik ve fonksiyonel uyum gözetilmiştir. Deneyimsel mekan anlayışı ile kullanıcıyı içine alan ve etkileyen mimari mekan kurguları oluşturulmuştur. Kampüs tasarımının ana kurgusunu oluşturan yaya omurgası (alle) tüm bölgeleri birbirine bağlayarak mekansal bir örüntü oluşturan en önemli mekansal bağ kurucudur. Alanı çevreleyen yaya omurgası ve bu omurgaya takılan tasarım parçacıkları ile çevrelenen merkez park ile bir sosyal yaşam odağı oluşturularak, kampüsün ana planlama karakterini belirleyen park odaklı merkezci bir kampüs kurgusu oluşturulmuştur.

Kesintisiz yaya yollarını içeren “alleler sistemi” ile birbirine akan, açık-yarı açık ve kapalı mekanları ile yaşantıyı kucaklayan farklı deneyim mekanları kurgulanmıştır. Alle (yaya omurgası); fakülte yapı oluşumlarını da etkileyerek deneyimsel mimari mekanlar oluşumuna katkı sağlamaktadır. Bu alleeye takılan yapılar kümesi ise kendi içinde

avlulu birimler, yarı açık mekanlar ve yapılara farklı bölgelerden alışlar sağlayan farklı mekansal deneyimler sunmaktadır. Örüntüye katılan tasarım parçacıkları, kampüs ölçeğini karşılarken, aynı zamanda kendi içinde oluşturduğu açık-yarı açık ve kapalı mekansal kurgular ile insan ölçeğini de oldukça önemsemektedir. Yönlendirici peyzaj kurguları ile de fonksiyonlar arası birliktelikler ve yaya akışlarına yönelik düzenlemeler yapılmıştır.

Kurguda, yaşantının çekirdeğini oluşturacak yapılar grubu bir arada konumlandırılmıştır; Sosyal ve kültürel fonksiyonlar bir arada düşünülerek, bu fonksiyonların kampüsün kalbini oluşturması hedeflenmiştir. Bu anlamda konseptte ele alınan yaya omurgasına takılan birimler ve bu yaya omurgası içinde kalan; merkezde oluşturulan yeşil parka bağlanan sosyal ve kültürel fonksiyonlar yerleştirilmiştir.

Cephe ve yapı kütle kurgusunda, fakülte birimleri benzer dilde tasarlanırken, sosyal ve kültürel fonksiyonları içeren yapıların farklılaşarak, kampüste her birinin kendine özgü yaklaşımının olması amaçlanmıştır. Böylece fakülte yapıları daha sakin ve benzer bir dilde seyrederken, karşılaşılan sosyal-kültürel yapılar farklı bir algı oluşturarak röper olma vazifesi görebilecektir.

Mimari zemin kurgusu ve zemin düzenlemelerinde, alleeeye takılan yapıların “sosyal yaşam odağı” olan park ile bütün olarak çalışması hedeflenmiştir. Tek bir alan olarak düşünülmüş bu bütünsellik, projenin açık alan kullanımını organize etmektedir. Bu bağlamda bu park içerisinde büyük bir gölet ile çevresinde konumlanan rekreasyon alanları tasarlanmıştır. Park içerisinde çeşitli rekreasyon alanlarına yönelik dinlenme ve etkinlik mekanları farklılaşan peyzaj tasarımları ile kendini göstermektedir. Tüm fakülte birimlerinin bu ana parktan her anlamda beslenmesi ve tüm kentlinin de bu sosyal yaşam odağını deneyimlemesi öngörülerek, nitelikli bir kampüs yaşantısı kurgulanmıştır.

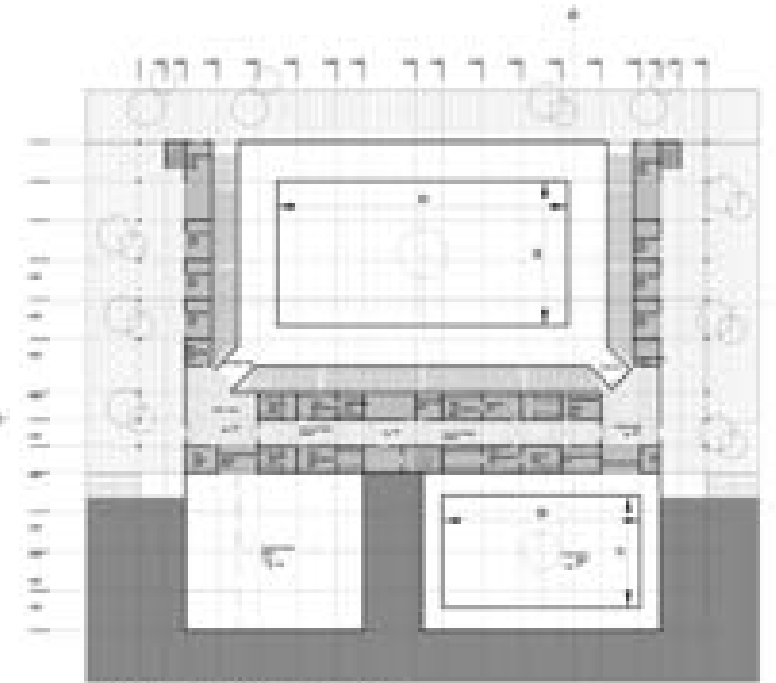

AA KESİTİ (Öğrenci Yemeği Merkezi)

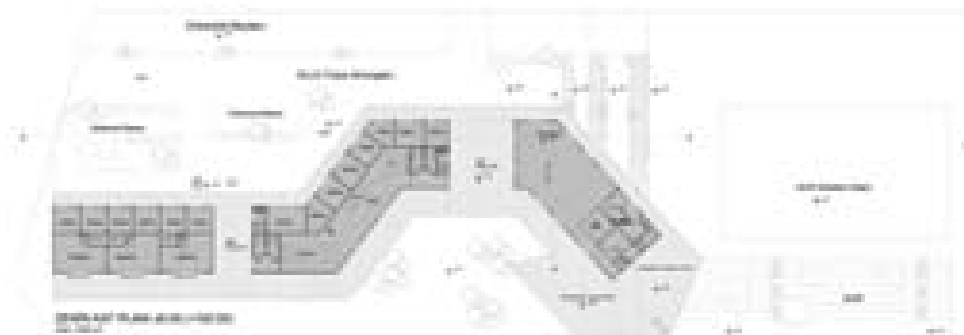
MERKEZİ DERSLİKLER

ZEMİN KAT PLANI ±0.00 (+162.00)
Alan: 1000 m²

ZEMİN KAT PLANI ±0.00 (+147.00)
Alan: 400 m²

Freiburg, ALMANYA:

UÇAN KUŞUN KANADINDAN ENERJİ ÜRETMEK!

Kendi enerjisini üreten “Özgür Şehir”...

Mimar
Aytaç Özen

Ekim 2016

Almanya'nın güney batısında bulunan şehir “üç ülke üçgeni” içinde kalır. Fransa'ya 25 km, İsveç'e 60 km uzaklıkta olan şehrin Türkçe anlamı için “Özgür Şehir” kullanılabilir.

1091 yılında kurulduğundan bu yana ki süreçte çok önemli tarihi olaylara tanık olan şehir 2. Dünya Savaşında İngiliz Hava Kuvvetleri ile bombardımana maruz kalmış ve sadece on dakikada 2700 kişi hayatını kaybetmiştir. Freiburg'un adı bu ve bunun gibi daha nice önemli olaylarda geçse de başlıktan da anlayabileceğiniz üzere ben size bu şehrin enerji kaynaklarını ve kullanımını anlatacağım.

Freiburg, Almanya'nın en güneş alan ve en sıcak şehridir ama aklınıza hemen tropikal bir iklim veya Antalya gibi bir yer gelmesin, daha ziyade Ankara'yı iklim için örnek gösterebiliriz. Peki Ankara gibi bir Almanya kentinde nasıl enerji üretilir?

Bu şehrin enerji temini için, 1968 yılında Federal Almanya hükümeti bir dizi temiz olmayan enerji kaynaklarını kullanmayı önermiş (termik ve atom santralleri vb.) ama çıkan isyan ve yapılan eylemler sonunda hükümet tarafından bu yatırımlara vazgeçilmiş ve kent yetersiz enerjisizliğe mahkum edilmiştir.

Bu olayla birlikte kent, ekolojik ve Yeni Sol hareketin merkezi haline gelmiş hatta “Yeşiller” partisinin, ülkede en çok oy olan yeri haline dönüşmüştür. Tam anlamıyla ekolojik hippie hareketinin dünyadaki merkezi olmuştur.

Yetersiz enerji kaynakları ile başa çıkmaya çalışan kent, ilk olarak Jeotermal enerjiye başvurmuş ama var olan tektonik değerler ile yapılacak derin sondajların sisteme zarar vereceği anlaşıldığından bu yöntemden vazgeçip temiz enerji kaynakları arasında olan güneş ve su enerjisinden faydalanma alanında çok ciddi araştırmalara başlamışlardır. Bu sayede, kuruluş tarihi 1457 olan ve ülkenin en eski üniversitelerinden biri olan Albert-Ludwigs Üniversitesi temiz enerji alanında ülkenin en iyi üniversiteleri arasına girmiştir.

01

“Kara Orman” bölgesine çok yakın olan şehir için bu ormanın kaynaklarını da enerji üretmek için kullanmış ve bunun yanında yeni yapılan yapıların neredeyse hemen hepsinde ahşap teknolojilerinin kullanılmasına özen göstermişlerdir.

Bilindiği üzere, temiz enerji kaynaklarından sağlanan enerji şu an ki teknoloji ile katı yakıt vb ürünlerden sağlanan enerji miktarına göre çok düşük olduğundan tasarruf ve yalıtım Freiburg için çok önemli hale gelmiştir.

Asıl amaç enerji üretmekten çok tüketimi azaltacak hatta ihtiyacı kadar enerji harcamak olan konutlar tasarlayan mimarlar ve mühendisler, yalıtım için 40 cm’ ye yakın kalınlıkta katmanlar kullanmışlar ve bu sayede ısıtma ve soğutma için gerekli enerji miktarını çok düşürmüşlerdir. Bu tip yapılara literatürde “Pasif Ev (Passive House)” ismiyle rastlayabilirsiniz.

Pasif evler kendi enerjilerini üretir ve hatta bazıları tükettiğinden fazla üretir haline geldiğinden, yeni yapılacak inşaat üretimlerinde belediye tarafından mutlaka yakın parsel enerji üretimlerinin değerlendirilmesi istenmektedir ki yeni yapılacak inşaatının enerji hesaplamaları buna göre hesaplaşınsın ve diğer parsellerde ki enerji fazlalıkları sistemde kullanılsın.

02

01-02/ Hous der Bouera; tarım kooperatifi binası, Freiburg (Pasif ev örneği)

03/ Pasif Evler
04-05/ Yalıtım malzemesi kullanım örnekleri, Freiburg

03

04

05

Pasif evler ve yapılar için birden fazla enerji üretim ve yalıtım tekniği kullanılmaktadır. Birkaç tanesini örnekleyecek olursam enerji üretimi için güneş panelleri, ısıtma ve soğutma için zemin suyu kullanımı yaygın olup, yalıtım için ise taş ve cam yünü esaslı malzemelerle birlikte ağaç artığı, talaş vb. malzemelerde çoğunlukla kullanılmaktadır.

Çok fazla teknik detaya girip, yazıyı bir gezi yazısı olmaktan çıkarmak istemiyorum ama şehir bu temiz enerji ve temiz çevre ilişkisine o kadar önem veriyor ki ulaşımında öncelikli tercihleri bisiklet oluyor. Bu kullanım nedeniyle iş yerlerinin önlerinde daha çok bisiklet araç park yerleri ve girişlerde ise umumi duşlara yer verilmiş. Kent geri dönüşüm ve ayrıştırma işinde çok ciddi, yanlışlıkla elinizdeki bir çöpü ni-

telğine uygun çöp kutusuna atmaz iseniz ve bu görülürse sizi hemen uyarıyorlar.

Şehrin genel mimarisi ele alınırsa tipik yerel alman mimarisin hala kent silüetinde katkısının büyük olduğu söylenebilir. Tabii ki gotik mimari örnekleri de kent silüetinde ki yerini korumasının yanında modern mimari örnekleri son zamanda kentin görünümüne ciddi bir katkı sağlıyor. Başta modern ile klasiğin bu kesişimi irite edici bir ayırım gibi görülse de zamanla gözünüz alışıyor ve eski ile yeninin, genç ile yaşlının uyumu sokaklarda görülebiliyor. Çoğu Alman şehrinde az olan genç nüfus bu şehirde tam aksi şekilde gelişmiş, şehirde bulunan hızlı tren garı ile kent, bir öğrenci şehrine dönüşmüş ve bu modernizmin bir parçası haline gelmiş.

07

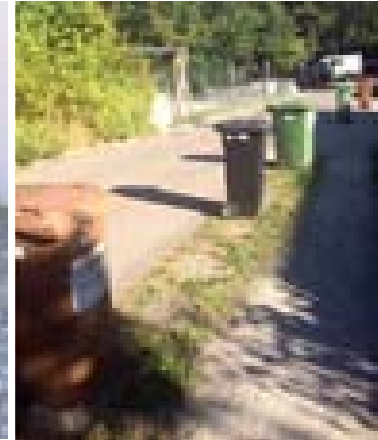
06

10

08

09

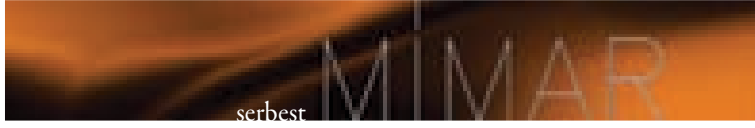

11

06-07-08-09/ Bisiklet park yerleri ve geri dönüşüm örnekleri, Freiburg
10/ Freiburg Kent Merkezi Görünümü
11/ Freiburg Kütüphanesi; Degelo Architekten + IttenbrechBühl, 2016

Bu şehre bakınca kendi ülkemizin muazzam büyüklükte ki temiz enerji kaynaklarının kullanımının oldukça az olduğu görmek biraz üzücüde olsa eninde sonunda bu enerjiye ihtiyacımız olduğu fark edilince, hala konum olarak sahip olduğumuz potansiyeli görmek içimi rahatlatıyor. Umarım hala güneş tepemizde iken ve hala akar-sularımız, nehirlerimiz buharlaşmadan bunları doğru kullanmanın yollarını bulur ve geleceğimiz çocuklarımıza daha temiz bir Türkiye bırakabiliriz.

Yazımı başlıkta kullandığım ve Freiburg şehrini beraber gezdiğim değerli bir arkadaşımın metaforu ile bitirmek isterim; "Bu almanlar uçan kuşun kanadına fotovoltaik panel takıp enerji üretmişler"

ABONELİK FORMU

Adı / Soyadı : _____

Mesleği : _____

Çalıştığı Kurum : _____

Görevi : _____

Unvanı : _____

Posta Adresi : _____

Posta Kodu : _____ Semt : _____ Şehir : _____

Telefon : (_____) _____ Faks : (_____) _____

E-Posta : _____@_____ URL : _____

☐ İlk Abonelik

☐ Abonelik Yenileme

☐ 4 sayılı abonelik-35 TL / Öğrencilere-30 TL

Fatura Bilgisi ☐ Adıma fatura istiyorum ☐ Firma adına fatura istiyorum

Firma Adı : _____

Adres : _____

Vergi no : _____

Vergi Dairesi : _____

ÖDEME BİLGİLERİ

☐ Posta havalesiyle ödeme (Ödeme yaptığınız belgeyi bu form ile birlikte yollayınız).

☐ Banka havalesiyle ödeme (Ödeme yaptığınız belgeyi bu form ile birlikte yollayınız).

☐ Kredi kartı ile ödeme. ☐ Visa ☐ Master Card

Kart No:

Son Kullanma Tarihi: / İmza: _____

BANKA HESAP BİLGİLERİ

Garanti Bankası - Kuşulu Şube

IBAN: TR45 0006 2001 3610 0006 2979 12

Reklam İndeksi

AKG GAZ BETON27

ASPEN YAPI VE ZEMİN.....45

YEDİ İKLİM YEDİ BÖLGE MAHALLE.....72

IŞIKLAR.....ARKA KAPAK

MAS OFİSÖN KAPAK İÇİ - 1

ŞİŞECAMARKA KAPAK İÇİ

ULUSAL MİMARİ KENTSEL TASARIM FİKİR YARIŞMASI

7 İKLİM 7 BÖLGE MAHALLE

SAAT 17:00

PROJE TESLİM ADRESİ

Halkalı Atakent Mh. 221. Sk. No:5 34307

Halkalı-Küçükçekirmece-İstanbul

www.7iklim7bolge.com

ÖDÜLLER

Birinci **125.000 ₺**

İkinci **100.000 ₺**

Üçüncü **75.000 ₺**

MANSİYONLAR

Mansiyon **35.000 ₺**

Mansiyon **35.000 ₺**

Mansiyon **35.000 ₺**

Şeffaf Bülten 2 yaşında!

2 yılda neler dedik,
neler anlattık?

2.028 kere **CAM**

422 kere **MİMAR**

429 kere **PROJE**

364 kere **TASARIM** dedik.

99 mimarın **YÜZLERCE
PROJESİNE** yer verdik.

Mimaride cam kullanımıyla öne çıkan uygulamalar,
Şişecam Dozcam ürünleriyle hayat bulan projeler,
camla tasarlanan iç mekânlar, etkinlik ve raporlar...
Cam ile ilgili her şey Şeffaf Bülten'de!

seffafbulten.com
www.dozcam.com
www.mimar.com

ŞİŞECAM
DÜZCAM

YALITIM SORUNUNA SON

Çok katlı binalarda yalıtım sorunlarının gerek katmanları, gerekse katmanları arasında bulunan Ekoklinker Yalıtım Panelleri kullanılarak tüm altyapılarda gerekli çözümler yerine getirilebilir.

Isı yalıtım alanı

Ekoklinker
20^s

Ara bölme duvarlarda kullanılmak üzere tasarlanmış mineral yün dolgulu klinker yapı elemanlarıdır.

KOMŞU GÜRÜLTÜSÜNE SON

Ekoklinker
12

12cm
kalınlığında

ses yalıtımı
42dB